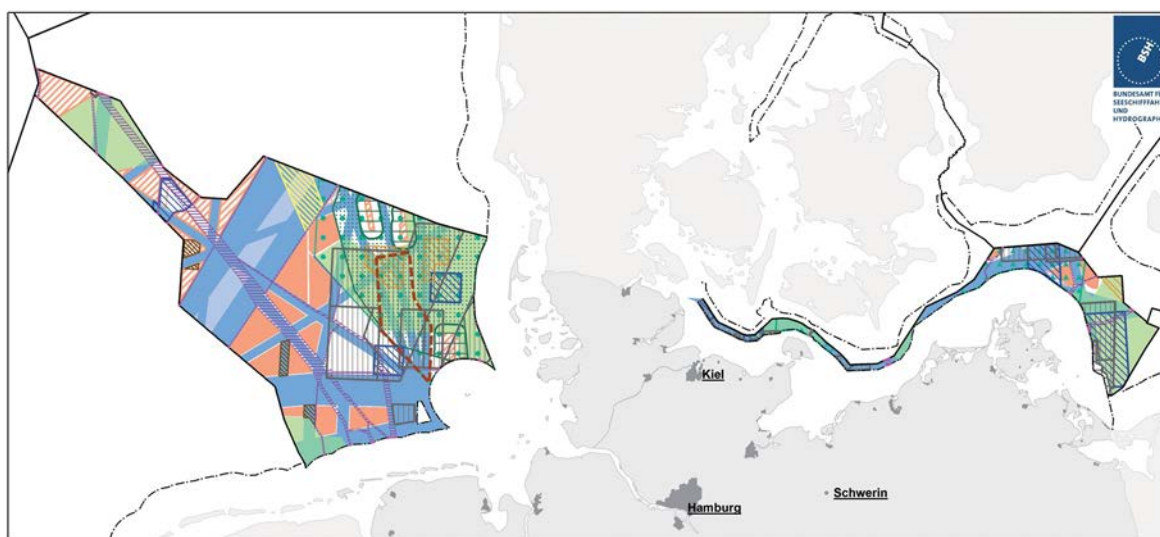

**Załącznik do rozporządzenia w sprawie
zagospodarowania przestrzennego w
niemieckiej wyłącznej strefie ekonomicznej
na Morzu Północnym i Morzu Bałtyckim**

z dnia 19 sierpnia 2021 roku

– przekład nieoficjalny –

**Plan
zagospodarowania
przestrzennego dla
niemieckiej
wyłącznej strefy
ekonomicznej na
Morzu Północnym
i Morzu Bałtyckim**

Spis treści

1	Deklaracja misji	5
2	Ustalenia	6
2.1	Zapewnienie bezpieczeństwa i swobody żeglugi (§ 17 ust. 1 zdanie 2 pkt 1 ROG)	6
2.2	Inne formy użytkowania gospodarczego (§ 17 ust. 1 zdanie 2 pkt 2 ROG)	8
2.2.1	Ogólne wymogi dotyczące form użytkowania gospodarczego	8
2.2.2	Morska energetyka wiatrowa	11
2.2.3	Przewody	14
2.2.4	Pozyskiwanie surowców	15
2.2.5	Rybołówstwo i akwakultura morska	16
2.3	Użytkowanie do celów naukowych (§ 17 ust. 1 zdanie 2 pkt 3 ROG)	16
2.4	Ochrona i poprawa stanu środowiska morskiego (§ 17 ust. 1 zdanie 2 pkt 4 ROG)	17
2.5	Aspekty dotyczące bezpieczeństwa; obrona narodowa i sojusznicza	21
2.6	Inne kwestie, które należy wziąć pod uwagę	22
2.6.1	Ruch lotniczy	22
2.6.2	Rekreacja	22
2.6.3	Prezentacje informacyjne	23
3	Załącznik	24
4	Sekcja map (Mapy w formacie DIN A3: WSE Morze Północne i WSE Morze Bałtyckie)	

Spis ilustracji

Ilustracja 1:	Ustalenia dot. żeglugi na Morzu Północnym.....	24
Ilustracja 2:	Ustalenia dot. żeglugi na Morzu Bałtyckim	24
Ilustracja 3:	Ustalenia dot. morskiej energetyki wiatrowej na Morzu Północnym	25
Ilustracja 4:	Ustalenia dot. morskiej energetyki wiatrowej na Morzu Bałtyckim.....	25
Ilustracja 5:	Ustalenia dot. rurociągów i korytarzy granicznych na Morzu Północnym	26
Ilustracja 6:	Ustalenia dot. rurociągów i korytarzy granicznych na Morzu Bałtyckim	26
Ilustracja 7:	Ustalenia dot. pozyskiwania surowców na Morzu Północnym.....	27
Ilustracja 8:	Ustalenia dot. pozyskiwania surowców na Morzu Bałtyckim	27
Ilustracja 9:	Ustalenia dot. połowów homarca na Morzu Północnym.....	28
Ilustracja 10:	Ustalenia dot. badań naukowych na Morzu Północnym.....	28
Ilustracja 11:	Ustalenia dot. badań naukowych na Morzu Bałtyckim	29
Ilustracja 12:	Ustalenia dot. ochrony przyrody na Morzu Północnym	29
Ilustracja 13:	Ustalenia dot. ochrony przyrody na Morzu Bałtyckim	30
Ilustracja 14:	Ustalenia dot. nurów na Morzu Północnym	30
Ilustracja 15:	Ustalenia dot. morświnów na Morzu Północnym	31
Ilustracja 16:	Wykluczenie instalacji powyżej powierzchni wody na Morzu Północnym	31
Ilustracja 17:	Korytarze migracji ptaków „Fehmarn-Lolland” i „Rugia-Skania” na Morzu Bałtyckim.....	32
Ilustracja 18:	Ustalenia dot. obrony narodowej i sojuszniczej na Morzu Północnym	32
Ilustracja 19:	Ustalenia dot. obrony narodowej i sojuszniczej na Morzu Bałtyckim.....	33
Ilustracja 20:	Stałe połączenie przez Bełt Fehmarn na Morzu Bałtyckim	33

Wykaz skrótów

Dane AIS	Dane z automatycznego systemu identyfikacji w żegludze
WSE	Wyłączna strefa ekonomiczna
BALTBOX	Bałtyckie badania ramkowe (Instytut Thünera ds. Rybołówstwa Morza Bałtyckiego)
BBergG	Federalna ustawa o górnictwie
BMU	Federalne Ministerstwo Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Nuklearnego
BNatSchG	Ustawa o ochronie przyrody i krajobrazu (Federalna ustawa o ochronie przyrody)
BNetzA	Federalna Agencja ds. Sieci
BSH	Federalny Urząd Żeglugi Morskiej i Hydrografii
EEG	Ustawa o rozwoju energii odnawialnej (Ustawa o energii odnawialnej)
UE	Unia Europejska
FEP	Plan Rozwoju Obszarów
FFH	Dyrektywa o ochronie fauny, flory i siedlisk przyrodniczych (Flora Fauna Habitat)
GW	Gigawat
GSBTS	German Small-Scale Bottom Trawl Survey
HELCOM	Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego
ICES	International Council for the Exploration of the Sea (Międzynarodowa Rada Badań Morza)
IMO	International Maritime Organisation (Międzynarodowa Organizacja Morska)
km	Kilometr
m	Metr
MARNET	Sieć pomiarowa automatycznych stacji rejestrujących w Zatoce Niemieckiej i zachodnim rejonie Morza Bałtyckiego
MARPOL	Międzynarodowa konwencja o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki z 1973 r.
MSRL	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 roku ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej)
OffshoreBergV	Rozporządzenie w sprawie górnictwa morskiego na wodach terytorialnych i w obszarze szelfu kontynentalnego
OSPAR	Konwencja OSPAR o ochronie środowiska morskiego obszaru Północno-Wschodniego
MFW	Morska farma wiatrowa
ROG	Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym
SAR	Search and Rescue
SeeAnIG	Ustawa o instalacjach morskich
Mm	Mila morska
UNCLOS	Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza
VMS	Vessel Monitoring System
VTS	Obszar rozgraniczenia ruchu
WindSeeG	Ustawa o rozwoju i wspieraniu morskiej energetyki wiatrowej (ustawa o morskiej energetyce wiatrowej)

1 Deklaracja misji

Korzystać z morza i zachować je w jego różnorodności

Morze jest szczególną przestrzenią, która łączy w sobie wiele różnych funkcji. Zdrowe morza zapewniają przestrzeń dla różnorodności biologicznej, wnoszą istotny wkład w ochronę klimatu i oferują różnorodne funkcje ekosystemowe. Odpowiedzialne korzystanie z zasobów morskich jest podstawą zrównoważonej gospodarki morskiej, która przyczynia się do dobrobytu obecnych i przyszłych pokoleń. Morze wraz ze swoimi różnymi możliwościami użytkowania łączy ludzi, siedliska i rynki oraz stwarza możliwości kosmopolitycznej wymiany między krajami i kulturami. Zasadnicze wykorzystanie technologii przyjaznych dla klimatu, zwłaszcza morskiej energii wiatrowej i innych odnawialnych źródeł energii, wspiera bezpieczeństwo energetyczne oraz realizację krajowych i międzynarodowych celów w zakresie klimatu. Jednocześnie morze oferuje przestrzeń dla tradycyjnych sposobów użytkowania, takich jak żegluga, rybołówstwo, rekreacja i wypoczynek, a także kryje w sobie ślady działalności ludzi, które mogą mieć znaczenie kulturowo-historyczne.

Planowanie przestrzenne obszarów morskich zachowuje naturalne struktury i funkcje mórz oraz uwzględnia różnorodne obecne i przyszłe sposoby wykorzystania przestrzeni morskiej i jej ochrony w kontekście europejskim. Równoważy różne potrzeby i interesy poprzez rozważne wyważenie kwestii środowiskowych, gospodarczych i społecznych zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Deklaracja misji jest dookreślona w poniższych wytycznych:

- Wspieranie spójnego międzynarodowego planowania przestrzennego obszarów morskich i współpracy terytorialnej poprzez współpracę z innymi krajami i na poziomie mórz regionalnych.
- Uwzględnienie stosunków między lądem a morzem, jak również transportu i łańcuchów wartości poprzez ścisłą koordynację z krajami nadbrzeżnymi w celu spójnego planowania.
- Podstawa gospodarki morskiej zgodnej z celami zrównoważonego rozwoju:
  - zapewnienie uporządkowanego rozwoju przestrzennego poprzez koordynację obecnych i przyszłych wymagań w zakresie wykorzystania przestrzennego,
  - priorytetyzacja form użytkowania typowych dla morza, a także maksymalizacja ekonomicznego i zoptymalizowanego użytkowania gruntów oraz odwracalność instalacji stacjonarnych,
  - bazowanie na zasadzie ostrożności i podejściu ekosystemowym, które umożliwiają całościowe spojrzenie na różne działania w morzu wraz z ich interakcjami i skumulowanymi skutkami.
- Zagospodarowanie przestrzenne mórz koordynuje różne formy użytkowania i elementy ochrony. Zgodnie z § 17 ustęp 1 zdanie 2 ROG wspiera
  - bezpieczeństwo i łatwość żeglugi,
  - inne zastosowania gospodarcze, w szczególności odnawialne źródła energii,
  - użytkowanie do celów naukowych, w szczególności badania morskie oraz
  - aspekty bezpieczeństwa, w szczególności obronę narodową i sojuszniczą.
- Równocześnie, zgodnie z § 17 ust. 1 zd. 2 ROG, przyczynia się do ochrony i poprawy stanu środowiska morskiego, w tym do osiągnięcia dobrego stanu wód morskich, z uwzględnieniem ochrony klimatu poprzez
  - odpowiednie rozwiązania przestrzenne dla środowiska morskiego oraz
  - ustalenia dotyczące unikania lub ograniczania zakłóceń i zanieczyszczeń w wyżej wymienionych formach użytkowania.

Poniższe ustalenia mają zastosowanie w ramach praw europejskich i międzynarodowych, w szczególności z uwzględnieniem UNCLOS.

Średniookresowy skutek kształtujący planu zagospodarowania przestrzennego umożliwia dostosowanie ustaleń do sytuacji, jeśli okaże się to konieczne w rozumieniu wizji przewodniej zagospodarowania przestrzennego, jaką jest zrównoważony i zorientowany na przyszłość rozwój przestrzenny z gospodarczego, społecznego i ekologicznego punktu widzenia. W związku z tym wszystkie problemy sektorowe są na bieżąco oceniane; BSH utrzymuje kontakty z odpowiednimi ministerstwami federalnymi.

2 Ustalenia

Cele planowania przestrzennego oznaczono (Z), zasady planowania przestrzennego (G).

Obszary priorytetowe mają charakter prawny celów zagospodarowania przestrzennego, obszary zastrzeżone - zasad zagospodarowania przestrzennego.

2.1 Zapewnienie bezpieczeństwa i swobody żeglugi (§ 17 ust. 1 zdanie 2 pkt 1 ROG)

Cele i zasady

(1) Rejony od SN1 do SN18 i od SO1 do SO4 przedstawione na ilustracji 1 i ilustracji 2 w załączniku są zdefiniowane jako obszary priorytetowe dla żeglugi.	Obszary priorytetowe dla żeglugi
W przypadku nakładania się obszarów priorytetowych dla żeglugi z obszarami priorytetowymi dla ochrony przyrody, żegluga korzysta z pierwszeństwa w ramach międzynarodowych przepisów prawnych UNCLOS. (Z)	
(2) Tymczasowy obszar priorytetowy dla żeglugi w obrębie SN10, przedstawiony na ilustracji 1 w załączniku, wyznaczony zostaje do dnia 31.12.2035 roku; po tym terminie staje się obszarem zastrzeżonym dla żeglugi.	Tymczasowy obszar priorytetowy dla żeglugi
(3) Rejon SN19, przedstawiony na ilustracji 1 w załączniku, wyznaczony zostaje jako obszar zastrzeżony dla żeglugi do dnia 31.12.2030 roku. Termin ten nie obowiązuje, jeżeli do dnia 31.12.2025 roku federalne ministerstwo właściwe dla żeglugi udowodni federalnemu ministerstwu właściwemu dla spraw zagospodarowania przestrzennego, że rejon ten jest niezbędny dla żeglugi z istotnych względów bezpieczeństwa i swobody żeglugi.	Tymczasowe obszary zastrzeżone dla żeglugi
Rejon SO5, przedstawiony na ilustracji 2 w załączniku, wyznaczony zostaje jako obszar zastrzeżony dla żeglugi do dnia 2025-12-31 roku. Termin ten nie obowiązuje, jeżeli do dnia 30.06.2022 roku federalne ministerstwo właściwe dla żeglugi udowodni federalnemu ministerstwu właściwemu dla spraw zagospodarowania przestrzennego, że rejon ten jest niezbędny dla żeglugi z istotnych względów bezpieczeństwa i swobody żeglugi.	
(4) Żegluga powinna być prowadzona z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. W ten sposób zmniejszeniu ma ulec wpływ żeglugi na środowisko morskie. Oprócz przestrzegania przepisów IMO, należy uwzględnić najlepsze praktyki środowiskowe zgodne z międzynarodowymi konwencjami dotyczącymi ochrony mórz oraz ze stanem nauki i techniki. (G)	Zrównoważony rozwój, ochrona środowiska morskiego

Uzasadnienie

Uwaga wstępna

W WSE Republika Federalna Niemiec jako państwo nadbrzeżne zgodnie z UNCLOS nie zachowuje żadnej suwerenności; przysługują jej jedynie funkcjonalne prawa suwerenne. W WSE obowiązuje swoboda żeglugi zgodnie z art. 58 ust. 1 UNCLOS (Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza). W związku z tym należy zwrócić szczególną uwagę na swobodę żeglugi przy zorganizowaniu funkcji wyłącznej strefy ekonomicznej, w odniesieniu do której państwo nadbrzeżne wykonuje suwerenne prawa. W szczególności, zgodnie z art. 60 ust. 7 UNCLOS, sztuczne wyspy, instalacje i budowle oraz otaczające je strefy bezpieczeństwa nie mogą być budowane tam, gdzie może to utrudniać korzystanie z uznanych szlaków żeglugowych ważnych dla żeglugi międzynarodowej. W związku z tym ROG, jak również różne przepisy sektorowe, przywiązują dużą wagę do bezpieczeństwa i swobody transportu morskiego podczas korzystania z WSE. Głównym celem jest przede wszystkim utrzymanie ważnych szlaków żeglugowych z dala od zagrażających im form użytkowania.

W ramach bieżącej oceny i ewentualnej aktualizacji planu szczególną uwagę należy zwrócić na rozwój planów zagospodarowania przestrzennego krajów sąsiednich i ich wpływ na niemiecką WSE, aby zapewnić zorientowane na zapotrzebowanie połączenia transportowe z obszarem transportowym Zatoki Niemieckiej oraz umożliwić ruch tranzytowy przez WSE. W tym kontekście szczególne znaczenie mogą mieć interesy związane z żeglugą, zarówno w odniesieniu do szlaków północnych (potencjalnie nieoblodzony biegun północny i związane z tym zmiany w ruchu), jak i w odniesieniu do połączeń z cieśniną Skagerrak w kierunku zachód – wschód.

Przed wszystkim należy wziąć pod uwagę określone przez IMO obszary rozgraniczenia ruchu na Morzu Północnym i Bałtyckim. Ponadto brane są pod uwagę faktyczne trasy żeglugowe wyznaczone na podstawie analiz ruchu automatycznego systemu identyfikacji oraz trasy ruchu zidentyfikowane jako istotne w przeszłości.

Uzasadnienie celów i zasad

Ad (1) Obszary priorytetowe dla żeglugi:

Żegluga do niemieckich portów morskich na wybrzeżu Morza Północnego i Morza Bałtyckiego stanowi dla Republiki Federalnej Niemiec jako kraju prowadzącego handel zagraniczny istotny czynnik gospodarki transportowej. Bez sprawnej i bezpiecznej żeglugi nie można wyobrazić sobie kwitnącego handlu światowego.

Przepisy dotyczące planowania przestrzennego dla żeglugi służą w szczególności zapewnieniu dodatkowych zabezpieczeń w zakresie planowania przestrzennego dla podstawowych wymagań morskich na ważnych szlakach żeglugowych. Ewentualne dodatkowe wymagania (konieczne z punktu widzenia żeglugi przedłużenie szlaków żeglugowych / przestrzeń manewrowa itp.) pozostają nienaruszone.

Szerokość zdefiniowanych obszarów opiera się w szczególności na potrzebach podstawowego planowania przestrzennego w celu zabezpieczenia sieci tras dla żeglugi. Ważną kwestią są tu względy morskie. Obszary priorytetowe stanowią podstawowe ramy, które muszą być wolne od wszelkich niekompatybilnych zastosowań, zwłaszcza w budownictwie.

W ten sposób bezpieczeństwo i swoboda żeglugi zostaną zabezpieczone planistycznie również na przyszłość. Żegludze umożliwione zostanie niezakłócone i nieskomplikowane korzystanie z wszystkich regularnie uczęszczanych szlaków.

W wyłącznej strefie ekonomicznej Morza Północnego VTG Terschelling German Bight i German Bight Western Approach są zdefiniowane jako obszary priorytetowe (SN1 i SN2) na całej swojej szerokości, łącznie z odpowiednimi strefami bezpieczeństwa. Ponadto główne szlaki żeglugowe określone z komunikacyjnego punktu widzenia mają szerokość 3 mil morskich (1 mila morska (Mm) odpowiada 1,852 km) (SN3 - SN18, z wyjątkiem SN10). Szerokość 3 Mm opiera się na szlakach żeglugowych ustalonych w Planie z 2009 roku, a zasadniczo składa się z obszaru priorytetowego o szerokości 1 Mm oraz dwóch bocznych obszarów zastrzeżonych, z których każdy ma również szerokość 1 Mm. Odstępuje się obecnie od rozróżnienia między obszarami priorytetowymi a obszarami zastrzeżonymi, ponieważ tereny dawnych obszarów zastrzeżonych są również niezbędne dla zapewnienia zrównoważonego bezpieczeństwa żeglugi, a zatem inne formy użytkowania nie mogą nad nimi przeważać.

Wyjątek stanowi szlak SN10, który na południu przejmuje ruch z istniejących obszarów rozgraniczenia ruchu w Holandii i zasadniczo działa jako trasa tranzytowa przez niemiecką WSE do duńskiej WSE, a stamtąd do Morza Bałtyckiego. W odróżnieniu od innych głównych szlaków żeglugowych poza VTS, szlak ten jest znacznie intensywniej użytkowany, a ruch jest rozłożony na dużym obszarze ze względu na napływ i odpływ.

Na tym tle obszary priorytetowe ustalane są tutaj zgodnie z zarejestrowanymi potokami ruchu.

Niemiecka WSE na Morzu Bałtyckim jest obszarem o dużym natężeniu ruchu żeglugowego ze względu na bliską wzajemną zależność przestrzenną.

Obecna obserwacja ruchu w oparciu o dane AIS zasadniczo potwierdza obraz z 2009 roku, wobec czego obszary priorytetowe i zastrzeżone określone do tej pory, co do zasady, nadal mają zastosowanie. Ponadto na Morzu Bałtyckim dokonano ustalenia SO4 w celu dostosowania do przepływu ruchu oraz do ustaleń zawartych w projekcie szwedzkiego planu zagospodarowania przestrzennego, a na Morzu Północnym dokonano ustalenia rejonów od SN15 do SN18 w celu zabezpieczenia ruchu tranzytowego i ruchu w kierunku północnym.

Przestrzegając istniejących przepływów ruchu, wspiera się również cel operacyjny UZ2-03, polegający na „zapobieganiu zanieczyszczeniom mórz i ich zwalczaniu oraz na poprawie gotowości na wypadek sytuacji kryzysowych na morzu i zarządzaniu nimi” zawarty w Dyrektywie ramowej w sprawie strategii morskiej (MSRL).

Ad (2) Tymczasowy obszar uprzywilejowany dla żeglugi:

Uznany na arenie międzynarodowej szlak żeglugowy Den Helder - Skagen (SN10) jest wykorzystywany przez ponad 16 000 statków rocznie, z tendencją wzrostową. Wykazuje on znaczny rozdział poprzeczny, z dużym udziałem ruchu tankowców w zachodniej części SN10 i dużym udziałem ruchu towarowego we wschodniej części. Ze względu na wzrost ruchu żeglugowego istnieje potrzeba wydzielenia odpowiednich obszarów przeznaczonych do żeglugi, aby zapewnić jej bezpieczeństwo i swobodę. Szlak żeglugowy SN10 zostaje zatem ustalony jako obszar priorytetowy.

Rząd federalny wraz z Holandią i Danią badają jednak obecnie środki w zakresie kierowania ruchem, takie jak obszar rozgraniczenia ruchu w obszarze obecnego szlaku żeglugowego SN10. Jeżeli wyniki tego badania będą pozytywne, zostaną podjęte odpowiednie inicjatywy międzynarodowe, np. negocjacje w ramach IMO. Jeśli i one przebiegną pozytywnie, środki w zakresie kierowania ruchem zwiększą bezpieczeństwo, ponieważ mogą między innymi zapewnić regulację przepinek, a tym samym prawdopodobnie oznaczać mniej miejsca potrzebnego dla żeglugi. W tym przypadku, w ramach kolejnej aktualizacji planu zagospodarowania przestrzennego, obszary, które nie będą już potrzebne do żeglugi, mogłyby zostać ponownie zaplanowane do innych form użytkowania. Można wówczas rozważyć wykorzystanie gruntów przez morską energetykę wiatrową w celu osiągnięcia celów klimatycznych na poziomie krajowym i europejskim. Aдекватnie w ustaleniu (2), ewentualnie w późniejszym czasie niepotrzebne tereny w obrębie SN10 wyznaczone zostają jako obszar priorytetowy ograniczony do 2035 roku. Aby jednak zagwarantować, że bezpieczeństwo i swoboda ruchu będą nadal gwarantowane nawet w przypadku niepowodzenia środków zarządzania ruchem uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym, od 31.12.2035 roku ustanawia się zastrzeżenie tych obszarów dla żeglugi.

Ad (3) Tymczasowy obszar zastrzeżony dla żeglugi:

Szlaki żeglugowe SN19 i SO5 zostały wyznaczone jako tymczasowe obszary zastrzeżone. To zapewnia wystarczającą ilość czasu na przeanalizowanie sytuacji komunikacyjnej w danych rejonach i sprawdzenie konieczności ustalenia. BSH w porozumieniu z ministerstwem federalnym właściwym w sprawie żeglugi oraz Generalną Dyrekcją Dróg Wodnych i Żeglugi (GDWS) ma za zadanie zlecić odpowiednie ekspertyzy (oceny liczbowe, symulacje scenariuszy ryzyka itp.), na podstawie których dowiedzione zostanie, czy te rejon po upływie wyznaczonego terminu pozostaną niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa i swobody żeglugi.

W badanie i analizę zaangażowane zostaną dotknięte państwa nadbrzeżne Morza Północnego i Bałtyckiego.

Ad (4) Zrównoważony rozwój, ochrona środowiska morskiego:

Porozumienia międzynarodowe w sprawie zapobiegania niekorzystnym skutkom dla środowiska morskiego, w szczególności takie jak międzynarodowe konwencje MARPOL, OSPAR i HELCOM, mają na celu zapewnienie, że żegluga będzie miała jak najmniej niekorzystny wpływ na środowisko morskie. Oprócz wiążących przepisów IMO należy uwzględnić najlepsze praktyki w zakresie ochrony środowiska zgodnie z Konwencją Paryską oraz Konwencją Helsińską z 1992 r. wraz z jej aktualizacjami (ostatnio w dniu 1 lipca 2014 r.), a także odpowiedni stan wiedzy w tym zakresie.

Przestrzeganie limitów emisji tlenku siarki i tlenku azotu w ramach międzynarodowej konwencji MARPOL wspiera również cel środowiskowy 1 opracowany przez Niemcy dla Morza Północnego i Morza Bałtyckiego zgodnie z art. 10 MRSL: morza niedotknięte eutrofizacją antropogeniczną.

2.2 Inne zastosowania gospodarcze (§ 17 ust. 1 zdanie 2 pkt 2 ROG)

2.2.1 Ogólne wymogi dotyczące zastosowań gospodarczych Cele i zasady

(1)	Użytkowanie do celów gospodarczych powinno mieć charakter zrównoważony i jak najbardziej oszczędzać przestrzeń. (G)	Zrównoważony rozwój i oszczędność przestrzeni
(2)	Instalacje stacjonarne mają być zdemontowane po zakończeniu ich użytkowania. Odbiegające od tego przepisy prawne pozostają nienaruszone. (Z)	Demontaż
(3)	Poszczególne formy użytkowania gospodarczego powinny w jak najmniejszym stopniu wpływać na siebie nawzajem. Dotyczy to w równej mierze negatywnego wpływu na – bezpieczeństwo i swobodę żeglugi, – inne formy użytkowania gospodarczego, – badania naukowe, – obronę narodową i sojuszniczą oraz – dziedzictwo kulturowe. (G)	Minimalizacja negatywnego wpływu innych form użytkowania
(4.1)	W miarę możliwości należy unikać zagrożeń dla środowiska morskiego wynikających z użytkowania gospodarczego, w szczególności niekorzystnego wpływu na naturalne funkcje ekosystemu morskiego. Dotyczy to również uwzględnienia szczególnie podatnych na zakłócenia okresów charakterystycznych dla danego gatunku oraz wzajemnych zależności ekologicznych gatunków zwierząt i roślin. (G) Należy wziąć pod uwagę najlepsze praktyki środowiskowe zgodne z międzynarodowymi konwencjami o ochronie środowiska morskiego oraz ze stanem wiedzy i techniki. Ma to na celu zainicjowanie rozwoju w rozumieniu zasady ostrożności. W tym kontekście nie są wymagane środki, których zastosowanie jest technicznie niewykonalne lub nieuzasadnione z punktu widzenia stosunku kosztów do korzyści. Klauzule prawne odbiegające od aktualnego stanu nauki i techniki pozostają nienaruszone. (G)	Unikanie zagrożeń dla środowiska morskiego Najlepsze praktyki środowiskowe
(4.2)	Spostrzeżenia dotyczące wpływu użytkowania na środowisko morskie, dokonane podczas monitorowania prowadzonego na poziomie projektu zgodnie z przepisami sektorowymi, winny być udostępniane BSH. (G)	Monitoring

Uzasadnienie

Uzasadnienie celów i zasad

Ad (1) Zrównoważony rozwój i oszczędność przestrzeni:

Zrównoważony rozwój przestrzeni jest wiodącą zasadą zagospodarowania przestrzennego, por. § 1 ust. 2 ROG. Obejmuje również jak najbardziej efektywne wykorzystanie ograniczonego zasobu, jakim jest przestrzeń. W przypadku konkurujących ze sobą form użytkowania oznacza to, że poszczególne formy użytkowania muszą być jak najbardziej zrównoważone i oszczędzające przestrzeń. Obszar niemieckiej WSE ma bardzo ograniczoną powierzchnię, lecz równocześnie ma duże znaczenie dla różnych form użytkowania i środowiska morskiego. Duże znaczenie przywiązuje się zatem do wykorzystania powierzchni ziemi. Dotyczy to w równym stopniu wszystkich form użytkowania.

Ochrona zasobów naturalnych jest warunkiem wstępnym ich wykorzystania. Użytkowanie gospodarcze powinno być zatem zrównoważone w rozumieniu użytkowania międzypokoleniowego.

Zasoby ryb powinny być zatem zarządzane w sposób zrównoważony w celu zapewnienia długoterminowej rentowności działalności połowowej.

Ad (2): Demontaż:

Oszczędne użytkowanie przestrzeni oznacza również, że obszary muszą być ponownie dostępne dla wszelkich kolejnych form użytkowania i funkcji ochronnych po zakończeniu określonej formy użytkowania. Ta podstawowa idea została już wyrażona w różnych przepisach sektorowych i w konwencji UNCLOS. Regulacje ustawowe i ich interesy pozostają nienaruszone.

Demontaż obiektów i przewodów ma na celu stworzenie nowej przestrzeni dla późniejszych form użytkowania. Późniejsze użytkowanie w tym rozumieniu obejmuje również ponowne wykorzystanie przez morskie elektrownie wiatrowe i inne zakłady wytwarzające energię.

Ad (3) Minimalizacja negatywnego wpływu innych form użytkowania:

Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni oznacza również, że w przypadku konkurujących ze sobą form użytkowania zagospodarowanie przestrzenne powinno dążyć z jednej strony do tego, aby poszczególne formy użytkowania mogły rozwijać się jak najlepiej, a z drugiej strony, aby odbywało się to w ramach, które w jak najmniejszym stopniu kolidują z innymi formami użytkowania.

Ze względu na dużą liczbę istniejących i planowanych form użytkowania gospodarczego w WSE, zajęcie niekiedy znacznej przestrzeni i wynikająca z tego presja użytkowania, konieczne jest zaplanowanie form użytkowania gospodarczego w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu wpływały one na siebie nawzajem. Zasada ta ma zastosowanie do wszystkich form użytkowania i wymaga wzajemnego uwzględnienia i koordynacji. Może to być realizowane poprzez koordynację czasową lub poprzez zachowanie dystansu. Ta ogólna zasada odzwierciedla wymóg zawarty w planie zagospodarowania przestrzennego z 2009 roku, zgodnie z którym działania związane z wydobyciem surowców i wznoszeniem turbin wiatrowych muszą być prowadzone w wystarczającej odległości od istniejących rurociągów i kabli podmorskich w celu zapewnienia ich bezpiecznej eksploatacji i konserwacji. Przy tym ustalenie odpowiedniej odległości jest przedmiotem planowania sektorowego (np. FEP) lub procedury wydawania indywidualnych zezwoleń.

Bezpieczeństwo i swoboda żeglugi:

W odniesieniu do ruchu morskiego, ustalenie uwzględnia wytyczne prawa międzynarodowego, w szczególności art. 58 ust. 1 i art. 60 ust. 7 UNCLOS, a także duże znaczenie żeglugi dla Republiki Federalnej Niemiec oraz znaczenie niemieckiej WSE dla międzynarodowej żeglugi. Wymagania te zostały już określone w niektórych ustawach specjalistycznych, takich jak § 48 ust. 4 pkt 2 WindSeeG i § 5 ust. 3 pkt 2 SeeAnlG.

Inne formy użytkowania gospodarczego:

Rozwój morskiej energetyki wiatrowej w WSE ma ogromne znaczenie dla osiągnięcia niemieckich i europejskich celów ochrony klimatu. Bez rozwoju morskiej energetyki wiatrowej, która w przyszłości będzie uzupełniana o projekty transgraniczne, cele te są nieosiągalne. Plan zagospodarowania przestrzennego w szczególności uwzględnia to szczególne znaczenie. Ze względu na długie okresy planowania i uzyskiwania zezwoleń na budowę morskich turbin wiatrowych i morskich linii przyłączeniowych, konieczne jest długoterminowe zabezpieczenie obszarów pod morską energetykę wiatrową już na poziomie planu zagospodarowania przestrzennego oraz dążenie do współużytkowania z innymi formami użytkowania.

Badania naukowe:

Różne instytuty badawcze zajmujące się badaniami morza i rybołówstwa, ale także np. BSH, prowadzą w WSE szeroko zakrojoną działalność badawczą na powtarzających się trasach i w tych samych miejscach, często regularnie i przez dłuższy czas. Działania te nie powinny być osłabiane przez formy użytkowania gospodarczego, a w przypadku ewentualnych konfliktów, należy przeprowadzić wczesną koordynację możliwych rozwiązań z zainteresowanymi instytucjami badawczymi.

Na stacjonarnych stanowiskach pomiarowych z zainstalowanym na stałe sprzętem pomiarowym urzędów i instytutów badawczych przeprowadza się z reguły ciągle pomiary długoterminowe. Aby nie narażać na szwank szeregu badań w zakresie badań podstawowych i monitorowania środowiska, formy użytkowania, które mogłyby na te pomiary wpływać negatywnie, powinny być utrzymywane w odpowiedniej odległości.

W rejonach przeznaczonych pod energetykę wiatrową należy w dalszym ciągu umożliwiać naukowe badania morskie, które nie są bezpośrednio związane z planowaniem, budową i eksploatacją farm wiatrowych. W tym celu należy uwzględnić kwestie związane z obiektami badawczymi na jak najwcześniejszym etapie koncepcyjnego opracowywania projektów i, w miarę możliwości w taki sposób, aby nie prowadziło to do zakłóceń lub opóźnień w eksploatacji farm wiatrowych. Na dalszych poziomach planowania i podejmowania decyzji należy w dużym stopniu uwzględnić wymogi badań naukowych, np. dostępność farm wiatrowych dla pojazdów badawczych. Z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego byłoby pożądanym, aby odpowiednie przepisy dotyczące możliwości wjazdu były wydawane na niższym szczeblu.

Obrona narodowa i sojusznicza:

Interesy wojskowe i zdolność funkcjonalna Federalnych Sił Zbrojnych mają zostać zabezpieczone.

Doprecyzowanie przepisów technicznych znajduje się już w § 48 ust. 4 pkt 3 WindSeeG i § 5 ust. 3 pkt 3 SeeAnIG.

Dziedzictwo kulturowe:

Podwodne dziedzictwo kulturowe obejmuje wszelkie ślady ludzkiej egzystencji o charakterze kulturowym, historycznym lub archeologicznym, znajdujące się na dnie lub pod dnem morskim. Obejmuje ono wymarłe krajobrazy osadnicze z artefaktami, konstrukcjami budowlanymi oraz szczątkami ludzkimi i zwierzęcymi, a także świadectwa roślinne i geologiczne/geomorfologiczne, które można rozpatrywać w kontekście działalności człowieka. Podwodne dziedzictwo kulturowe obejmuje także wraki jednostek pływających, statków powietrznych i pojazdów, fragmenty wraków i związane z nimi wyposażenie, ładunki i inwentarz.

Ogólna zasada minimalizacji negatywnego wpływu form użytkowania gospodarczego na podwodne dziedzictwo kulturowe ma na celu zapewnienie podjęcia odpowiednich środków na wczesnym etapie, w porozumieniu z organami specjalistycznymi, w celu uniknięcia lub ograniczenia negatywnego wpływu.

Wczesne zaangażowanie władz odpowiedzialnych za zarządzanie dziedzictwem kulturowym i archeologię w kontekście projektów w WSE ma na celu zapewnienie, że klasyfikacja specjalistyczna oraz odpowiednia ocena i zabezpieczenie znalezisk zostaną przeprowadzone w odpowiednim czasie oraz że wszelkie istniejące ustalenia organów zostaną uwzględnione podczas planowania badań w ramach projektów. Dotyczy to w szczególności tych form użytkowania, które mogą bezpośrednio prowadzić do poznania lub zniszczenia dziedzictwa kulturowego, takich jak eksploracja dna morskiego na potrzeby użytkowania gospodarczego. Oprócz miejsc, w których znaleziono już artefakty kulturowe, należy również uwzględnić miejsca wcześniej nieznanne oraz miejsca nowo odkryte w trakcie użytkowania gospodarczego.

Ad (4.1) Unikanie zagrożeń dla środowiska morskiego:

Zgodnie z § 17 ust. 1 zdanie 1 pkt 4 ROG, plan zagospodarowania przestrzennego powinien zawierać postanowienia służące ochronie i poprawie stanu środowiska morskiego. W miarę możliwości należy unikać zagrożenie dla środowiska morskiego. Nieuniknione obciążenia należy w jak największym stopniu ograniczać. Zasada ta uwzględnia również istniejące już regulacje ustawowe i uogólnia je w rozumieniu zrównoważonego użytkowania WSE z zastosowaniem podejścia ekosystemowego.

W przypadku morskiej energetyki wiatrowej lub kabli energetycznych unikanie zagrożeń dla środowiska morskiego stanowi już kryterium oceny w ramach planowania sektorowego i procedury wydawania indywidualnych zezwoleń. Zgodnie z § 48 ust. 4 WindSeeG, plan może zostać przyjęty tylko wtedy, gdy środowisko morskie nie jest zagrożone. § 49 BBergG zawiera podobną regulację dotyczącą poszukiwania wolnych i naturalnych zasobów mineralnych. Zgodnie z § 3 OffshoreBergV, należy zadbać o to, aby w trakcie działalności wydobywczej unikać niekorzystnego oddziaływania na środowisko morskie lub utrzymywać je na jak najniższym poziomie.

Przy planowaniu, budowie i eksploatacji instalacji do produkcji energii należy unikać naruszania występujących chronionych prawnie biotopów zgodnie z § 30 BNatSchG. W celu uniknięcia negatywnego wpływu na wrażliwe siedliska, rurociągi powinny być planowane i układane w miarę możliwości poza obszarami przyrody chronionej. Dalsze przepisy specjalistyczne i dotyczące ochrony przyrody pozostają nienaruszone.

Najlepsze praktyki środowiskowe:

Nie wszystkich negatywnych skutków dla środowiska naturalnego można uniknąć w ramach konkretnej formy użytkowania gospodarczego. W rozumieniu minimalizacji należy zatem wziąć pod uwagę istniejącą najlepszą praktykę środowiskową zgodnie z Konwencją OSPAR i Konwencją Helsińską oraz stan nauki i techniki. Konkretna realizacja, jak np. uwzględnienie szczególnie wrażliwych na zakłócenia okresów charakterystycznych dla danego gatunku, ma być regulowana, jeśli to możliwe, na dalszych poziomach planowania, w szczególności w ramach procedur wydawania indywidualnych zezwoleń z uwzględnieniem szczególnych cech obszaru projektu. W tym kontekście nie są wymagane środki, których zastosowanie jest technicznie niewykonalne lub nieuzasadnione z punktu widzenia stosunku kosztów do korzyści.

Stan nauki i techniki stosowany jest jako punkt odniesienia w celu uwzględnienia istniejącej niepewności i braku wiedzy w wielu miejscach na morzu, zgodnie z zasadą ostrożności i podejściem ekosystemowym. Sektorowe regulacje prawne, jak choćby OffshoreBergV, pozostają nienaruszone. Tam, gdzie brak uznanych zasad techniki, należy również wziąć pod uwagę stan nauki i techniki. Dotyczyło to przez długi czas, np. przypadku minimalizacji hałasu generowanego podczas wbijania pali, poprzez zalecenia zawarte w koncepcji BMU dotyczącej ochrony morświnów (*Phocoena phocoena*) przed hałasem podczas budowy morskich farm wiatrowych na niemieckim Morzu Północnym (koncepcja ochrony przed hałasem z 2013 r.). Tam, gdzie zostały opracowane uznane zasady techniki lub stan techniki, mogą one zostać wykorzystane.

Ad (4.2) Monitoring:

Aby zapewnić jak najbardziej przyjazne dla środowiska użytkowanie WSE, BSH należy udostępnić dane i ustalenia dotyczące wpływu użytkowania gospodarczego na środowisko morskie, uzyskane w trakcie monitorowania związanego z projektem. Zamierzone monitorowanie może być regulowane przez odpowiednie wytyczne organu udzielającego zezwolenia i jest zgodne z istniejącą praktyką wydawania zezwoleń przez organy właściwe. W przypadku badania i monitorowania skutków działania turbin wiatrowych, standardowa koncepcja badania Federalnego Urzędu Żegluga Morskiej i Hydrografii reguluje rodzaj i zakres niezbędnych badań związanych z projektem. Wyniki uzyskane na poziomie projektu są wykorzystywane do monitorowania realizacji planu zagospodarowania przestrzennego.

Jednocześnie monitoring służy zdobywaniu dalszej wiedzy, a tym samym umożliwia przyszłe zrównoważone użytkowanie z wykorzystaniem podejścia ekosystemowego.

2.2.2 Morska energia wiatrowa

Cele i zasady

(1)	Rejony od EN1 do EN3, od EN6 do EN13 oraz EO1 i EO3, przedstawione na ilustracji 3 i ilustracji 4 w załączniku, zostały zdefiniowane jako obszary priorytetowe dla morskiej energii wiatrowej.	Obszary priorytetowe dla energetyki wiatrowej
	Rejon EN13-Północ, przedstawiony na ilustracji 3 w załączniku ustalony zostaje jako obszar priorytetowy dla morskiej energetyki wiatrowej od dnia 01.01.2030 roku, chyba że federalne ministerstwo odpowiedzialne za żeglugę udowodni federalnemu ministerstwu odpowiedzialnemu za zagospodarowanie przestrzenne do dnia 31 grudnia 2025 roku, że rejon ten jest niezbędny dla żegluga z istotnych względów bezpieczeństwa i swobody ruchu statków.	Warunkowy obszar priorytetowy dla energetyki wiatrowej
(2)	Rejony EN4, EN5 i EN14 do EN19, przedstawione na ilustracji 3 w załączniku, są zdefiniowane jako obszary zastrzeżone dla morskiej energetyki wiatrowej.	Obszary zastrzeżone dla energetyki wiatrowej
	Rejon EO2-Zachód, przedstawiony na ilustracji 4 w załączniku ustalony zostaje jako obszar zastrzeżony dla morskiej energetyki wiatrowej od dnia 01.01.2025 roku, chyba że federalne ministerstwo odpowiedzialne za żeglugę udowodni federalnemu ministerstwu odpowiedzialnemu za zagospodarowanie przestrzenne do dnia 30.06.2022 roku, że rejon ten jest niezbędny dla żegluga z istotnych względów bezpieczeństwa i swobody ruchu statków.	Warunkowe obszary zastrzeżone dla energetyki wiatrowej
	Rejon EN20, przedstawiony na ilustracji 3, ustalony zostaje jako Obszar zastrzeżony dla morskiej energetyki wiatrowej od dnia 01.01.2027 roku, chyba że federalne ministerstwo odpowiedzialne za żeglugę udowodni federalnemu ministerstwu odpowiedzialnemu za zagospodarowanie przestrzenne do dnia 31.12.2026 roku, że rejon ten jest niezbędny dla żegluga z istotnych względów bezpieczeństwa i swobody ruchu statków.	
(3)	W zakresie, w jakim zostały ustalone rejony przeznaczone pod energetykę wiatrową EO2-Zachód i EN20, jak również obszary zastrzeżone dla badań naukowych FoN3 i FoO3, badania nad rybołówstwem powinny być nadal możliwe w rodzaju i zakresie, w jakim były prowadzone do tej pory. (G)	Współużytkowanie
(4)	Statki rybackie powinny mieć możliwość przepłynięcia przez farmy wiatrowe w drodze na swoje łowiska. W strefach bezpieczeństwa farm wiatrowych mają być możliwe połowy bierne przy użyciu pułapek i koszy; nie dotyczy to jednak obszaru zamkniętego przez zewnętrzne turbiny farmy wiatrowej ani bezpośredniego sąsiedztwa zewnętrznych turbin. Zdania 1 i 2 mają zastosowanie, o ile budowa, eksploatacja i konserwacja farm wiatrowych są w jak najmniejszym stopniu zakłócające i z zastrzeżeniem sprzecznych specjalistycznych regulacji prawnych. (G)	Rybołówstwo
(5.1)	Pojazdy Federalnych Sił Zbrojnych mogą poruszać się po farmach wiatrowych i ich strefach bezpieczeństwa zgodnie z zasadami dobrej praktyki morskiej, o ile nie zakłóca to lub w niewielkim stopniu zakłóca funkcjonowanie i konserwację farm wiatrowych. (Z)	Obrona
(5.2)	Federalne Siły Zbrojne powinny mieć możliwość instalowania i obsługi stałych urządzeń, takich jak nadajniki i odbiorniki, na obiektach do produkcji energii. Zdanie 1 ma zastosowanie z zastrzeżeniem, że eksploatacja instalacji wojskowych w zakładach produkcji energii jest konieczna z wojskowego punktu widzenia dla obrony narodowej i sojuszniczej oraz że funkcjonowanie zakładów produkcji energii będzie w ten sposób zakłócające w możliwie najmniejszym stopniu. (G)	Obrona
(6)	Należy w jak największym stopniu unikać wprowadzania hałasu do środowiska morskiego podczas budowy zakładów produkujących energię, zgodnie z najnowszym stanem nauki i techniki. (G)	Ochrona środowiska morskiego
	Powinna być prowadzona ogólna koordynacja budowy zakładów wytwarzających energię i związanych z nimi obiektów pod względem czasu i przestrzeni. (G)	

Uzasadnienie

Uwaga wstępna

Jako ogólny plan zagospodarowania przestrzennego, planowanie przestrzenne łączy interesy różnych form użytkowania i uwzględnia środki ostrożności dotyczące form użytkowania i różnorodnych funkcji morza. Plan zagospodarowania przestrzennego na wyższym poziomie planowania reguluje kategorie rejonów (obszary priorytetowe i zastrzeżone), jak również inne cele i zasady dla różnych form użytkowania. Ponadto istnieje etapowy proces planowania i zatwierdzania dla sektora energii wiatrowej. Sektorowe planowanie energetyczne obejmuje tutaj plan rozwoju obszarów, ustalenie przydatności i faktyczne zezwolenie na turbiny wiatrowe.

Plan rozwoju obszarów (FEP), sporządzany i aktualizowany przez BSH, służy jako specjalistyczny instrument planistyczny dla energetyki wiatrowej. FEP został opublikowany po raz pierwszy w dniu 28.06.2019 roku i służy realizacji celu rozwoju morskiej energetyki wiatrowej zgodnie z WindSeeG. Plan określa głównie rejon i powierzchnie pod turbiny wiatrowe, przewidywaną moc zainstalowaną w tych obszarach oraz kolejność ogłaszania przetargów na te lokalizacje. Ponadto Plan Rozwoju Obszarów dla Energetyki Wiatrowej określa trasy, korytarze tras, lokalizacje, a także zasady planowania i zasady techniczne. Zgodnie z § 5 ust. 3 pkt 1 WindSeeG, ustalenia FEP są niedopuszczalne w szczególności wtedy, gdy nie są zgodne z wymogami zagospodarowania przestrzennego zgodnie z § 17 ust. 1 ROG. W tym względzie konieczna jest wymiana i porównanie ustaleń w planowaniu sektorowym i ogólnym.

Uzasadnienie celów i zasad

Ad (1) Obszary priorytetowe dla energetyki wiatrowej:

Przestrzenne zabezpieczenie terenów pod produkcję energii wiatrowej jest wyrazem zgodnego z definicją misji planu zagospodarowania przestrzennego zrównoważonego, chroniącego klimat rozwoju. W szczególności umożliwia ono realizację założeń misji w zakresie wykorzystania energii przyjaznych dla klimatu, wspierania bezpieczeństwa energetycznego, jak również osiągnięcia krajowych i międzynarodowych celów klimatycznych oraz celu neutralności emisyjnej gazów cieplarnianych do roku 2045 (ustawa o ochronie klimatu) i 2050 (European Green Deal).

Punktem wyjścia dla ustalenia obszarów priorytetowych dla energii wiatrowej są wstępnie rejon O-1 i O-3 (Morze Bałtyckie), N-1 do N-3 i N-6 do N-13 (Morze Północne) ustalone w FEP 2020. Rejon te są zdefiniowane jako obszary priorytetowe EN1 do EN3 i EN6 do EN13 (Morze Północne) oraz EO1 i EO3 (Morze Bałtyckie).

Ustalenie rejonu EN13-Północ jako obszaru priorytetowego dla morskiej energetyki wiatrowej od dnia 01.01.2030 roku objęte jest zastrzeżeniem, że federalne ministerstwo odpowiedzialne za żeglugę nie udowodni federalnemu ministerstwu odpowiedzialnemu za zagospodarowanie przestrzenne do dnia 31.12.2025 roku, że rejon ten jest niezbędny dla żeglugi z istotnych względów bezpieczeństwa i swobody ruchu statków. To zapewnia wystarczającą ilość czasu na przeanalizowanie sytuacji komunikacyjnej w danych rejonach i sprawdzenie niezbędności rejonu dla żeglugi.

Zakres ustalonych obszarów priorytetowych dla morskiej energetyki wiatrowej ma zapewnić realizację zwiększonego celu rozwoju rządu federalnego do 2030 roku. Ustalony obszar priorytetowy dla morskiej energetyki wiatrowej służy zatem również osiągnięciu celu rozwoju morskiej energii wiatrowej w wysokości 20 GW do 2030 roku, określonego w zintegrowanym krajowym planie w sprawie energii i klimatu¹, oraz przyczyniają się do dekarbonizacji sektora elektroenergetycznego przed 2045 rokiem. EEG zawiera cel, zgodnie z którym do 2050 roku cała energia elektryczna wytwarzana lub zużywana na terytorium Republiki Federalnej Niemiec, w tym w niemieckiej wyłącznej strefie ekonomicznej, powinna być wytwarzana w sposób neutralny pod względem emisji gazów cieplarnianych.

Ad (2) Obszary zastrzeżone dla energetyki wiatrowej:

Ustalenie obszarów zastrzeżonych dla energetyki wiatrowej służy zabezpieczeniu powierzchni do dalszej ekspansji morskiej energii wiatrowej. W takim samym stopniu, ustalenie obszarów zastrzeżonych służy wzmocnieniu potencjału wybrzeża i zabezpieczeniu dalszej ścieżki rozwoju na podstawie możliwie najlepszych danych, zwłaszcza w odniesieniu do konkurujących ze sobą form użytkowania.

WindSeeG wyznacza cel rozwoju na 40 GW do 2040 roku.

Podobnie, scenariusz ramowy 2021 - 2035/2040 operatorów sieci przesyłowych, zatwierdzony przez BNetzA w dniu 26 czerwca 2020 roku, przewiduje zainstalowane moce wytwórcze morskiej energetyki wiatrowej na poziomie od 28 do 34 GW do 2035 roku i 40 GW do 2040 roku, w zależności od scenariusza. Znaczący potencjał powierzchni znajduje się głównie w obszarze na północny zachód od szlaku żeglugowego SN10. Wyżej wymienione cele mają być zabezpieczone w planie zagospodarowania przestrzennego, ponieważ służą one rozwojowi WSE w odniesieniu do zrównoważonego zaopatrzenia w energię przyszłych pokoleń. Ze względu na brak rozstrzygających ustaleń w zakresie oddziaływania na środowisko oraz ze względu na horyzont czasowy wykraczający poza planowanie średniookresowe, tereny te zostały wyznaczone jako obszary zastrzeżone.

Ustalenie rejonu EO2-Zachód jako obszaru zastrzeżonego dla morskiej energetyki wiatrowej od dnia 01.01.2025 roku objęte jest zastrzeżeniem, że federalne ministerstwo odpowiedzialne za żeglugę nie udowodni federalnemu ministerstwu odpowiedzialnemu za zagospodarowanie przestrzenne do dnia 30.06.2022 roku, że rejon ten jest niezbędny dla żeglugi z istotnych względów bezpieczeństwa i swobody ruchu statków. To zapewnia wystarczającą ilość czasu na przeanalizowanie sytuacji komunikacyjnej w danych rejonach i sprawdzenie niezbędności rejonu dla żeglugi.

¹ Z dnia 13.10.2016 r., BGBl. I, str. 2258, 2310.

Ustalenie EN20 jako obszaru zastrzeżonego dla morskiej energetyki wiatrowej od dnia 01.01.2027 roku objęte jest zastrzeżeniem, że federalne ministerstwo odpowiedzialne za żeglugę nie udowodni federalnemu ministerstwu odpowiedzialnemu za zagospodarowanie przestrzenne do dnia 31.12.2026 roku, że sektor FoN3 na ilustracji 10 nadaje się do badań naukowych. Dzięki temu można przeanalizować, czy spełnione są warunki dla ewentualnego współużytkowania rejonu EN20.

Ad (3) Współużytkowanie:

Nakładanie się obszarów energetyki wiatrowej EN20 i EO2 z obszarami zastrzeżonymi dla badań naukowych FoN3 i FoO3 uwzględnia zarówno osiągnięcie celów rozwoju w zakresie energii odnawialnych, jak i badań naukowych nad rybołówstwem. Aby umożliwić praktyczne współużytkowanie należy zapewnić, że badania nad rybołówstwem będą mogły być kontynuowane w taki sam sposób jak dotychczas (w tym niezbędne naziemne badania nad rybołówstwem) po wzniesieniu turbin wiatrowych.

Ad (4) Rybołówstwo:

Zajęcie na dużą skalę kolejnych rejonów pod produkcję energii oraz planowane środki zarządzania rybołówstwem na obszarach rezerwatów przyrody w WSE przypuszczalnie pozbawią rybołówstwo kolejnych terenów. W tym kontekście ministerstwo federalne odpowiedzialne za zagospodarowanie przestrzenne przeprowadzi projekt badawczy wraz z ministerstwami federalnymi odpowiedzialnymi za rybołówstwo i żeglugę. W niniejszym opracowaniu zbadane zostanie naukowo i przeanalizowane na podstawie konkretnych przypadków, czy i w jakim stopniu wspólne użytkowanie obszarów przez morską energetykę wiatrową i rybołówstwo jest możliwe w odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa, zarówno w przypadku rybołówstwa biernego, jak i czynnego. Ramy badań, które dotyczą kwestii bezpieczeństwa w odniesieniu do ewentualnych połowów na danych obszarach, są z wyprzedzeniem skoordynowane z federalnymi ministerstwami odpowiedzialnymi za środowisko i energię.

Ad (5.1) Obrona:

Wzrost liczby instalacji stałych w WSE wiąże się z ograniczeniem swobody ruchu pojazdów Federalnych Sił Zbrojnych; jednocześnie należy się spodziewać, że obszary zabudowane staną się przestrzenią operacyjną na wypadek obrony. Aby zapewnić skuteczną obronę narodową i sojuszniczą, już teraz - w czasie pokoju - konieczne jest poruszanie się po terenie farm wiatrowych. Co do zasady wyznaczanie obszarów energii wiatrowej w ramach planowania przestrzennego nie może stać temu na przeszkodzie. Przy tym po farmach wiatrowych należy poruszać się zgodnie z zasadami dobrej praktyki żeglarskiej, tzn. farmy wiatrowe należy przemierzać w celu dotarcia do celu poza farmami wiatrowymi, a w szczególności nie należy prowadzić w obrębie farm wiatrowych żadnych ćwiczeń, które mogłyby zakłócić bezpieczne i ekonomiczne funkcjonowanie farmy wiatrowej.

Interesy wojskowe i zdolność funkcjonalna Federalnych Sił Zbrojnych mają zostać zabezpieczone.

Ad (5.2) Obrona:

Ponadto, duża liczba nowo instalowanych turbin wiatrowych utrudnia rozpoznanie, chociaż farmy wiatrowe i ich wyposażenie pomocnicze oferują szerokie możliwości instalacji urządzeń technicznych. W celu uniknięcia dalszego osłabienia obrony narodowej i sojuszniczej, należy zatem przewidzieć opcje instalacji, w szczególności dla sprzętu zwiadowczego. W celu zabezpieczenia obrony narodowej i sojuszniczej niezbędne są odpowiednio duże, nadające się do danego celu i dostępne bez ograniczania zdolności funkcjonalnych Federalnych Sił Zbrojnych obszary do użytkowania wojskowego. Obejmują one obszary (por. rozdział 2.5) na morzu i nad morzem, tj. od przestrzeni powietrznej do dna morskiego.

Ad (6) Ochrona środowiska morskiego:

Zasada ta służy uporządkowanemu i zrównoważonemu rozwojowi przestrzennemu poprzez minimalizację oddziaływania hałasu oraz koordynację obecnych i przyszłych wymagań w zakresie użytkowania przestrzeni. Uwzględnia się przy tym podejście ekosystemowe, zasadę ostrożności, wpływ i oddziaływania wzajemne, oraz skumulowane skutki form użytkowania.

Immisja hałasu do środowiska morskiego, towarzysząca często budowie zakładów do produkcji energii, jest redukowana poprzez stosowanie środków ochrony przed hałasem zgodnie z najnowszym stanem wiedzy i techniki. Zasada ta jest zgodna z ustaloną praktyką administracyjną BSH i ustaleniami FEP 2020. Zastosowanie skutecznych technicznych systemów redukcji hałasu jest już regularnie przewidywane na poziomie konkretnego projektu podczas instalacji turbin wiatrowych w celu zapewnienia ochrony gatunków i obszarów zgodnie z przepisami prawa. Koncepcja ochrony przed hałasem BMU dla Morza Północnego z 2013² roku ma zostać uwzględniona.

W ten sposób cel środowiskowy 6 MSRL "Morza niedotknięte eutrofizacją antropogeniczną" oraz cel operacyjny UZ6-04 "Rozwój i stosowanie środków ochrony przed hałasem na Morzu Północnym i Morzu Bałtyckim" są wspierane jednocześnie.

W celu uniknięcia lub ograniczenia skutków skumulowanych należy dążyć do ogólnej koordynacji prac budowlanych pod względem czasowym. Obejmuje to również ograniczenie do minimum ruchu statków na potrzeby budowy i eksploatacji oraz związanych z tym zakłóceń akustycznych i wizualnych poprzez skoordynowane planowanie budowy i czasu. Nieproporcjonalne dodatkowe wydatki na rozwój energii odnawialnych nie powinny wynikać z potrzeby ogólnej koordynacji w czasie.

² BMU(2013) Koncepcja ochrony morświnów przed hałasem podczas budowy morskich farm wiatrowych na niemieckim Morzu Północnym (koncepcja ochrony przed hałasem).

Szczegóły powinny być regulowane w ramach planowania sektorowego FEP i procedur wydawania indywidualnych zezwoleń na morską energetykę wiatrową.

2.2.3 Przewody

Poniższe cele i zasady nie mają zastosowania do elektroenergetycznych kabli podmorskich wykorzystywanych do połączenia w obrębie farmy wiatrowej (okablowanie wewnętrzzakładowe).

Cele i zasady

(1)	Rejony od LN1 do LN15 i od LO1 do LO8 przedstawione na ilustracji 5 i ilustracji 6 w załączniku są zdefiniowane jako obszary priorytetowe dla przewodów.	Obszary zastrzeżone dla przewodów
(2)	Kable powinny być poprowadzone w wyznaczonych strefach zastrzeżonych. (G)	
(3)	Przewody należy poprowadzić na przejściu do morza terytorialnego przez korytarze graniczne GN1 do GN7 i GO1 do GO5 przedstawione na ilustracji 5 i ilustracji 6 w załączniku. W korytarzach tych wyklucza się sprzeczne formy użytkowania. (Z)	Korytarze graniczne do wód terytorialnych
(4)	W przypadku wyczerpania przez poprowadzone przestrzennej zdolności absorpcyjnej na obszarach wspomnianych w ustaleniu 2.2.3 (3) korytarzy granicznych, przebieg tras wszelkich dodatkowo niezbędnych przewodów, powinien zostać zgrupowany i, w koordynacji z danym krajem nadbrzeżnym, przeniesiony do odpowiednich punktów przejściowych na granicy z morzem terytorialnym. (G) Przewody przekraczające granicę WSE należy połączyć w wiązki i w porozumieniu z danym państwem sąsiadującym poprowadzić do korytarzy granicznych GN8 do GN19 i GO6 do GO12 (por. Ilustracja 5 i Ilustracja 6). (G)	Odpowiednie przejścia graniczne na morzu terytorialnym Korytarze graniczne do sąsiadujących państw
(5)	Przewody należy w jak największym stopniu grupować. Ponadto trasa powinna być wybierana możliwie jak najbardziej równoległe do istniejących konstrukcji i budowli. Obszary rozgraniczenia ruchu, ich kontynuacje oraz szlak morski Kilonia-Bałtyk powinny być przecinane przez przewody najkrótszą drogą, jeśli nie jest możliwe ich równoległe poprowadzenie zgodnie ze zdaniem 2. W miarę możliwości należy unikać krzyżowania się przewodów między sobą. Kable energetyczne i telekomunikacyjne powinny być wyposażone w stałe przykrycie, które jest niezbędne do zabezpieczenia innych zastosowań i funkcji. (G)	Ograniczenie negatywnego wpływu
(6)	Podczas układania kabli należy zapewnić ogólną koordynację czasową i wybrać możliwie najbardziej delikatną procedurę układania. (G)	Środowisko morskie

Uzasadnienie

Uzasadnienie celów i zasad

Ad (1) i (2) Obszary zastrzeżone dla przewodów:

Ustalenie obszarów zastrzeżonych dla przewodów zapewnia, że inne formy użytkowania uwzględniać będą szczególne wymagania dotyczące ochrony przewodów. Obszary z dala od wybrzeża do wykorzystania energii wiatrowej na morzu wymagają połączeń lądowych. Ponadto przewiduje się dalszą rozbudowę linii transgranicznych. Postanowienie to wspiera zabezpieczenie odpowiednich korytarzy ścieżek. Szerokość wzgl. wymiarowanie obszarów zastrzeżonych opiera się na planowaniu przyszłościowym. Ma to na celu m.in. zapewnienie, że wytworzona energia zostanie odprowadzona.

Ad (3) Korytarze graniczne - Morze terytorialne:

Niniejsze ustalenie zapewnia poprowadzenie przewodów przez określone korytarze graniczne do morza terytorialnego. Ma to zagwarantować możliwie największą koncentrację przewodów w tych miejscach w celu dalszego rozprowadzenia ich w kierunku lądu. Dokładne planowanie tras i lokalizacji przyłączy do sieci dla turbin wiatrowych jest przedmiotem planowania sektorowego. To samo dotyczy transgranicznych przewodów energetycznych.

Ad (4) Odpowiednie punkty przejściowe na morzu terytorialnym:

Zasada ta zapewnia możliwość elastycznego reagowania na ewentualną zmianę sytuacji, której obecnie nie można przewidzieć.

Korytarze graniczne do sąsiadujących państw:

Przewody powinny być zgrupowane i w porozumieniu z danym sąsiadującym państwem poprowadzone do korytarzy granicznych GN8 do GN19 i GO6 do GO12 na granicy WSE, aby w ten sposób zapewnić spójne planowanie z państwami sąsiadującymi.

Ad (5) Ograniczenie negatywnego wpływu:

Aby w rozumieniu zrównoważonego rozwoju ograniczyć oddziaływanie na inne formy użytkowania i potrzebę koordynacji pomiędzy nimi oraz innymi formami użytkowania, należy prowadzić przewody w miarę możliwości w wiązkach. Łączenie w wiązki w sensie prowadzenia równoległego zmniejsza również efekty fragmentacji.

Zgodnie z wytyczną dotyczącą oszczędnego wykorzystania powierzchni i w rozumieniu minimalizacji ingerencji, przewody powinny być planowane w sposób zapewniający jak największą oszczędność miejsca. Technicznie możliwe zdolności przesyłowe powinny być brane pod uwagę przy planowaniu i wykorzystywane w jak najpełniejszym zakresie.

Krzyżowanie:

Unikanie konstrukcji skrzyżowań ma na celu zmniejszenie powiązanych oddziaływań na środowisko, zagrożeń dla statków i sprzętu rybackiego oraz zużycia powierzchni. Ponadto, konstrukcje skrzyżowań są bardziej podatne na usterki i dlatego wymagają większych nakładów na konserwację.

Przykrycie:

Przy wyborze przykrycia i niezbędnej głębokości układania kabli energetycznych i telekomunikacyjnych należy zwrócić szczególną uwagę na interesy żeglugi, obrony narodowej i sojuszniczej, statków rybackich i ochrony środowiska morskiego. Przy wystarczającym przykryciu można ograniczyć potencjalne konflikty z innymi formami użytkowania, takie jak ryzyko uszkodzenia przez zrzucane kotwice lub sieci trałowe/rozpornice, a także złagodzić efekt wykluczenia tras kablowych dla rybołówstwa. Współistnienie kabli energetycznych i telekomunikacyjnych oraz żeglugi jest uwarunkowane odpowiednim przykryciem przewodów. Ryzyko wypłukania i uszkodzenia kabli energetycznych i telekomunikacyjnych zmniejszają się, tym samym redukując koszty konserwacji i znacznie ograniczając potencjalne zakłócenia w ruchu i środowisku. Grubsze przykrycie może również ograniczyć ewentualny wzrost temperatury w górnych obszarach osadów i ograniczyć wpływ pól elektromagnetycznych. Ustalenie to, jako zasada zagospodarowania przestrzennego, jest do rozważenia. Kryterium oceny jest tu proporcjonalność, w związku z czym obowiązek realizacji ustalenia na poziomie projektu osiąga swój limit, jeżeli nadmierne przykrycie wymagałoby nieproporcjonalnego wysiłku.

Krzyżowanie szlaków żeglugowych:

Często uczęszczane szlaki żeglugowe znajdują się w niemieckiej WSE. Na Morzu Północnym są one co do zasady zaprojektowane jako obszary rozgraniczenia ruchu, na Morzu Bałtyckim tylko częściowo. Ze względu na duże znaczenie dla międzynarodowej żeglugi morskiej należy wykluczyć konflikt użytkowania między przewodami a żeglugą poprzez zminimalizowanie krzyżowania się przewodów ze szlakami żeglugowymi o dużym natężeniu ruchu. Minimalizuje to możliwe konflikty podczas przenoszenia, eksploatacji i ewentualnego demontażu.

Ad (6) Środowisko morskie:

Podczas układania przewodów należy zminimalizować ewentualne niekorzystne oddziaływanie na środowisko morskie, m.in. poprzez ograniczenie powodowanego przez kable nagrzewania osadów.

W przypadku układania sąsiadujących linii należy dążyć do ogólnej koordynacji pod względem czasowym. W ten sposób można zmniejszyć liczbę zakłócających interwencji i uniknąć lub zmniejszyć ewentualne skumulowane skutki.

W celu zminimalizowania ewentualnego negatywnego wpływu na środowisko morskie spowodowanego układaniem przewodów należy wybrać metodę układania, która, jak się oczekuje, będzie wymagać najmniejszej ingerencji i mieć najmniejszy wpływ na środowisko morskie. Nieproporcjonalne dodatkowe wydatki na rozwój energii odnawialnych nie powinny wynikać z potrzeby ogólnej koordynacji w czasie.

2.2.4 Wydobycie surowców

Cele i zasady

(1) Rejony SKN1, SKN2 i SKO1 przedstawione na ilustracji 7 i ilustracji 8 w załączniku są ustalone jako obszary zastrzeżone dla wydobycia piasku i żwiru, a rejony od KWN1 do KWN5 jako obszary zastrzeżone dla węglowodorów.	Obszary zastrzeżone dla wydobycia surowców

Uzasadnienie

Uzasadnienie celów i zasad

Ad (1) Obszary zastrzeżone dla wydobycia surowców:

Definicja przestrzenna obszarów zastrzeżonych służy zabezpieczeniu terenów pod wydobycie surowców i wspiera bezpieczeństwo surowców mineralnych zgodnie ze strategią surowcową Republiki Federalnej Niemiec z 2010 roku oraz jej aktualizacją z 2020 roku.

Łądowe złoża piasku i żwiru nie są dostępne w ilościach wystarczających do zaspokojenia potrzeb przemysłu, zwłaszcza budowlanego. W Niemczech już teraz występują wąskie gardła w zaopatrzeniu, ponieważ wydobycie surowców jest ograniczone przez konkurujące formy użytkowania, takie jak krajowe i europejskie obszary ochrony wód, przyrody i krajobrazu, jak również obszary zabudowane, rolnictwo i wydobycie wód gruntowych.

Wydobycie piasku i żwiru na morzu podlega specjalnym warunkom lokalizacyjnym, które nie są porównywalne z warunkami na lądzie. Surowce są ponadto ograniczone, lokalne i nieodnawialne.

Punktem wyjścia do ustalenia obszarów zastrzeżonych dla piasku i żwiru jest pozwolenie BSK 1 i OAM III zgodnie z § 8 BBergG. Zezwolenia na wydobycie wydawane są na wniosek i uprawniają do poszukiwania i wydobywania odpowiednich zasobów mineralnych (§ 8 BBergG).

Lokalizacja w obszarze priorytetowym dla ochrony przyrody Sylter Außenriff - Östliche Deutsche Bucht oraz Pommersche Bucht - Rönnebank, co do zasady nie wyklucza wydobywania surowców z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego; dokładny projekt realizowany jest zgodnie z prawem górniczym.

Podstawą do ustalenia obszarów zastrzeżonych dla węglowodorów są pola koncesyjne NE3-0002-01, NE3-0001-01 i NE3-0005-01 zgodnie z § 7 BBergG. Podstawą do określenia KWN1 jest pozwolenie niemieckie dla Morza Północnego A6/B4 zgodnie z § 8 federalnej ustawy górniczej.

Lokalizacja w obszarze priorytetowym ochrony przyrody Doggerbank nie wyklucza wydobywania surowców z punktu widzenia planowania przestrzennego, dokładny projekt został określony w procedurze prawa górniczego.

Definicje przestrzenne wydobywania węglowodorów sprzyjają zabezpieczeniu surowców dla Republiki Federalnej Niemiec.

2.2.5 Rybołówstwo i akwakultura morska

Cele i zasady

(1)	Rejon FiN1 w obszarze "Südlicher Schlickgrund", przedstawiony na ilustracji 9 w załączniku, ustalony zostaje jako obszar zastrzeżony dla połowów homarca.	Obszar zastrzeżony dla połowów homarca
(2)	Obiekty akwakultury powinny być tworzone w bliskiej odległości od innych istniejących obiektów lub obiektów w trakcie budowy, lub w połączeniu z nimi. Utrzymanie i funkcjonowanie instalacji nie powinno mieć wpływu na zakładanie i funkcjonowanie akwakultur. Należy wybierać gatunki i formy akwakultury przyjazne dla środowiska. (G)	Lokalizacja łączona z innymi obiektami

Uzasadnienie

Uzasadnienie celów i zasad

Ad (1) Obszar zastrzeżony dla połowów homarca:

Połowy prowadzone są w całej WSE Morza Północnego i Morza Bałtyckiego. Dane dotyczące nakładu połowowego wskazują obszary priorytetowe, ale często również wysoki stopień dorocznej zmienności przestrzennej, w zależności od gatunku docelowego, narzędzi połowowych lub pochodzenia pojazdu. W tym kontekście nie wydaje się właściwe określenie obszaru geograficznego w celu uwzględnienia interesów niektórych rodzajów rybołówstwa.

Jednym z wyjątków są połowy homara norweskiego (*Nephrops norvegicus*) w niemieckiej WSE Morza Północnego. Na obszarze „Südlicher Schlickgrund”, tamtejsze osady stanowią szczególnie odpowiednie siedlisko dla tego gatunku, które można wytyczyć przestrzennie.

Dzięki ustaleniu w tym miejscu obszaru zastrzeżonego połowy homarca są chronione pod względem przestrzennym; ustalenie to ma szczególne znaczenie w porównywaniu z innymi planami, środkami i projektami o znaczeniu przestrzennym.

Ad (2) Połączenie lokalizacji z innymi instalacjami:

W rozumieniu efektywnego użytkowania dostępnej przestrzeni stworzone mają zostać ramy dla ewentualnych przyszłych projektów dotyczących zakładania akwakultur morskich. W celu stworzenia efektu synergii, bliskość istniejących instalacji, takich jak fundamenty turbin wiatrowych, sprzyja budowie obiektów akwakultury morskiej. Są one niezbędne do mocowania trałów lub klatek. Przy tym zapewniona ma być sprawna konserwacja i eksploatacja istniejących instalacji oraz wykorzystanie form akwakultury jak najbardziej przyjaznych dla środowiska, aby uniknąć lub zminimalizować ewentualny negatywny wpływ na środowisko. W wyniku realizacji projektów badawczych lokalizacje w pobliżu wybrzeża, np. na północ od Borkum, wydają się szczególnie odpowiednie dla akwakultur morskich.

2.3 Użytkowanie do celów naukowych (§ 17 ust. 1 zdanie 2 pkt 3 ROG) – Badania morskie

Cele i zasady

(1)	Rejony od FoN1 do FoN3 i od FoO1 do FoO4 przedstawione na ilustracji 10 i ilustracji 11 w załączniku są zdefiniowane jako obszary priorytetowe dla badań naukowych.	Obszary zastrzeżone dla badań naukowych
(2)	Działalność badawcza powinna być prowadzona w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu wpływała na bezpieczeństwo i swobodę ruchu, rozwój morskiej energetyki wiatrowej, obronę narodową i sojusznictwo oraz dziedzictwo kulturowe. (G)	Minimalizacja negatywnego wpływu innych form użytkowania
(3)	Badania naukowe powinny być prowadzone z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Należy uwzględnić najlepsze praktyki środowiskowe zgodnie z międzynarodową konwencją o ochronie mórz. (G)	Zrównoważony rozwój, ochrona środowiska morskiego

Uzasadnienie

Uzasadnienie celów i zasad

Ad (1) Obszary zastrzeżone dla badań naukowych:

W ustalonych obszarach zastrzeżonych szczególną wagę przykładają się do badań nad innymi formami użytkowania w celu zapewnienia kontynuacji działalności badawczej. Rejony te odpowiadają w swoim zakresie "ramkom GSBTS" (Morze Północne), które w całości lub częściowo położone są w WSE, oraz zaktualizowanym obszarom "BALTBOK" (Morze Bałtyckie) Instytutu Thünena, w których prowadzone są zakrojone na szeroką skalę badania nad liczebnością i składem fauny rybnej w pobliżu dna, w ramach długoterminowych serii badań. Wyniki przeprowadzonych badań dotyczących włoków są zawarte w corocznym przeglądzie zasobów Międzynarodowej Rady Badań Morza, ale również w monitorowaniu dla Dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej. Kontynuacja tych działań badawczych może być zagrożona przez niezgodne zastosowania, w szczególności przez instalacje strukturalne.

Ad (2) Minimalizacja negatywnego wpływu innych form użytkowania:

Co do zasady, badania w WSE korzystają ze swobody zagwarantowanej w art. 238 UNCLOS, ale przy założeniu, że inne dozwolone formy użytkowania nie będą bezzasadnie zakłócać (art. 240 UNCLOS). Jest to zgodne z wizją przewodnią zrównoważonego rozwoju przestrzennego i dlatego wspierane tą zasadą.

W kontekście ruchu morskiego i lotniczego działalność badawcza jest prowadzona w taki sposób, aby nie naruszać bezpieczeństwa i swobody transportu.

Interesy wojskowe i zdolność funkcjonalna Federalnych Sił Zbrojnych mają zostać zabezpieczone. Niektóre badania w ramach naukowych badań morskich mogą mieć negatywny wpływ na obronę narodową i sojuszniczą poprzez gromadzenie danych szczególnie chronionych. Ze względu na szczególne właściwości fizyczne obszaru objętego planowaniem, efekty te mają również znaczenie dla planowania przestrzennego. Zasada ta służy zatem ochronie obrony kraju i sojuszników przed ingerencją. Została ona już częściowo doprecyzowana pod względem technicznym, por. § 1 ust. 2 pkt 4 w połączeniu z § 6 ust. 1 i § 7 pkt 2 SeeAnIG.

Wczesne zaangażowanie organów odpowiedzialnych za ochronę zabytków i archeologię w ramach projektów badawczych w WSE ma na celu zapewnienie, że klasyfikacja sektorowa oraz odpowiednia ocena i zachowanie znalezisk zostaną przeprowadzone w odpowiednim czasie oraz że wszelkie istniejące ustalenia organów specjalistycznych zostaną uwzględnione podczas przygotowywania projektów badawczych. Zasada ta ma na celu zapewnienie, że - w porozumieniu z organami specjalistycznymi - odpowiednie środki zostaną podjęte na wczesnym etapie, aby w miarę możliwości uniknąć negatywnych oddziaływań.

Dalsze szczegóły znajdują się w uzasadnieniu definicji 2.2.1 (3).

Ad (3) Zrównoważony rozwój, ochrona środowiska morskiego:

Podczas projektowania konkretnych naukowych badań morskich należy dążyć w jak największym stopniu do zapobiegania negatywnemu wpływowi na środowisko morskie, a w szczególności na naturalne funkcje obszaru. Uwzględnić należy najlepsze praktyki środowiskowe zgodne z Konwencją OSPAR i Konwencją Helsińską oraz ze stanem nauki i techniki powinny.

2.4 Ochrona i poprawa stanu środowiska morskiego (§ 17 ust. 1 zdanie 2 pkt 4 ROG)

Ochrona przyrody /Krajobraz morski / Wolna przestrzeń

Cele i zasady

(1) Krajowe morskie obszary chronione w WSE Borkum Riffgrund³, Doggerbank⁴, Sylter Außenriff - Östliche Deutsche Bucht⁵ na Morzu Północnym i Belt Fehmarn⁶, Kadetrenden⁷ i Pommersche Bucht - Rönnebank⁸ na Morzu Bałtyckim, przedstawione na ilustracji 12 i ilustracji 13 w załączniku, ustalone są jako obszary priorytetowe dla ochrony przyrody zgodnie z ich celami ochrony. Zdanie 1 nie ma zastosowania do obszaru podejścia północnego i red zewnętrznych portów w Szczecinie i Świnoujściu przedstawionych na mapie. Rejon przedstawiony na ilustracji 14 w załączniku jest ustalony jako obszar priorytetowy dla nurów.	Obszary priorytetowe dla ochrony przyrody Obszar priorytetowy dla nurów

³ Rozporządzenie o ustanowieniu rezerwatu przyrody "Borkum Riffgrund" z dnia 22.09.2017 r., BGBl. I, str. 3395.

⁴ Rozporządzenie o ustanowieniu rezerwatu przyrody "Doggerbank" z dnia 22.09.2017 r., BGBl. I, str. 3400.

⁵ Rozporządzenie o ustanowieniu rezerwatu przyrody "Sylter Außenriff - Östliche Deutsche Bucht" z dnia 22.09.2017 r., BGBl. I, str. 3423.

⁶ Rozporządzenie o ustanowieniu rezerwatu przyrody "Belt Fehmarn" z dnia 22.09.2017 r., BGBl. I, str. 3405.

⁷ Rozporządzenie o ustanowieniu rezerwatu przyrody "Kadetrenden" z dnia 22.09.2017 r., BGBl. I, str. 3410.

⁸ Rozporządzenie o ustanowieniu rezerwatu przyrody „Pommersche Bucht – Rönnebank” z 22.09.2017 r., BGBl. I, str. 3415.

W obszarach priorytetowych dla ochrony przyrody i nurów wydobycie surowców i użytkowanie do celów wojskowych nie są wykluczone z perspektywy zagospodarowania przestrzennego, gdzie ustalono obszary zastrzeżone dla wydobycia surowców lub obrony, przedstawione na ilustracji 7, ilustracji 18 i ilustracji 19. (Z)

W przypadku nakładania się obszarów priorytetowych dla ochrony przyrody lub nurów z obszarami priorytetowymi dla żeglugi, żegluga korzysta z pierwszeństwa w ramach międzynarodowych wytycznych UNCLOS. (Z)

(2)	Rejony StN1 do StN3, przedstawione na ilustracji 14 w załączniku, ustalone są jako obszary zastrzeżone dla nurów.	Obszary zastrzeżone dla nurów
(3)	Użytkowanie do celów wojskowych powinno w jak najmniejszym stopniu oddziaływać na cel ochrony obszarów priorytetowych i zastrzeżonych dla nurów. W okresie od 1 marca do 15 maja danego roku na obszarach priorytetowych i zastrzeżonych dla nurów wydobycie piasku i żwiru nie może powodować negatywnego wpływu, a organy Federalnych Sił Zbrojnych i właściwy organ ochrony przyrody muszą zawrzeć porozumienie w sprawie użytkowania do celów wojskowych. (G)	Współużytkowanie obszaru priorytetowego dla nurów
(4)	Główny obszar występowania morświnów latem w WSE na Morzu Północnym (por. ilustracja 15), zidentyfikowany w koncepcji ochrony przed hałasem BMU z 2013 roku, określa się jako tymczasowy obszar zastrzeżony dla morświnów (od maja do sierpnia).	Sezonowy obszar zastrzeżony dla morświnów
(5)	Na obszarze przedstawionym na ilustracji 16 do dnia 31.12.2022 r. wyklucza się budowę instalacji nad powierzchnią wody. (Z)	Tymczasowe wykluczenie instalacji
(6)	Rejony korytarzy migracji ptaków „Fehmarn-Lolland” i ”Rugia-Skania” przedstawione na ilustracji 17 mogą być co do zasady wykorzystywane na potrzeby energetyki wiatrowej, o ile zostaną ustalone jako obszary priorytetowe lub zastrzeżone dla energetyki wiatrowej. W okresach masowych migracji, turbiny wiatrowe, znajdujące się w korytarzach migracji ptaków, nie mogą być eksploatowane, jeśli inne środki nie są wystarczające dla wykluczenia udowodnionego, znacznie zwiększonego ryzyka kolizji ptaków z turbinami wiatrowymi. Pod tymi samymi warunkami nie powinny odbywać się prace budowlane i konserwacyjne. (G)	Korytarze migracji ptaków
(7)	WSE ma być stale chroniona i rozwijana jako obszar naturalny w swoim typowym, naturalnym kształcie oraz w swoich wzajemnych relacjach i interakcjach dla zachowania biologicznej różnorodności. Zasoby naturalne powinny przy tym być wykorzystywane oszczędnie i ostrożnie, zgodnie z wiodącą wizją zrównoważonego rozwoju w zagospodarowaniu przestrzennym. Należy unikać naruszania równowagi przyrodniczej i ograniczać ją, uwzględniając cele BNatSchG, zasadę ostrożności i podejście ekosystemowe. (G)	Zachowanie WSE jako obszaru naturalnego
(8)	Należy utrzymać przepuszczalność przestrzeni morskiej dla gatunków migrujących. (G)	Gatunki wędrujące
(9)	Morski krajobraz ma zostać zachowany w swojej naturalnej wyjątkowości i charakterystycznej wielkopowierzchniowej strukturze otwartej przestrzeni. Ma być rozwijany jako nienaruszona wolna przestrzeń i zachowany w swoim znaczeniu w celu zapewnienia funkcjonowania dna morskiego, gospodarki wodnej, flory i fauny (bioróżnorodności) oraz klimatu. (G)	Zabezpieczenie i ochrona krajobrazu morskiego

Uzasadnienie

Uwaga wstępna

W przeciwieństwie do innych form użytkowania, w ochronie przyrody morskiej nie chodzi o użytkowanie w węższym znaczeniu, ale raczej o podstawową funkcję przestrzenną, obejmującą cały obszar, która ilustruje szczególne znaczenie przyrody morskiej i ekosystemu morskiego i która musi być brana pod uwagę, gdy dotyczą jej inne formy użytkowania. Za podstawę przyjmuje się cele środowiskowe odpowiednich umów międzynarodowych i wytycznych, jak również przepisów krajowych. Europejskie ramy prawne w zakresie ochrony środowiska morskiego i ochrony przyrody, w szczególności dyrektywa w sprawie planowania przestrzennego obszarów morskich i dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej, zostały bardziej szczegółowo wyjaśnione w raportach środowiskowych. Należy również podkreślić transgraniczny charakter przyrody morskiej. W związku z tym, że w WSE brak jest zwyczajowego planowania przestrzennego, na planowaniu regionalnym spoczywa tutaj szczególna odpowiedzialność za ochronę przyrody.

Uzasadnienie celów i zasad

Ad (1) Obszary priorytetowe dla ochrony przyrody i obszar priorytetowy dla nurów:

Ustalenie rezerwatów przyrody jako obszarów priorytetowych dla ochrony przyrody służy wsparciu celów ochrony morskich rezerwatów przyrody i zabezpieczenia ich poprzez planowanie przestrzenne. Rezerваты przyrody Borkum-Riffgrund, Doggerbank, Sylter Außenriff - Östliche Deutsche Bucht, Belt Fehmarn, Kadetrenden i Pommersche Bucht - Rönnebank mają wyjątkowe znaczenie z punktu widzenia ochrony przyrody, zwłaszcza dla ochrony ssaków morskich, ptaków morskich i typów siedlisk według dyrektywy o ochronie fauny, flory i siedlisk przyrodniczych.

Wyznaczony na 2045 rok cel neutralności klimatycznej w Niemczech będzie wymagał znacznego zwiększenia udziału energii odnawialnych. W związku z tym w WSE potrzebne są również kolejne obszary do wykorzystania morskiej energii wiatrowej. Doggerbank jest dobrze przystosowana do wykorzystania energii wiatrowej i oczekuje się, że zapewni dodatkowy potencjał 4 do 6 GW, jeśli będzie to możliwe w sposób przyjazny dla przyrody. W związku z tym rząd federalny zleci przeprowadzenie badań dotyczących wykorzystania energii wiatrowej na Doggerbank zgodnie z celami ochrony przyrody. W tym celu ministerstwa federalne odpowiedzialne za środowisko i energię przedstawią gabinetowi sprawozdanie do 31.12.2024 roku. W odniesieniu do wykorzystania energii wiatrowej należy zauważyć, że co do zasady nie jest ono zgodne z ogólnym celem ochronnym obszarów priorytetowych dla ochrony przyrody. Ocena ta znajduje się również w wytycznych prawnych: Zgodnie z WindSeeG, ustalenie rejonów i obszarów pod morską energetykę wiatrową w planie zagospodarowania przestrzennego jest niedozwolone, jeżeli znajdują się one w wytyczonym zgodnie z § 57 BNatSchG obszarze chronionym. Nie ma to jednak zastosowania do morskich turbin wiatrowych zatwierdzonych w obrębie wytyczonych rezerwatów przyrody na zatwierdzony już czas.

Główny obszar występowania nurów (*Gavia stellata*, *Gavia arctica*) - nakreślony w „Stanowisku wydziału Federalnego Ministerstwa Środowiska w sprawie zbiorczej oceny utraty siedlisk przez nury w wyniku powstania morskich farm wiatrowych” (2009) - ma szczególne znaczenie dla przyrodniczej ochrony wrażliwej na zakłócenia grupy gatunkowej nurów. Główny obszar koncentracji nurów stanowiący podstawę dla ustalenia obszaru priorytetowego dla nurów uwzględnia szczególnie ważny dla gatunku okres - wiosnę. W tym kontekście należy w szczególności zauważyć, że turbiny wiatrowe będą prowadzić do efektów unikania i trwałej utraty siedlisk. Wyznaczenie obszarów zastrzeżonych dla ochrony nurów wspiera również cel środowiskowy 3 MSRL "Morza bez pogorszenia stanu gatunków i siedlisk morskich ze względu na wpływ działalności człowieka".

Na obszarach priorytetowych dla ochrony przyrody i obszarze priorytetowym dla nurów wyklucza się formy użytkowania, które są niezgodne z ochroną przyrody lub celem ochrony obszaru priorytetowego dla nurów. Służy to celom ochronnym rejonów, szczególnie w odniesieniu do potencjalnego znaczącego wpływu na typy siedlisk, gatunki lub biotopy chronione. Co do zasady ustalenie, które zastosowania są wykluczone, pozostawia się do zbadania w indywidualnych przypadkach na poziomie projektu.

W niektórych obszarach obszary priorytetowe dla żeglugi pokrywają się z obszarami priorytetowymi dla ochrony przyrody oraz z obszarem priorytetowym dla nurów. Według wytycznych UNCLOS stosowanych zgodnie z § 1 ust. 4 ROG, ograniczenie żeglugi w WSE jest możliwe tylko na warunkach w UNCLOS. § 57 ustęp 3 pkt 1 BNatSchG stanowi, że ograniczenia w żegludze nie są dopuszczalne w rezerwach przyrody.

Na tych obszarach, na których obszar priorytetowy dla ochrony przyrody pokrywa się z obszarami zastrzeżonymi dla wydobycia piasku i żwiru, wydobycie surowców na istniejących obszarach koncesyjnych pozostaje dopuszczalne z punktu widzenia planowania przestrzennego, ponieważ przeważają tu warunki górnicze, które nie występują w porównywalny sposób na lądzie. Zgodność z wymogami obowiązujących rozporządzeń o rezerwach przyrody pozostaje nienaruszona.

W tych obszarach, w których obszary priorytetowe dla ochrony przyrody pokrywają się z obszarami priorytetowymi dla wydobycia węglowodorów, wydobycie surowców jest zgodne z danym obszarem priorytetowym dla ochrony przyrody z punktu widzenia planowania przestrzennego. Zgodność z wymogami obowiązujących rozporządzeń o rezerwach przyrody pozostaje nienaruszona.

Wyznaczenie obszarów priorytetowych dla ochrony przyrody wspiera również cel środowiskowy 3 MSRL "Morza bez pogorszenia stanu gatunków i siedlisk morskich ze względu na wpływ działalności człowieka".

Ad (2) Obszar zastrzeżony dla nurów:

Rejony StN1 do StN3, przedstawione na ilustracji 14 w załączniku, ustalone są jako obszary zastrzeżone dla nurów. Połączone podejście, obejmujące obszary priorytetowe i zastrzeżone dla nurów, zapewnia priorytetową ochronę nurów na dużych częściach rejonu, zabezpiecza szczególne znaczenie obszaru priorytetowego dla nurów i jednocześnie uwzględnia zrównoważone wykorzystanie obszarów zastrzeżonych EN4 i EN5 poprzez rozwój i wykorzystanie morskiej energii wiatrowej. Szczegóły są uregulowane w planie zagospodarowania przestrzennego.

Ad (3) Współużytkowanie obszaru priorytetowego dla nurów:

Obszar priorytetowy dla nurów pokrywa się w znacznym stopniu z obszarami zastrzeżonymi dla obrony. W celu zabezpieczenia interesów wojskowych i zdolności funkcjonalnej Federalnych Sił Zbrojnych, w okresie od 1 marca do 15 maja danego roku, w którym występowanie wrażliwych na zakłócenia nurów jest szczególnie wysokie, organy wojskowe i organ właściwy dla ochrony przyrody muszą dojść do porozumienia w sprawie użytkowania.

W tym okresie nie powinny również występować negatywne wpływy wynikające z wydobycia piasku i żwiru. Ostateczna decyzja o dopuszczalności wydobycia surowców jest podejmowana indywidualnie dla każdego przypadku na poziomie projektu.

Ad (4) Sezonowy obszar zastrzeżony dla morświnów:

Główny obszar koncentracji morświnów w niemieckiej WSE Morza Północnego od maja do sierpnia, określony w koncepcji ochrony przed hałasem Federalnego Ministerstwa Środowiska (2013), ma z punktu widzenia ochrony przyrody wyjątkowe znaczenie dla ochrony morświnów. Morświny korzystają z tego obszaru intensywnie w miesiącach letnich.

Wyznaczenie obszaru w planowaniu przestrzennego ma na celu zapewnienie wystarczającej ilości odpowiednich siedlisk dla morświnów. Ustalenie rejonu jest sezonowo ograniczona do czasu wrażliwego dla morświnów.

W celu uniknięcia i ograniczenia możliwych istotnych skumulowanych oddziaływań na populację morświna oraz w celu zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi ochrony gatunków, należy unikać znaczących zakłóceń tego ważnego siedliska morświna w WSE Morza Północnego. Podczas budowy turbin wiatrowych szczególną uwagę na poziomie zatwierdzania należy zwrócić na skuteczność środków zapobiegawczych i ograniczających, zwłaszcza w sezonie wrażliwym. Dotyczy to przede wszystkim uderzeń dźwięku o charakterze impulsowym.

Ustalenie obszarów zastrzeżonych dla ochrony morświnów wspiera również cel środowiskowy 3 MSRL "Morza bez pogorszenia stanu gatunków i siedlisk morskich ze względu na wpływ działalności człowieka".

Ad (5) Czasowe wykluczenie instalacji:

Utrzymanie obszaru wolnego od zabudowy służy zapewnieniu realizacji działań zabezpieczających spójność sieci Natura 2000 (działania koherencyjne) w odniesieniu do szkód powodowanych przez istniejące turbiny wiatrowe w obszarach priorytetowych i zastrzeżonych dla nurów. Aby umożliwić planowaniu sektorowemu w zakresie ochrony przyrody opracowanie własnych regulacji kompensacyjnych w tym zakresie, wprowadza się tymczasowe zastrzeżenie 2.4 (5) jako wsparcie planowania przestrzennego, dzięki któremu dany obszar będzie tymczasowo chroniony przed sprzecznymi formami użytkowania nad powierzchnią wody. Jest to zgodne z wizją przewodnią zrównoważonego rozwoju przestrzennego: Utrzymanie otwartego obszaru jest częścią ogólnej koncepcji przestrzennej planu zagospodarowania przestrzennego, który uznaje zarówno morską energetykę wiatrową jako element ochrony klimatu, jak i obszary ochrony przyrody za niezbędne w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju przestrzeni morskiej.

Ad (6) Korytarze migracji ptaków:

Ustalenie korytarzy migracji ptaków "Fehmarn-Lolland" i "Rugia-Skania" uwzględnia szczególne znaczenie migracji ptaków przez Belt Fehmarn, tzw. linię lotu ptaków, oraz przez Rugię do Szwecji.

Zasada ta zapewnia ukierunkowaną ochronę migracji ptaków jako istotnego elementu środowiska morskiego poprzez odpowiednie rozwiązanie konfliktu z użytkowaniem do celów energetyki wiatrowej. W związku z tym jest ona zgodna z podejściem ostrożnościowym i ekosystemowym.

Wymóg działań zapobiegawczych i ograniczających - jak choćby wyłączenie instalacji w trakcie migracji masowych - w korytarzach migracji ptaków „Fehmarn-Lolland” i „Rugia-Skania” wspiera cel środowiskowy 3 MSRL "Morza bez pogorszenia stanu gatunków i siedlisk morskich ze względu na wpływ działalności człowieka" i przyczynia się do realizacji celu operacyjnego UZ3-02 "Działania na rzecz ochrony gatunków wędrownych w środowisku morskim".

Istnieje potrzeba opracowania jasnych i operacyjnych wytycznych dla systemów pomiarowych i odcinających oraz dla występowania masowych w okresie wiosennym i jesiennym. Jeśli tylko - zgodnie z tymi systemami pomiarowymi i wytycznymi - odbywa masowa migracja w pobliżu morskich turbin wiatrowych, należy bezzwłocznie zainicjować środki ochrony migracji ptaków, w szczególności te, które wykluczają kolizję ptaków z turbinami wiatrowymi, jeżeli istnieje zwiększone ryzyko kolizji.

Ad (7) Zachowanie WSE jako obszaru naturalnego:

W § 2 ust. 2 pkt 6 ROG sformułowano zasady planowania regionalnego, które są odzwierciedlone w tej zasadzie, dostosowane do warunków w WSE:

- Przyroda i krajobraz, w tym obszary morskie, mają być stale chronione, utrzymywane, rozwijane i - w razie potrzeby, w miarę możliwości i potrzeb - odnawiane.
- Zasoby naturalne powinny być wykorzystywane oszczędnie i ostrożnie.
- W przypadku obszarów trwale nieużytkowanych, gleba powinna być utrzymywana lub przywracana do stanu używalności.

Ponadto, zachowanie różnorodności biologicznej oraz charakterystycznych siedlisk i funkcji, które ją determinują, jest w równym stopniu częścią zrównoważonego planowania w rozumieniu zasad zagospodarowania przestrzennego zgodnie z § 2 ust. 2 pkt 6 ROG oraz podejścia ekosystemowego wymaganego przy podejściu holistycznym, co uwzględnienie negatywnych skumulowanych skutków, interakcji i relacji wymiany.

Ad (8) Gatunki wędrujące:

Zgodnie z § 2 ust. 2 pkt 2 ROG, otwarta przestrzeń ma być chroniona; ma powstać duży, ekologicznie efektywny, połączony system otwartej przestrzeni.

Drożność przestrzeni morskiej dla gatunków migrujących na dużą skalę jest konieczna, aby mogły one dotrzeć do obszarów, które są dla nich funkcjonalnie ważne, i korzystać z nich; dotyczy to w szczególności zachodniej części niemieckiej WSE na Morzu Bałtyckim do 13,5° długości geograficznej wschodniej. W związku z tym należy utrzymać powiązanie między obszarami istotnymi pod względem funkcjonalnym. Taka drożność jest zagwarantowana przez ustalenie rejonów dla środowiska morskiego. Zasada ta wspiera również cel środowiskowy 3.4 MSRL⁹ "Struktury i formy użytkowania przez człowieka nie zagrażają naturalnemu rozprzestrzenianiu się (w tym migracji) gatunków, dla których ekologicznie drożne korytarze migracyjne stanowią istotne siedliska" oraz środek M 3.5 "Zapewnienie łączności rezerwatu przyrody z obszarami funkcjonalnymi jego chronionych zasobów" w planach zarządzania Morzem Północnym¹⁰ w celu zapewnienia łączności rezerwatu przyrody z obszarami funkcjonalnymi jego chronionych zasobów.

Ad (9) Zabezpieczenie i ochrona krajobrazu morskiego:

Zgodnie z § 2 ust. 2 pkt 2 ROG, otwarta przestrzeń ma być chroniona; ma powstać duży, ekologicznie efektywny, połączony system otwartej przestrzeni. W miarę możliwości należy unikać dalszej fragmentacji otwartego krajobrazu; należy ograniczyć wykorzystanie terenu na otwartych przestrzeniach.

Zasada planowania, która czyni to bardziej konkretnym, ma zasadniczo na celu zachowanie charakteru WSE Morza Północnego jako dużej otwartej przestrzeni.

W tym kontekście duże części WSE są wolne od definicji obszaru dla zastosowań, które mogłyby naruszyć otwartą przestrzeń. Oprócz obszarów priorytetowych dla żeglugi, obszary priorytetowe dla ochrony przyrody przyczyniają się również do zabezpieczenia przestrzeni otwartych, ponieważ wykluczone są w nich formy użytkowania niezgodne z ochroną przyrody. Użytkowanie gospodarcze powinno odbywać się w taki sposób, aby oszczędzać jak największe powierzchnie (por. zasada 2.2.1 (1) Oszczędne użytkowanie powierzchni).

2.5 Aspekty dotyczące bezpieczeństwa; obrona narodowa i sojusznicza

Cele i zasady

- (1) Rejony przedstawione na ilustracji 18 i ilustracji 19 w załączniku ustalone są jako obszary zastrzeżone dla obrony zgodnie z ich przeznaczeniem wojskowym. Obszary zastrzeżone dla obrony
- Takimi rejonami na Morzu Północnym są:
- obszar strzelania artylerii Morze Północne,
  - obszar odpalania torped, NW-Helgoland,
  - obszar zanurzenia okrętów podwodnych (Alfa, Bravo, Charlie, Delta),
  - obszar zanurzenia okrętów podwodnych Weser,
  - (przestrzeń powietrzna) strefy zagrożenia nad morzem od poziomu morza (ED-D 44, ED-D 46, ED-D 41 A);
- na Morzu Bałtyckim:
- obszar strzelań artylerii Bałtyk Zachodni,
  - obszar strzelań artylerii Pommersche Bucht,
  - obszar zanurzenia okrętów podwodnych Trolle,
  - obszar zanurzenia okrętów podwodnych Walkyrien,
  - obszar zanurzenia okrętów podwodnych NATO (Bravo 2, Bravo 3, Bravo 4),
  - obszar strzelań artylerii Zachodni Bornholm,
- wojskowa (przestrzeń powietrzna) strefy zagrożenia nad morzem od poziomu morza (ED-D 47 A, ED-D 47 B, ES-D 140, ED-D 19 A, ED-D 19 B).
- (2) Obrona i ochrona ludności powinny być prowadzone w duchu zrównoważonego rozwoju; Zrównoważony rozwój, dziedzictwo kulturowe
- powinny w jak najmniejszym stopniu wpływać na dziedzictwo kulturowe. (G)

Uzasadnienie

Uzasadnienie celów i zasad

Ad (1) Obszary zastrzeżone dla obrony:

W celu zapewnienia funkcjonowania Federalnych Sił Zbrojnych niezbędne są obszary zastrzeżone dla obrony.

⁹ Program środków MSRL dotyczących ochrony niemieckiego Morza Północnego i Morza Bałtyckiego, raport zgodnie z § 45h ust. 1 ustawy o gospodarce wodnej, przyjęty przez Komitet Federalny/Krajowy Morza Północnego i Morza Bałtyckiego (BLANO) w dniu 30.03.2016 r., wydany przez BMUB, 2016.

¹⁰ Plany zarządzania dla rezerwatów przyrody "Sylter Außenriff - Östliche Deutsche Bucht", "Borkum Riffgrund" i "Doggerbank", każdorazowo środek 3.5: Zapewnienie łączności rezerwatu przyrody z obszarami funkcjonalnymi jego chronionych zasobów, Banz AT 13.05.2020 B11.

Zgodnie z § 2 ust. 2 pkt 7 ROG należy uwzględnić wymagania przestrzenne w zakresie obrony i ochrony ludności. Zgodnie z par. 17 ust. 1 ROG, w decyzjach dotyczących planowania przestrzennego należy brać pod uwagę aspekty bezpieczeństwa, a tym samym interesy obrony. Ma to na celu zapewnienie Federalnym Siłom Zbrojnym wystarczających przestrzennie i prawnie możliwości do celów wojskowych (np. szkolenia, ćwiczenia i przygotowania misji), które są niezbędne w ramach obrony narodowej i sojuszniczej oraz innych misji mandatowych.

Budowa i eksploatacja morskich turbin wiatrowych, platform i systemów kabli podmorskich powinny zabezpieczać interesy wojskowe i zdolności funkcjonalne Federalnych Sił Zbrojnych. Przy wyborze lokalizacji dla infrastruktury morskiej i przebiegu kabli należy uwzględnić odpowiednie interesy obrony. Należy dokonać rozróżnienia między poligonami szkoleniowymi, w których działania wojskowe odbywają się pod wodą, na powierzchni wody lub w przestrzeni powietrznej.

Użytkowanie obszarów wojskowych do celów ćwiczeń jest zgodne z wymogami bezpieczeństwa i swobody żeglugi.

Wytyczone obszary zanurzenia okrętów podwodnych są oznaczone jako tzw. "Safe Bottoming Areas"; tam przeprowadzane są ćwiczenia osiadania okrętów podwodnych na dnie. W rozumieniu zrównoważonego rozwoju przestrzennego, w szczególności efektywnego współużytkowania przestrzeni i związanego z tym wymogu minimalizacji wzajemnych zakłóceń, nie należy układać przewodów w obszarach zanurzenia okrętów podwodnych na Morzu Bałtyckim Bravo 2, Bravo 3 i Bravo 4, aby uniknąć uszkodzenia infrastruktury przewodów lub okrętów podwodnych. Ponadto należy unikać sytuacji, w której infrastruktura przewodów może być wykorzystywana do wykrywania pojazdów podwodnych znajdujących się na tych obszarach ćwiczeń.

Ad (2) Zrównoważony rozwój, dziedzictwo kulturowe:

Niektóre działania w zakresie obrony narodowej i sojuszniczej co do zasady mogą lokalizować lub uszkadzać dobra kultury na obszarze planowania. Dlatego podczas projektowania działań należy dążyć do starań, aby zminimalizować ewentualne zakłócenia i zabezpieczyć wszelkie znalezione dobra kultury (patrz również uzasadnienie do ustalenia 2.2.1 (3) Dziedzictwo kulturowe).

2.6 Inne kwestie, które należy wziąć pod uwagę

2.6.1 Ruch lotniczy

Cele i zasady

- (1) Przestrzenne wymagania cywilnego ruchu lotniczego mają być uwzględniane poprzez unikanie, na ile to możliwe, jakiegokolwiek uszczerbku dla bezpieczeństwa i swobody ruchu lotniczego, wynikającego z użytkowania gospodarczego i naukowego. (G) Ruch lotniczy

Uzasadnienie

Uzasadnienie celów i zasad

Ad (1) Ruch lotniczy:

Z jednej strony, instalacje w WSE, w szczególności turbiny wiatrowe, działają jako przeszkody dla ruchu lotniczego, a z drugiej strony powstają dalsze specyficzne dla lotnictwa wymagania, w szczególności w związku z ruchem lotniczym spowodowanym przez MFW.

Wymogi dotyczące bezpiecznego ruchu lotniczego, w tym ruchu lotniczego SAR, powinny być zatem uwzględniane przy planowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej i naukowej.

2.6.2 Rekreacja

Cele i zasady

- (1) Należy uwzględnić wymogi przestrzenne związane ruchem rekreacyjnym i sportami wodnymi, unikając, w miarę możliwości, negatywnych skutków wynikających z użytkowania gospodarczego i naukowego. (G) Ruch rekreacyjny
i sporty wodne

Uzasadnienie

Uwaga wstępna

W odniesieniu do prywatnego i komercyjnego ruchu turystycznego w WSE obowiązują zasady UNCLOS. Tam, gdzie ze względu na bezpieczeństwo instalacji, żeglowność rejonów jest ograniczona w ramach zezwolenia na morskie farmy wiatrowe, wyjątki, które mają zastosowanie również do ruchu rekreacyjnego i sportów wodnych, mogą być regulowane jedynie jako ogólne postanowienia organów administracji wodnej i żeglugowej.

Uzasadnienie celów i zasad

Ad (1) Ruch rekreacyjny i sporty wodne:

Użytkowanie rekreacyjne w WSE jest na ogół związane z korzystaniem z łodzi rekreacyjnych i sportowych. Użytkowanie gospodarcze i naukowe, które mogą prowadzić do ograniczenia użytkowania przez łodzie rekreacyjne i sportowe, powinny być brane pod uwagę przy planowaniu i realizacji.

Budowa turbin wiatrowych na obszarach wyznaczonych pod energetykę wiatrową ograniczy przestrzeń dostępną dla ogólnej żeglugi, a w konsekwencji żegluga będzie skoncentrowana w szczególności na szlakach między poszczególnymi rejonami, które zostały w tym celu udostępnione. Aby umożliwić przejazd przez obszary farm wiatrowych mniejszym pojazdom o długości poniżej 24 metrów i uniknąć przepływania przez gęsto uczęszczane szlaki żeglugowe, przy planowaniu farm wiatrowych należy uwzględnić interesy ruchu rekreacyjnego i sportów wodnych, np. dotyczące bezpiecznego przejazdu.

2.6.3 Prezentacje informacyjne

Stałe połączenie przez Bełt Fehmarn

Na ilustracji 20 dla celów informacyjnych przedstawiono Stałe połączenie przez Bełt Fehmarn.

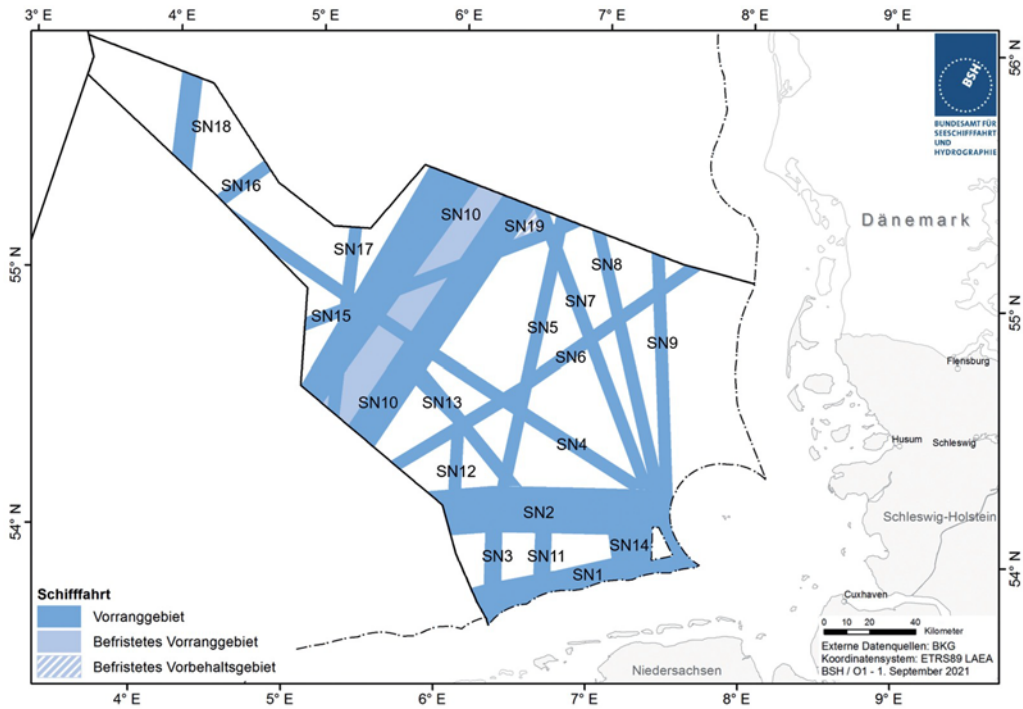
Objaśnienie

Stałe połączenie przez Bełt Fehmarn jest połączeniem komunikacyjnym o znaczeniu międzynarodowym w rozumieniu § 2 ust. 2 pkt 8 ROG i stanowi projekt sieci podstawowej zgodnie z załącznikiem I pkt 5.3 Połączenie kolejowe, pkt 5.4 Połączenie drogowe zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013. Opiera się ona na umowie państwowej z dnia 3 września 2008 r. między Republiką Federalną Niemiec a Królestwem Danii w sprawie stałego połączenia przez Bełt Fehmarn¹¹. Zatwierdzony projekt jest realizowany od 2020/2021 r. i dlatego powinien zostać uwzględniony w istotnych przestrzennie planach, formach użytkowania i działaniach w WSE.

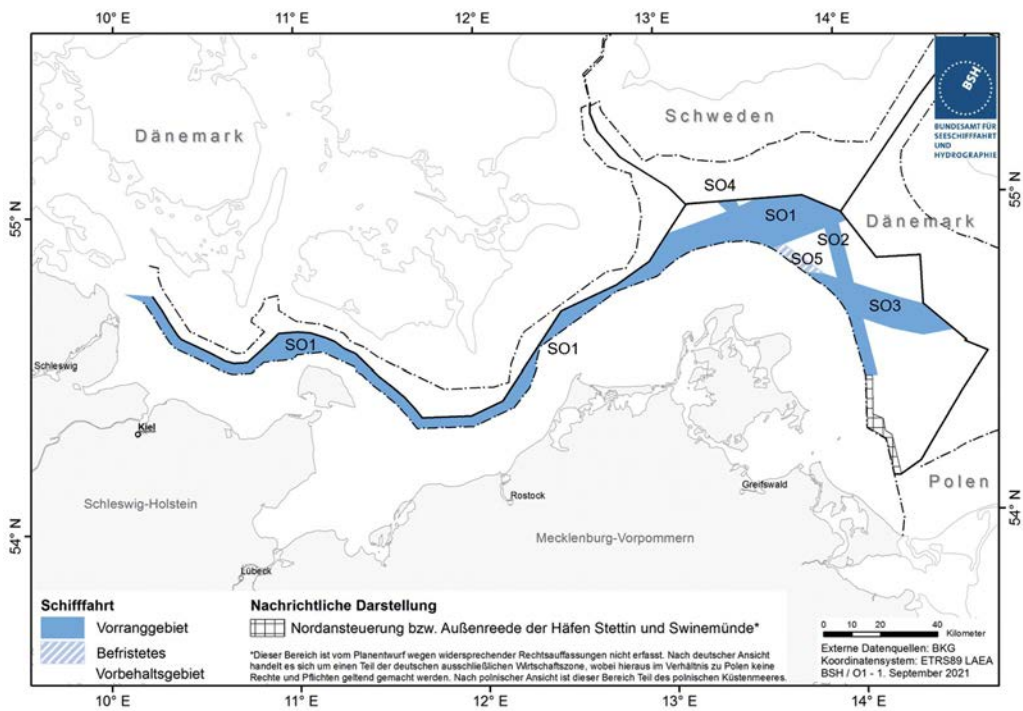
---

¹¹ Por. także: Ustawa do umowy z dnia 3 września 2008 r. między Republiką Federalną Niemiec a Królestwem Danii w sprawie stałego połączenia przez Bełt Fehmarn z dnia 17.07.2009 r., BGBl. 2009 II, str. 799, 800.

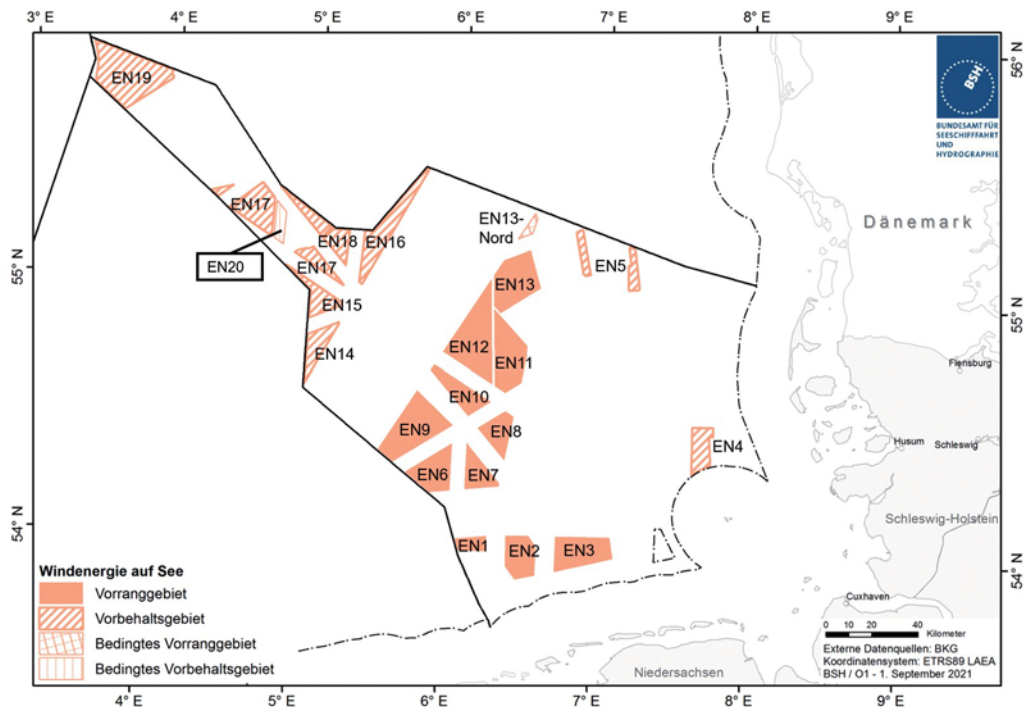
3 Załącznik

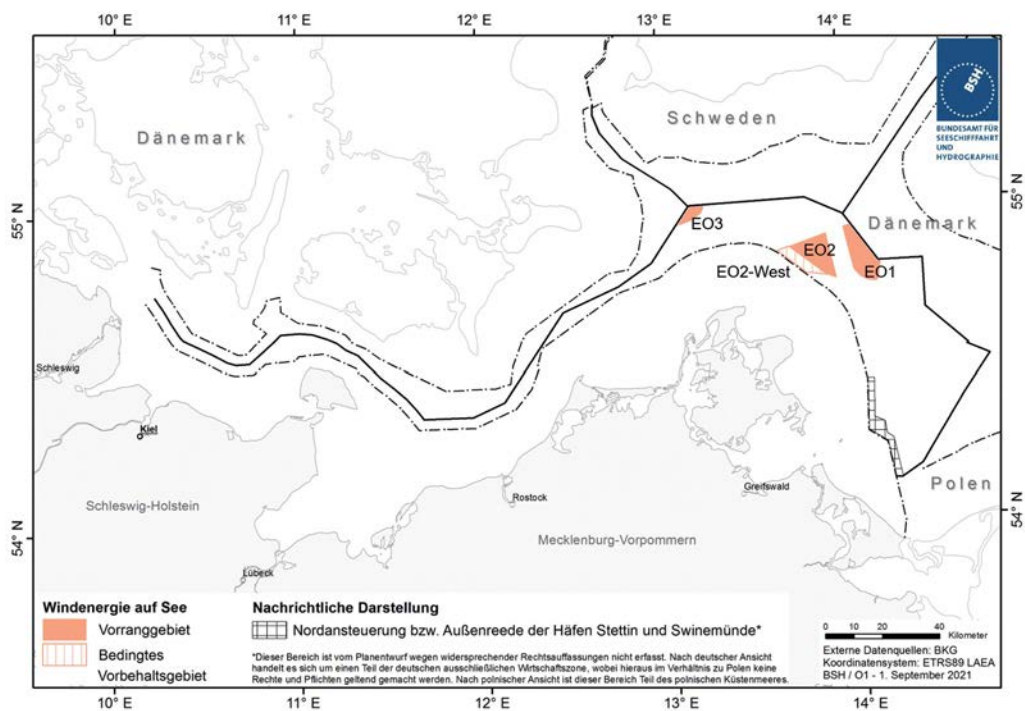
Ilustracja 1: Ustalenia dot. żeglugi na Morzu Północnym.

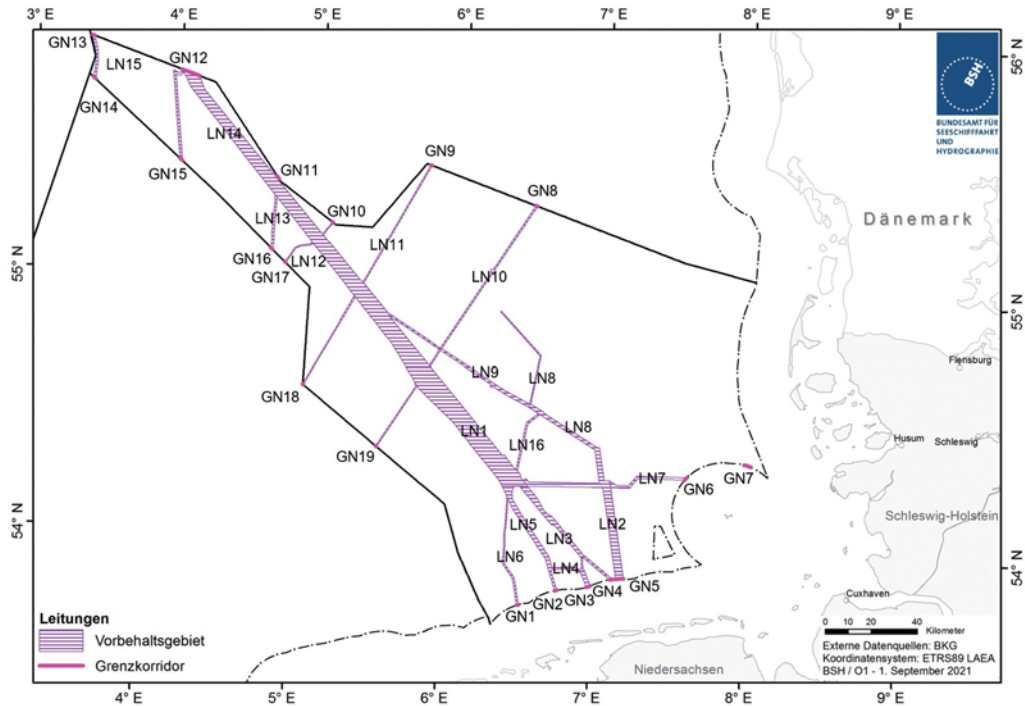
Ilustracja 2: Ustalenia dot. żeglugi na Morzu Bałtyckim.

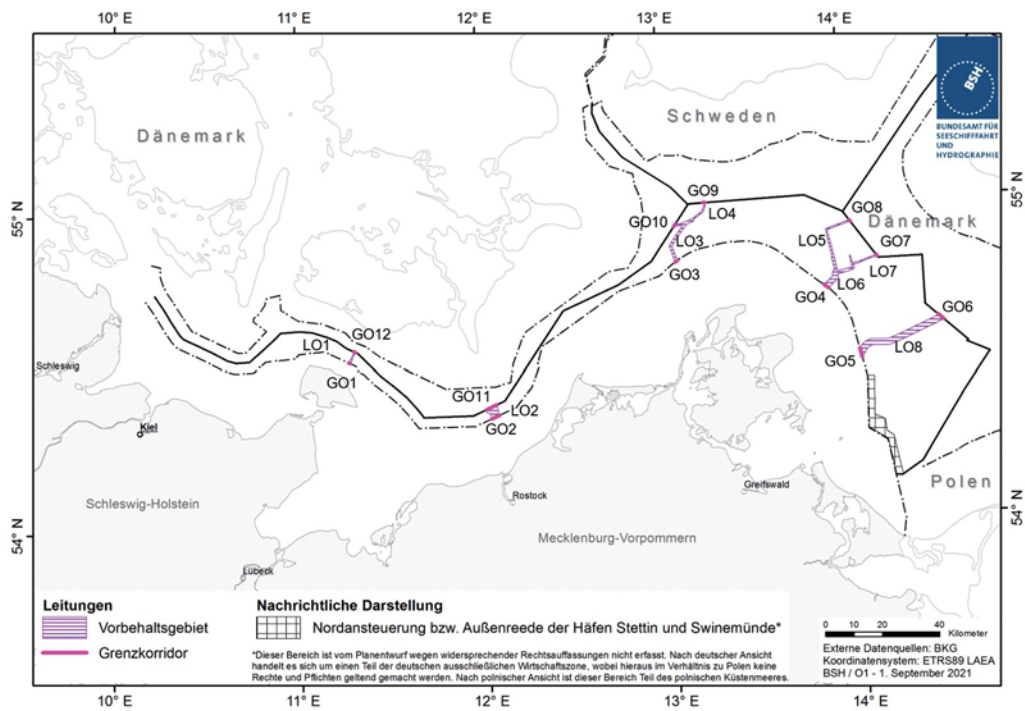
Ilustracja 3: Ustalenia dot. morskiej energetyki wiatrowej na Morzu Północnym.

Ilustracja 4: Ustalenia dot. morskiej energetyki wiatrowej na Morzu Bałtyckim.

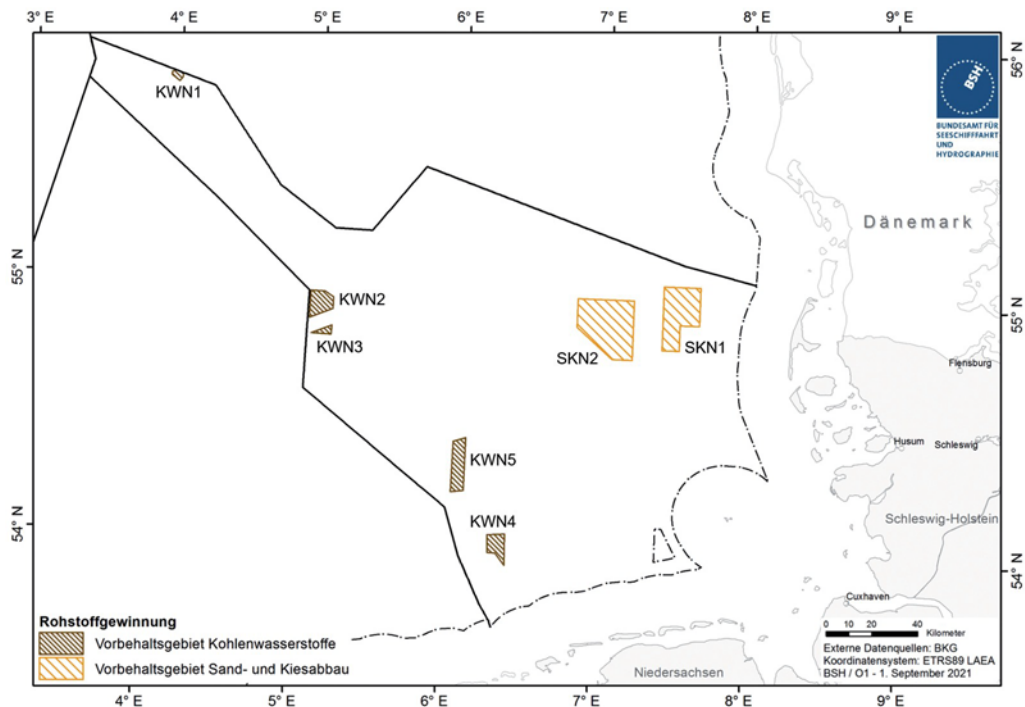

Ilustracja 5: Ustalenia dot. rurociągów i korytarzy granicznych na Morzu Północnym.

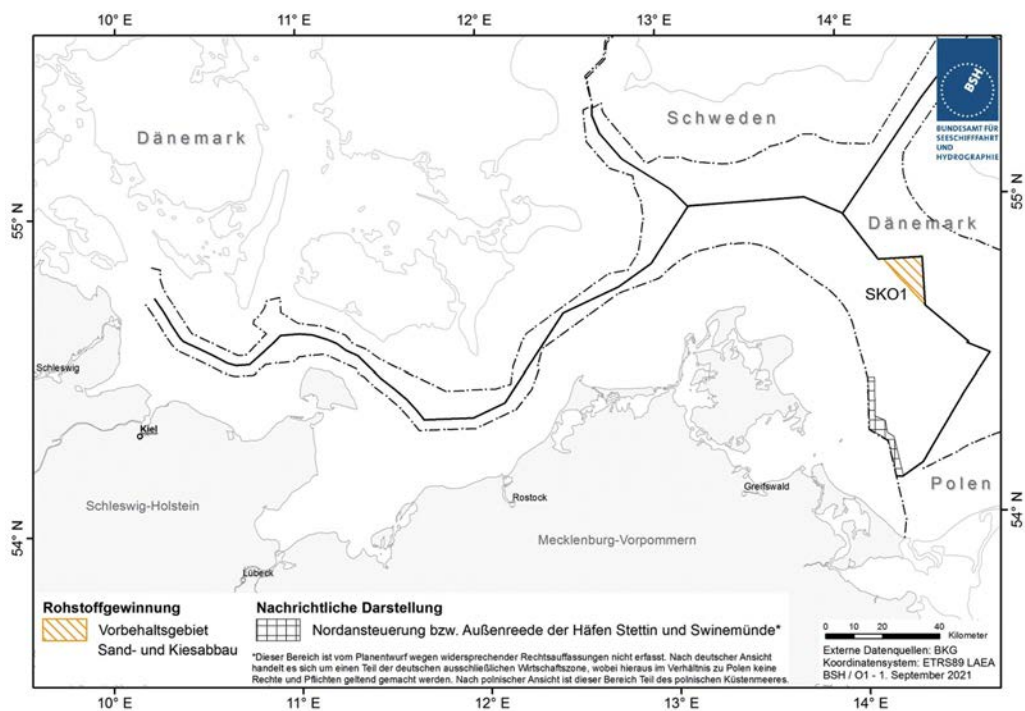

Ilustracja 6: Ustalenia dot. rurociągów i korytarzy granicznych na Morzu Bałtyckim.

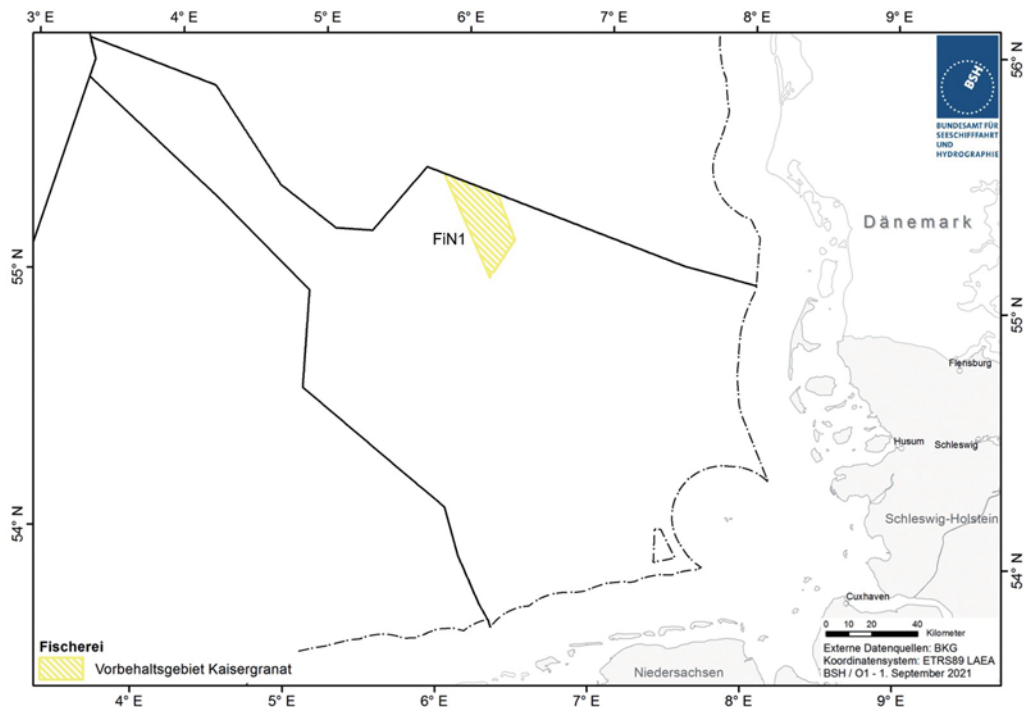

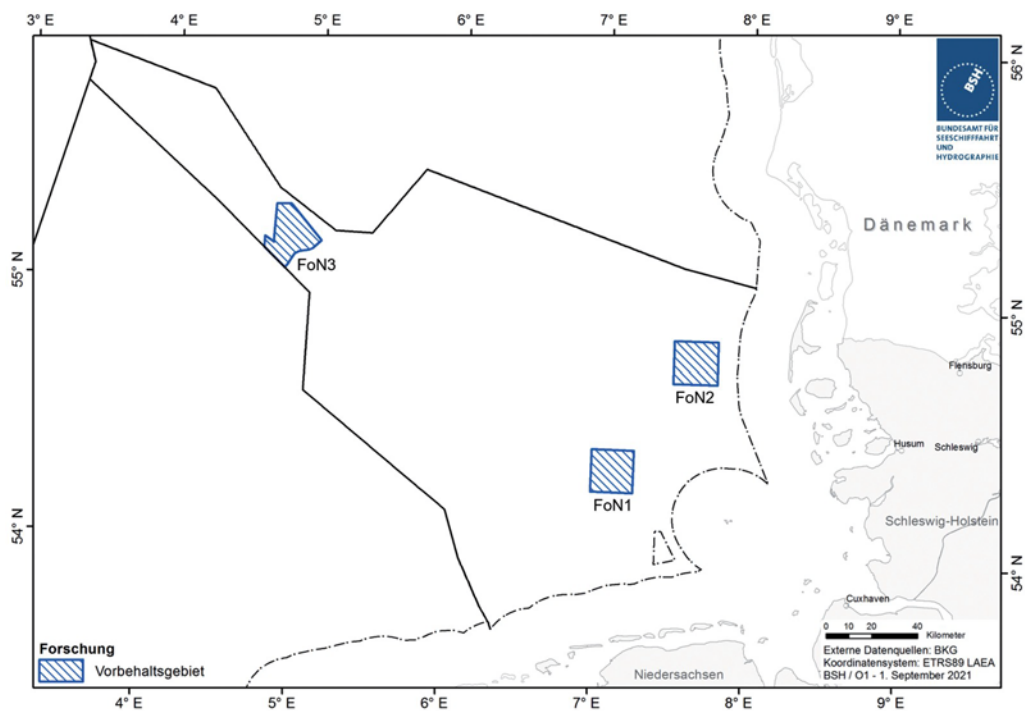
Ilustracja 7: Ustalenia dot. pozyskiwania surowców na Morzu Północnym.

Ilustracja 8: Ustalenia dot. pozyskiwania surowców na Morzu Bałtyckim.

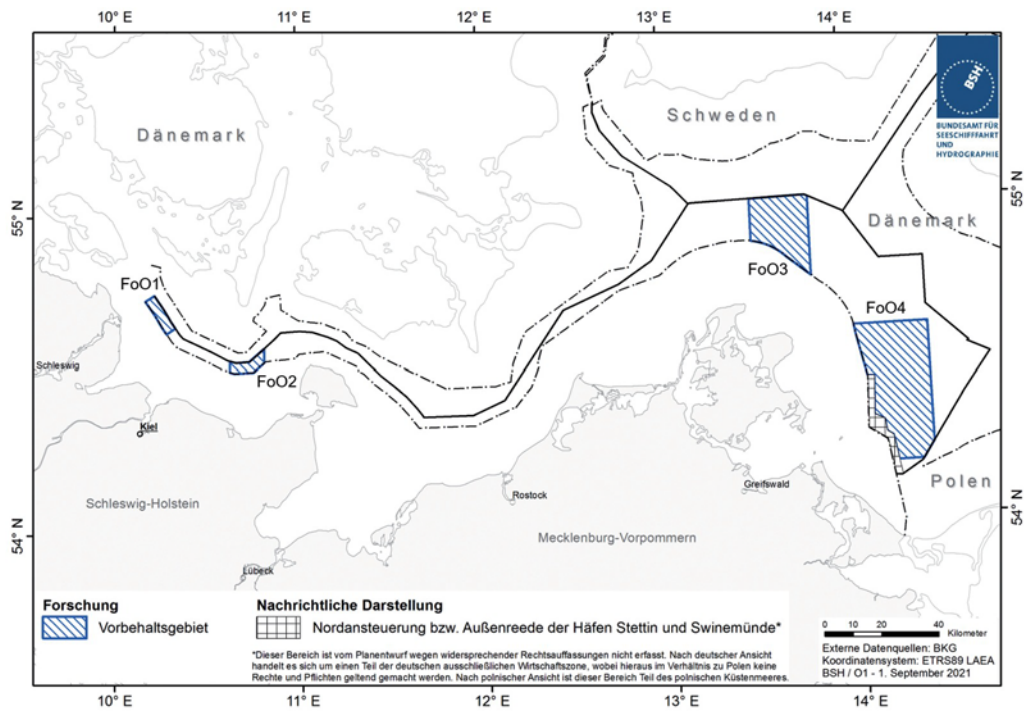

Ilustracja 9: Ustalenia dot. połowów homarca na Morzu Północnym.

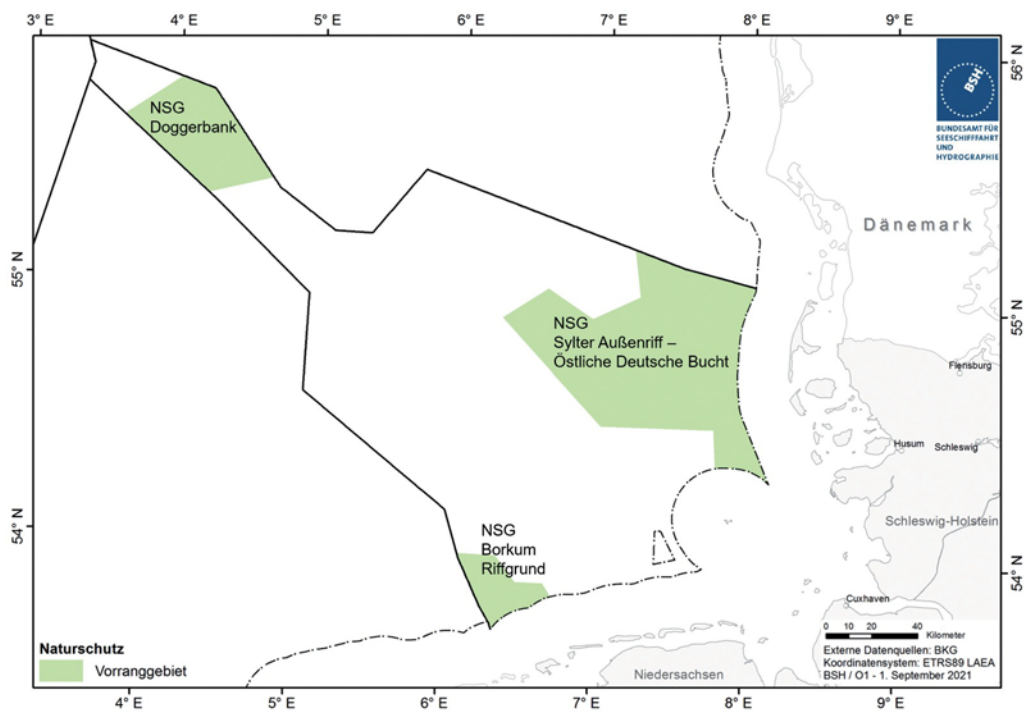

Ilustracja 10: Ustalenia dot. badań naukowych na Morzu Północnym.

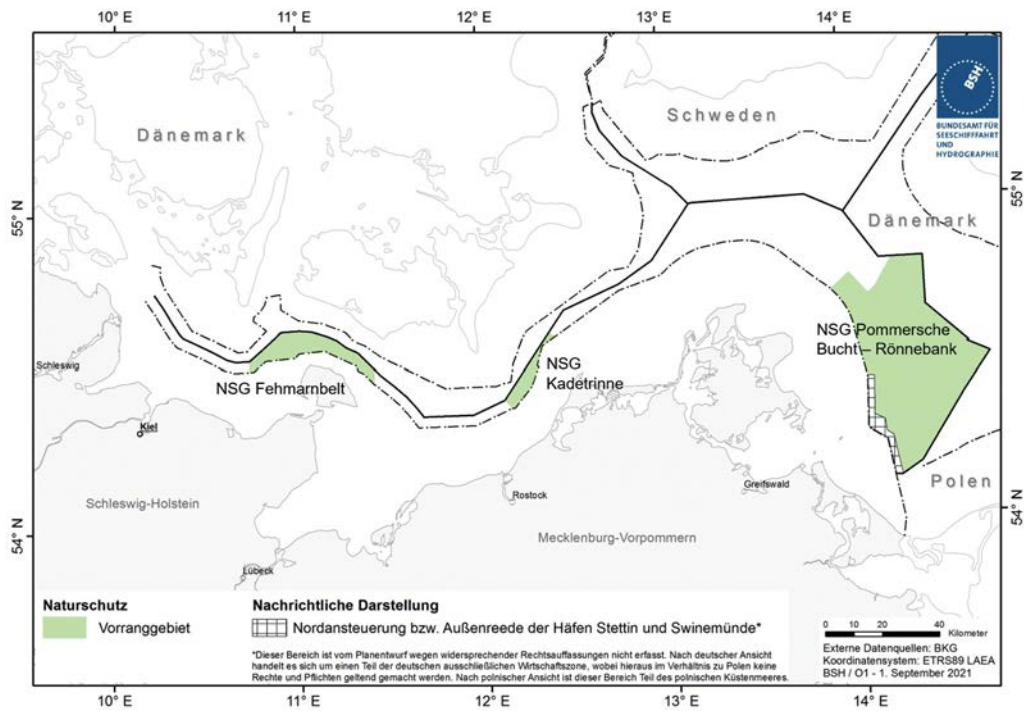

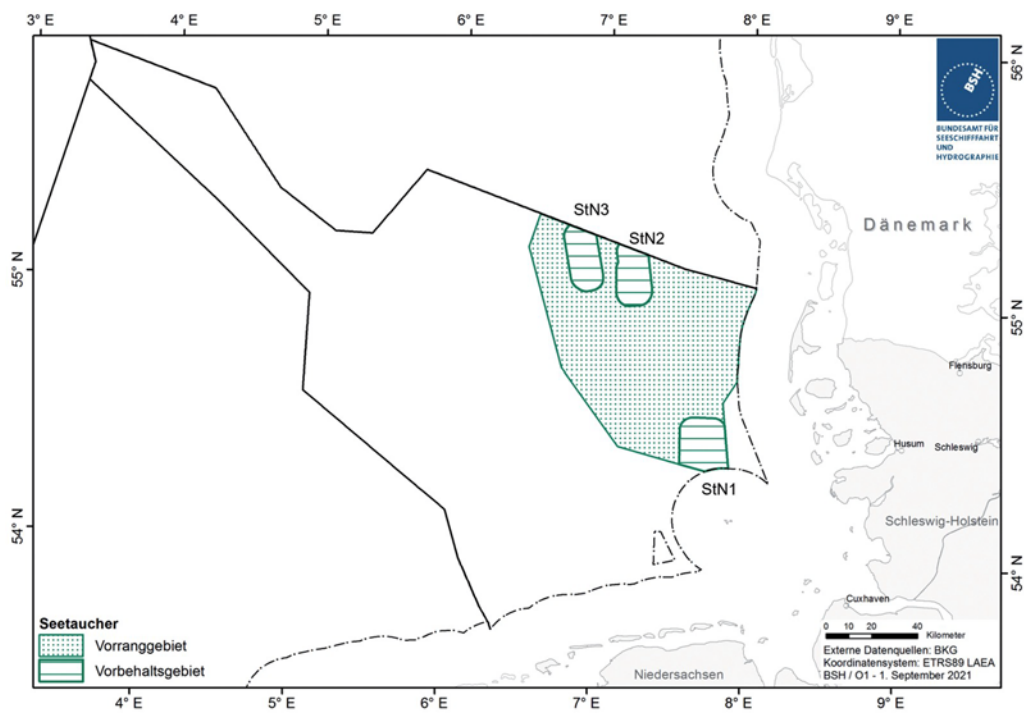
Ilustracja 11: Ustalenia dot. badań naukowych na Morzu Bałtyckim.

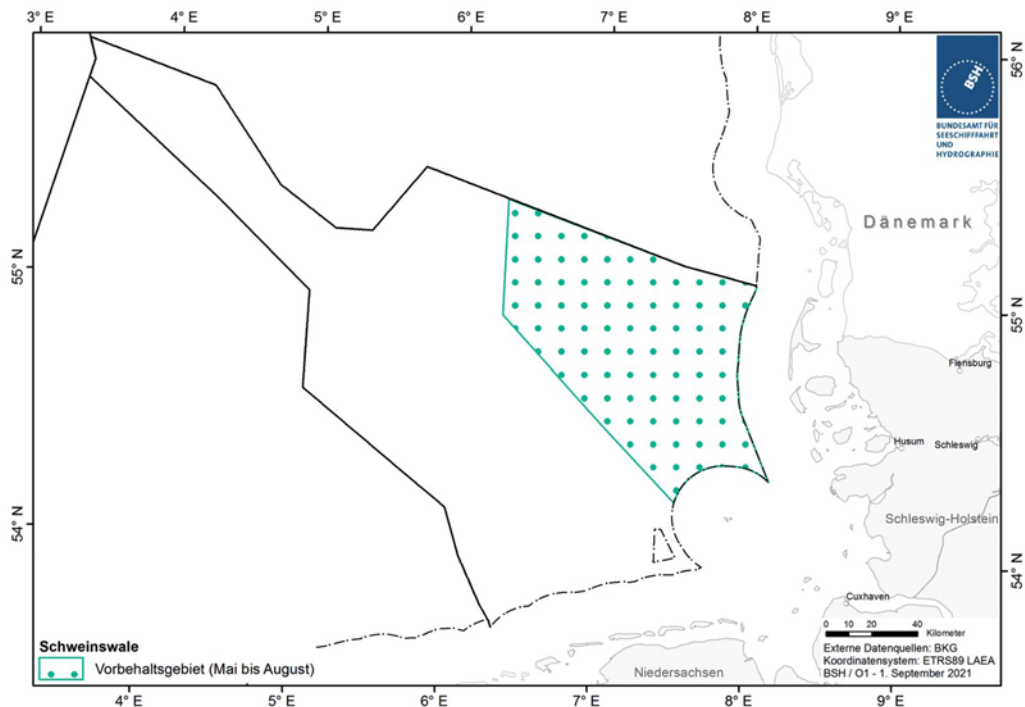
Ilustracja 12: Ustalenia dot. ochrony przyrody na Morzu Północnym.

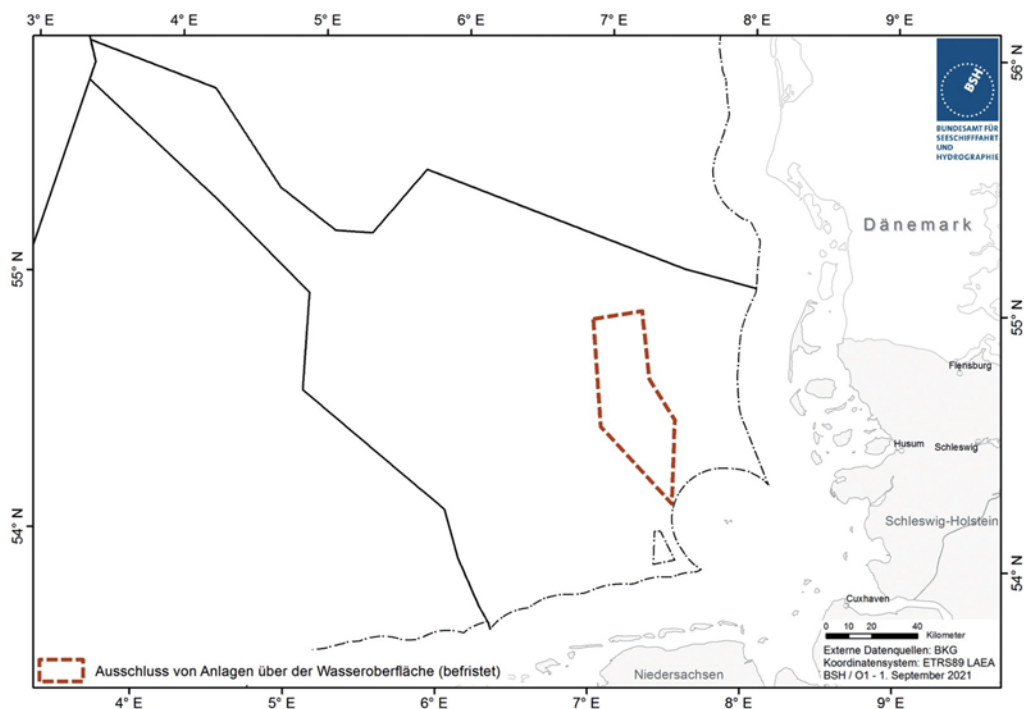
Ilustracja 13: Ustalenia dot. ochrony przyrody na Morzu Bałtyckim.

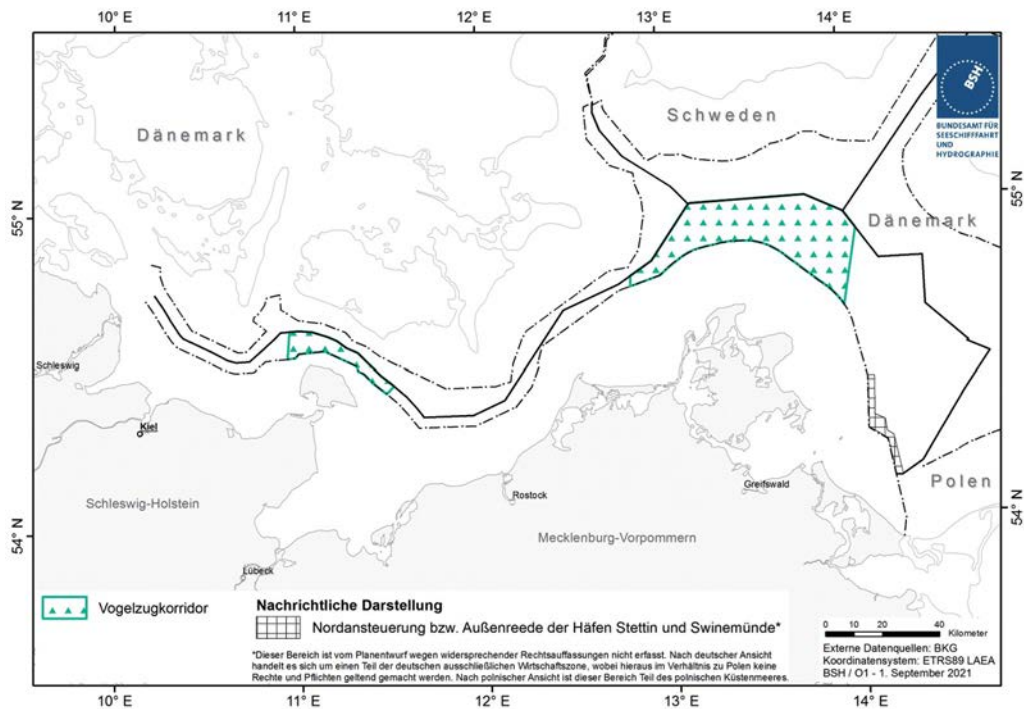
Ilustracja 14: Ustalenia dot. nurów na Morzu Północnym.

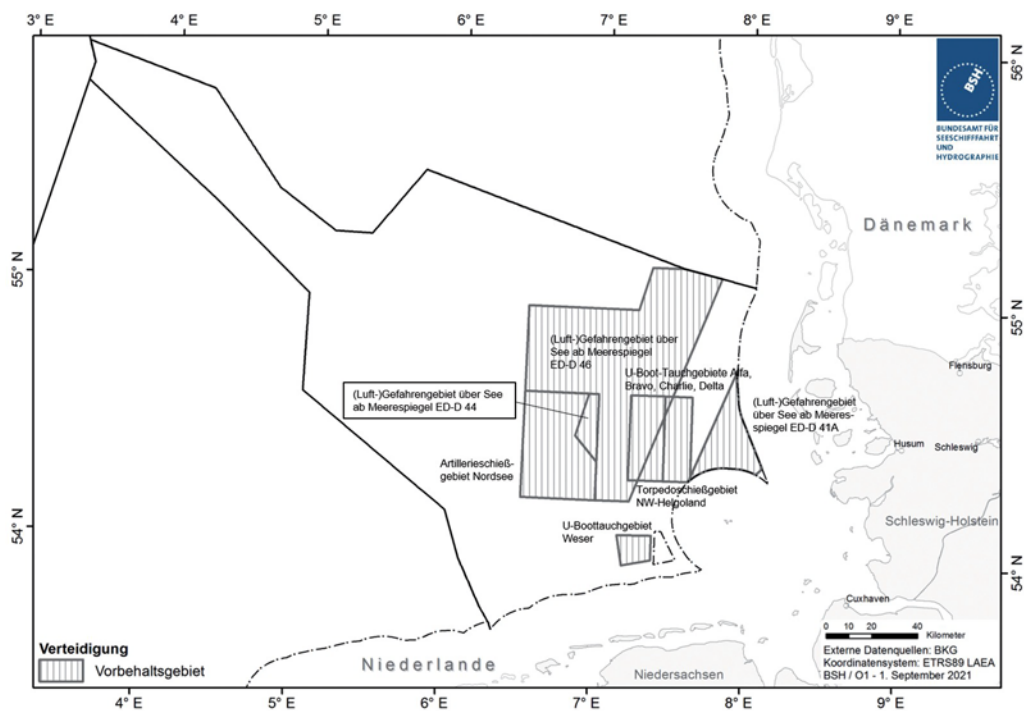
Ilustracja 15: Ustalenia dot. morświnów na Morzu Północnym.

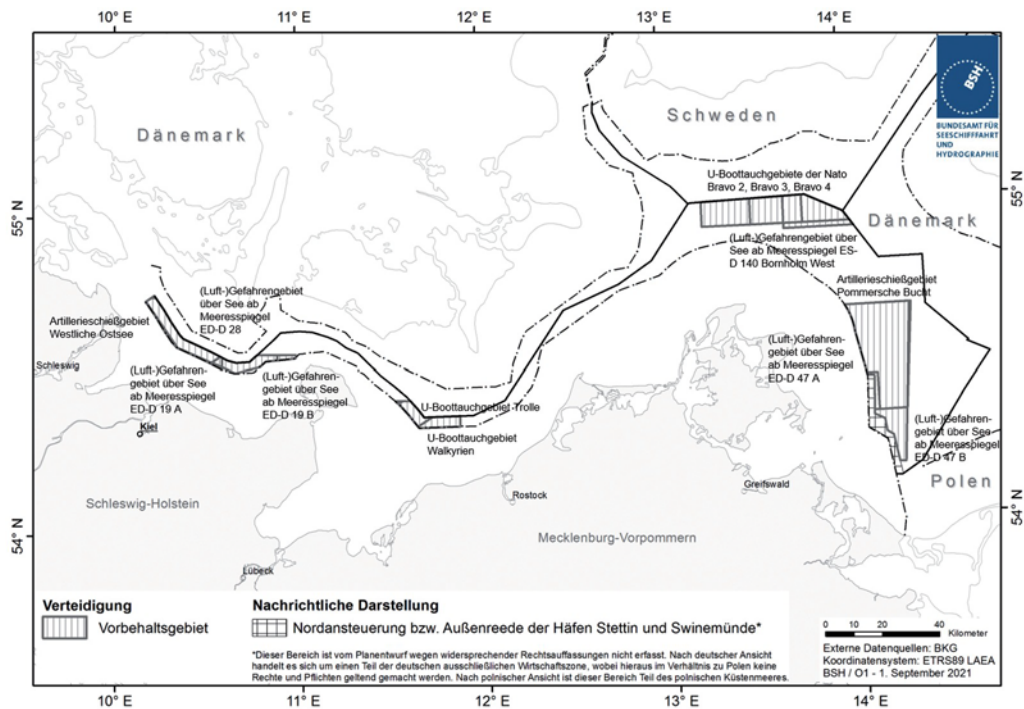
Ilustracja 16: Wykluczenie instalacji powyżej powierzchni wody na Morzu Północnym.

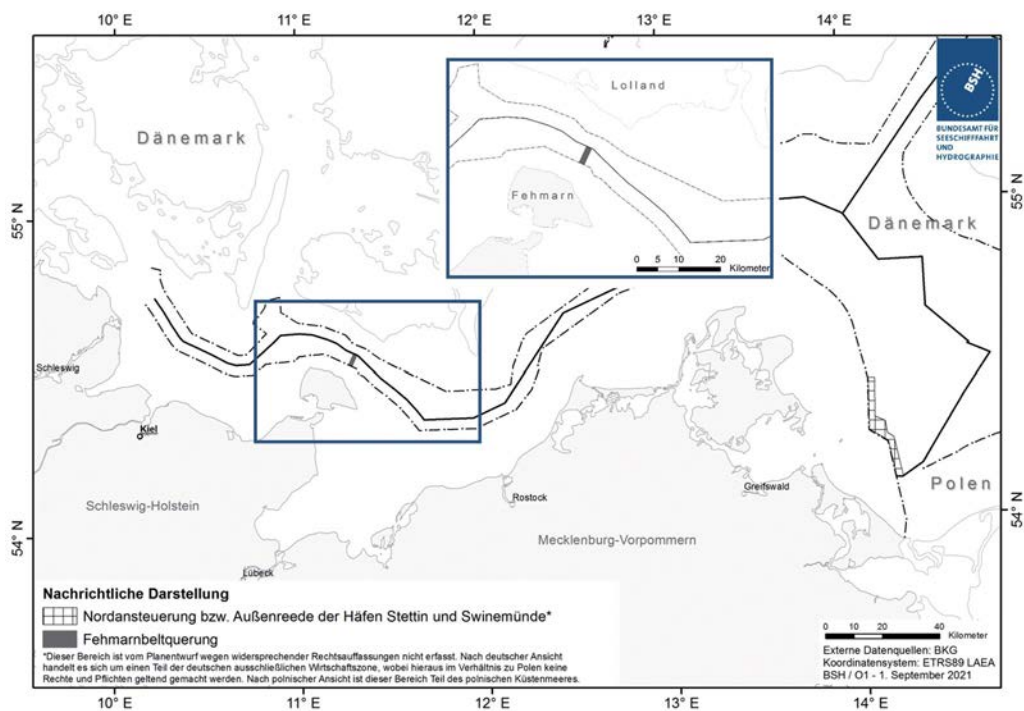
Ilustracja 17: Korytarze migracji ptaków „Fehmarn-Lolland” i „Rugia-Skania” na Morzu Bałtyckim.

Ilustracja 18: Ustalenia dot. obrony narodowej i sojuszniczej na Morzu Północnym.

Ilustracja 19: Ustalenia dot. obrony narodowej i sojuszniczej na Morzu Bałtyckim.

Ilustracja 20: Stałe połączenie przez Biełt Fehmarn na Morzu Bałtyckim.

Deklaracja podsumowująca zgodnie z § 10 ustęp 3 ROG

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym (ROG), do planu zagospodarowania przestrzennego (zwanego dalej „Planem”) należy dołączyć deklarację podsumowującą

1. w sprawie sposobu, w jaki interesy ochrony środowiska zostały uwzględnione w procedurze aktualizacji,
2. w sprawie sposobu, w jaki wyniki uczestnictwa opinii publicznej i organów władzy zostały uwzględnione w procedurze aktualizacji,
3. powody, dla których plan został wybrany po rozważeniu przeanalizowanych alternatywnych opcji planowania,
4. w sprawie działań, które należy podjąć w ramach monitorowania oddziaływania na środowisko zgodnie z § 8 ustęp 4 zdanie 1 ROG.

Oprócz aktualizacji obowiązujących dotąd planów zagospodarowania przestrzennego dla niemieckiej WSE na Morzu Północnym i Morzu Bałtyckim zgodnie z § 8 ROG przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko (zwaną dalej „SOOŚ”).

Wskazana numeracja ustaleń odnosi się do planu w wersji z dnia 01.09.2021 roku.

1. Sposób uwzględnienia interesów ochrony środowiska

1.1 Sposób podejścia

Sporządzenie Planu i przeprowadzenie SOOŚ odbyło się z uwzględnieniem celów ochrony środowiska. Przy opracowywaniu zapisów Planu uwzględniono spostrzeżenia dokonane w trakcie sporządzania raportu środowiskowego. Zapewniło to uwzględnienie interesów ochrony środowiska na wczesnym etapie.

Przy wyznaczaniu rejonów dla poszczególnych form użytkowania i ochrony środowiska morskiego wykorzystano wyniki przeprowadzonych już ocen środowiskowych oraz studiów ochrony przyrody i ochrony gatunków jako podstawę do podejmowania decyzji w zakresie znaczenia poszczególnych podobszarów przestrzennych dla biologicznych dóbr chronionych. Równocześnie w trakcie opracowywania projektu Planu na bieżąco badano wpływ ustaleń przestrzennych na środowisko. Przypuszczalne istotne negatywne skutki poszczególnych form użytkowania omówione w raporcie środowiskowym doprowadziły do ogólnych, jak również związanych ze źródłami, ustaleń w planie zagospodarowania przestrzennego, mających na celu zapobieganie i ograniczanie tych skutków.

Podsumowując, dla ustaleń Planu obowiązuje minimalizacja oddziaływania na środowisko morskie, w miarę możliwości poprzez uporządkowane, skoordynowane planowanie ogólne. Opierając się na zawartych w wytycznych zasadach zrównoważonej eksploatacji morza, Plan zawiera szereg ustaleń, które przyczyniają się do ochrony i poprawy stanu środowiska morskiego.

1.2 Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Przy opracowywaniu zapisów Planu uwzględniono interesy ochrony środowiska oraz spostrzeżenia dokonane w trakcie sporządzania raportu środowiskowego. W odniesieniu do sposobu uwzględnienia interesów ochrony środowiska wskazuje się w szczególności na metodologię SOOŚ (por. rozdział 1.5 raportów środowiskowych dla Morza Północnego i Morza Bałtyckiego).

Przedmiotem raportu środowiskowego jest opis i ocena przypuszczalnych istotnych skutków realizacji ustaleń Planu dla środowiska morskiego. Oceny skutków powodowanych przez ustalenia Planu dokonuje się na podstawie opisu i oceny stanu oraz funkcji i znaczenia danych rejonów dla poszczególnych dóbr chronionych z jednej strony, oraz wynikających z tych ustaleń działań oraz stanowiących ich rezultat potencjalnych skutków z drugiej strony. Prognozowanie oddziaływań związanych z przedsięwzięciem podczas realizacji Planu odbywa się w zależności od kryteriów intensywności, zasięgu i czasu utrzymywania się lub częstotliwości występowania skutków.

Poniżej przedstawiono istotne skumulowane oddziaływania na środowisko, jak również zasady ustalone w celu zapobiegania tym wpływom w odniesieniu do dóbr chronionych.

Dno, bentos i typy biotopu

Znaczna część oddziaływań środowiskowych na dno, bentos i biotopy powodowana jest przez rejonów przeznaczonych pod morską energetykę wiatrową i układanie przewodów, jednak wyłącznie w okresie budowy (tworzenie smug zmętnienia, przenoszenie osadów itp.) i na ograniczonym przestrzennie obszarze.

Możliwe efekty skumulowane oddziaływania na dno morskie i na dobro chronione w postaci bentosu oraz szczególnie chronione typy biotopów, wynikają z trwałego bezpośredniego zajęcia przestrzeni przez fundamenty instalacji oraz przez ułożone przewody. Ponieważ jednak w przypadku systemów sieciowych oraz farm wiatrowych, wykorzystanie powierzchni mieści się w granicach promili, to według aktualnego stanu wiedzy również w przypadku kumulacji nie należy spodziewać się istotnych negatywnych skutków.

W celu uniknięcia i zmniejszenia oddziaływania na dobra chronione w postaci dna, bentosu i typów biotopu w planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniono następujące zasady:

- Zasada 2.2.2 (6) Powinna istnieć ogólna koordynacja budowy zakładów wytwarzających energię i związanych z nimi obiektów pod względem czasu i przestrzeni. (G)

- Zasada 2.2.3 (5) Przewody należy w jak największym stopniu grupować. [...] Kable energetyczne i telekomunikacyjne powinny być wyposażone w stałe przykrycie, które jest niezbędne do zabezpieczenia innych zastosowań i funkcji. (G)
- Zasada 2.2.3 (6) Podczas układania przewodów należy zapewnić ogólną koordynację czasową i wybrać możliwie najbardziej delikatną metodę układania. (G)

Ryby

Ustalenia Planu wywierają największy wpływ na faunę rybną przez realizację farm wiatrowych w obszarach priorytetowych dla energetyki wiatrowej. Strefy w znacznym stopniu wolne od rybołówstwa na obszarach farm wiatrowych mogą mieć pozytywny wpływ na populację ryb poprzez eliminację negatywnych skutków połowów. Wraz z ustaleniem obszarów priorytetowych dla rezerwatów przyrody obszary farm wiatrowych mogłyby przyczynić się do pozytywnego rozwoju populacji, a tym samym do odbudowy zasobów rybnych w Morzu Północnym i Bałtyckim.

Poniższa zasada zagospodarowania przestrzennego reguluje wykorzystanie łowisk w obrębie farmach wiatrowych:

- 2.2.2 (4) Statki rybackie powinny mieć możliwość przepłynięcia przez farmy wiatrowe w drodze na swoje łowiska. W strefach bezpieczeństwa farm wiatrowych ma być możliwy połów bierny za pomocą pułapek i koszy [...].

Ssaki morskie

Skumulowane oddziaływania na ssaki morskie, zwłaszcza morświny, mogą wystąpić przede wszystkim z powodu narażenia na hałas podczas instalacji głębokich fundamentów.

W celu uniknięcia i ograniczenia skumulowanych oddziaływań na populację morświnów w niemieckiej WSE, przepisy dotyczące dalszej procedury wydawania zezwoleń przewidują ograniczenie narażenia siedlisk na ekspozycję akustyczną do maksymalnych dozwolonych części obszarów WSE i rezerwatów przyrody. Podsumowując stwierdzono, że realizacja Planu doprowadzi do uniknięcia i ograniczenia skumulowanych skutków.

W celu uniknięcia i zmniejszenia oddziaływania na dobro chronione w postaci ssaków morskich w planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniono następujące zasady:

- Zasada 2.2.2 (6) Należy w jak największym stopniu unikać wprowadzania hałasu do środowiska morskiego podczas budowy zakładów produkujących energię, zgodnie z najnowszym stanem nauki i techniki. (G)
- Zasada 2.4 (4) Główny obszar występowania morświnów latem w WSE na Morzu Północnym, zidentyfikowany w koncepcji ochrony przed hałasem BMU z 2013 roku, określa się jako tymczasowy obszar zastrzeżony dla morświnów (od maja do sierpnia).

Ptaki morskie i migrujące

Spośród form użytkowania uwzględnionych w Planie, wykorzystanie energii wiatrowej może mieć różne skutki dla ptaków morskich i ptaków migrujących, takie jak utrata siedlisk, zwiększone ryzyko kolizji lub efekt płoszenia i zakłócania.

W wyniku SOOŚ, zgodnie z obecnym stanem wiedzy, uwzględniając ogólną ocenę Planu, nie należy oczekiwać istotnego, skumulowanego oddziaływania ustaleń zagospodarowania przestrzennego na dobro chronione w postaci ptaków morskich i migrujących. W celu uniknięcia i zmniejszenia oddziaływania na dobro chronione w postaci ptaków morskich i migrujących w planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniono następujące cele i zasady:

- Cel 2.4 (1) [...] krajowe morskie obszary chronione w WSE [...] zostają wyznaczone jako obszary priorytetowe dla rezerwatów przyrody zgodnie z ich celami ochrony. Rejon [...] przedstawiony w załączniku jest wyznaczony jako obszar priorytetowy dla nurów. (Z)
- Zasada 2.4. (3) Użytkowanie do celów wojskowych powinno w jak najmniejszym stopniu oddziaływać na cel ochrony obszarów priorytetowych i zastrzeżonych dla nurów. W okresie od 1 marca do 15 maja danego roku na obszarach priorytetowych i zastrzeżonych dla nurów wydobywanie piasku i żwiru nie może powodować negatywnego wpływu, a organy Federalnych Sił Zbrojnych i właściwy organ ochrony przyrody muszą zawrzeć porozumienie w sprawie użytkowania do celów wojskowych. (G)

Ptaki wędrowne

Spośród form użytkowania uwzględnionych w planie zagospodarowania przestrzennego, szczególnie wykorzystanie morskiej energii wiatrowej może mieć dla ptaków wędrownych różne skutki, takie jak efekt przeszkody czy ryzyko kolizji.

Poprzez wyznaczenie rejonów pod energetykę wiatrową przy zachowaniu spójności przestrzennej i zastosowaniu działań zapobiegawczych i ograniczających, można zmniejszyć efekty przeszkody i ryzyko kolizji w obrębie cennych miejsc żerowania i odpoczynku.

- Zasada 2.4 (6) [...] rejonu korytarzy migracji ptaków „Fehmarn-Lolland” i „Rugia-Skania” mogą być co do zasady wykorzystywane na potrzeby energetyki wiatrowej, o ile zostaną ustalone jako obszary priorytetowe lub zastrzeżone dla energetyki wiatrowej. W okresach masowych migracji, turbiny wiatrowe, znajdujące się w korytarzach migracji ptaków, nie mogą być eksploatowane, jeśli inne środki nie są wystarczające dla wykluczenia udowodnionego, znacznie zwiększonego ryzyka kolizji ptaków z turbinami wiatrowymi. Pod tymi samymi warunkami nie powinny odbywać się prace budowlane i konserwacyjne. (G)

Na podstawie aktualnego stanu wiedzy i biorąc pod uwagę ustalenie 2.4 (6) Planu, istotne skumulowane oddziaływania na ptaki wędrowne można wykluczyć z niezbędną pewnością.

1.3 Ustalenia dotyczące ochrony i poprawy stanu środowiska morskiego

Zabezpieczenie ustalonych na mocy rozporządzenia rezerwatów przyrody jako obszarów priorytetowych w dziedzinie ochrony przyrody służy zachowaniu celów ochrony i zagwarantowaniu otwartych przestrzeni. Na obszarach priorytetowych dla ochrony przyrody nie ustalono żadnych obszarów priorytetowych ani zastrzeżonych dla energii wiatrowej. Również obszary zastrzeżone dla przewodów przebiegają przeważnie poza obszarami o znaczeniu ekologicznym.

Ustalenie głównego obszaru koncentracji nurów w WSE Morza Północnego jako obszaru priorytetowego, który obejmuje podobszar II rezerwatu przyrody „Sylter Außenriff - Östliche Deutsche Bucht”, lecz wyraźnie wykracza poza ten obszar ochrony przyrody, przyczynia się do ochrony wrażliwej na zakłócenia grupy gatunkowej nurów oraz jej szczególnie ważnego siedliska, a także może mieć pozytywny wpływ na inne gatunki chronione w rezerwacie przyrody oraz ich żerowiska i miejsca odpoczynku.

Ponadto, poprzez wykluczenie obecności instalacji powyżej powierzchni wody, ustalenie (5) w rozdziale 2.4 służy wdrożeniu środków zapewniających spójność sieci Natura 2000 (środki spójności) w odniesieniu do negatywnego oddziaływania istniejących turbin wiatrowych w obszarze priorytetowym lub zastrzeżonym dla nurów.

Do ochrony i poprawy stanu środowiska morskiego przyczyniają się również inne kompleksowe ustalenia przestrzenne i tekstowe zawarte w rozdziale 2.4, takie jak wyznaczenie obszaru zastrzeżonego dla morświna (zasada (4)) oraz ustalenia dotyczące korytarzy migracji ptaków (zasada (6)), dotyczące zachowania WSE jako obszaru naturalnego, a w szczególności drożności przestrzeni morskiej dla gatunków wędrownych (zasady (7) i (8)), a także dotyczące ochrony i zachowania krajobrazu morskiego (zasada (9)).

Ogólne zasady ochrony środowiska można znaleźć także przy danych formach użytkowania. Obciążenie powodowane przez żeglugę ma zostać zredukowane poprzez uwzględnienie najlepszej praktyki środowiskowej zgodnej z międzynarodowymi konwencjami dotyczącymi ochrony mórz oraz ze stanem nauki i techniki. Zgodnie z rozdziałem 2.1 zasada (1), wykorzystanie do celów gospodarczych powinno być zrównoważone i zajmować możliwie jak najmniej przestrzeni, a instalacje stacjonarne należy zgodnie z celem (2) co do zasady zdemontować. Zasada (4.1) stanowi, że należy w jak największym stopniu unikać zagrożeń dla środowiska morskiego wynikających z użytkowania gospodarczego, w szczególności negatywnego wpływu na naturalne funkcje ekosystemu morskiego, oraz że należy uwzględnić najlepsze praktyki środowiskowe zgodne z międzynarodowymi konwencjami dotyczącymi ochrony mórz oraz z aktualnym stanem nauki i techniki.

1.4 Ogólna ocena Planu w odniesieniu do skutków dla środowiska

Większość oddziaływań na środowisko poszczególnych form użytkowania, dla których poczyniono ustalenia, zaistniałoby również - uwzględniając identyczny średniookresowy horyzont czasu - jeśli Plan nie zostałby realizowany, ponieważ nie ma pewności, czy te formy użytkowania nie miałyby miejsca lub miałyby miejsce w znacznie mniejszym stopniu, gdyby Plan nie został zrealizowany. Z tego punktu widzenia ustalenia Planu w kontekście ich oddziaływań na środowisko są co do zasady „neutralne”. Wprawdzie jest możliwe, że w wyniku koncentracji lub grupowania poszczególnych form użytkowania w określonych rejonach niektóre ustalenia w tym obszarze mogą mieć negatywny wpływ na środowisko, to jednak ogólny bilans oddziaływań na środowisko jest raczej pozytywny, ponieważ inne obszary są odciążane, a zagrożenie dla środowiska morskiego (np. ryzyko kolizji) jest mniejsze.

W przypadku użytkowania do celów pozyskiwania energii wiatrowej, potencjalne skutki często występują na niewielką skalę i przeważnie mają charakter krótkotrwały, ponieważ ograniczają się do fazy budowy. Stosując działania zapobiegawcze i ograniczające, w szczególności dotyczące zmniejszenia hałasu w fazie budowy, można uniknąć istotnych skutków realizacji ustaleń w odniesieniu do morskiej energetyki wiatrowej i układania przewodów.

W ramach SOOS, również po uwzględnieniu wszelkich oddziaływań wzajemnych, należy stwierdzić, że - według aktualnego stanu wiedzy i na relatywnie koncepcyjnym poziomie zagospodarowania przestrzennego - w odniesieniu do planowanych ustaleń w obszarze badań nie należy spodziewać się żadnych istotnych skutków dla środowiska morskiego. Szczegółowe badanie i ocenę oddziaływań na środowisko oraz planowane środki zapobiegawcze można znaleźć w raportach środowiskowych.

2. Sposób uwzględnienia uczestnictwa opinii publicznej i organów władzy

Proces aktualizacji charakteryzował się wymianą informacji, konsultacjami oraz formalnymi i nieformalnymi spotkaniami uczestników. Procesowi temu towarzyszyła naukowa rada doradcza, w skład której wchodziłi przedstawiciele instytutów badawczych i prawnych. Równoległe do tego procesu, w różnych momentach, w przestrzeni parlamentarnej odbywały się spotkania informacyjne i przesłuchania ekspertów, których wyniki również zostały uwzględnione w procesie aktualizacji.

2.1. Zawiadomienie zgodnie z § 9 ustę 1 ROG

Pismem z dnia 11 czerwca 2019 roku Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny (BMI), zgodnie z § 9 ust. 1 ROG, poinformowało opinię publiczną i zainteresowane podmioty publiczne o planowanej

aktualizacji Planów z 2009 roku. W szczególności podmioty publiczne zostały poproszone o dostarczenie planów, środków i innych informacji istotnych dla opracowania Planu.

W okresie od września do grudnia 2019 roku odbyły się różne dyskusje techniczne na tematy związane z żegluga, ochroną przyrody morskiej, rybołówstwem, podwodnym dziedzictwem kulturowym, obronnością i wydobywaniem surowców. W tych ramach wymieniano informacje, dyskutowano o możliwościach planowania, rozwiązaniach i możliwych ustaleniach nowego Planu. Ponadto ustalono zakres zadań.

Federalny Urząd Żeglugi Morskiej i Hydrografii (BSH), uwzględniając informacje otrzymane w ramach wczesnego uczestnictwa oraz wyniki konsultacji eksperckich, opracował koncepcję aktualizacji Planów. Na wczesnym etapie procesu koncepcja rozpatrywała trzy warianty planowania z różnymi perspektywami.

Ponieważ przestrzeń w niemieckiej WSE jest coraz mocniej wykorzystywana, a presja użytkowania rośnie, wszystkie warianty planowania łączyło to, że nie odzwierciedlały one maksymalnego zapotrzebowania poszczególnych sektorów na przestrzeń, lecz pozwalały jedynie realizować zintegrowane podejście do planowania z różnymi, ale dobrze uzasadnionymi priorytetami. Wariant planistyczny A koncentrował się na tradycyjnych formach użytkowania morza. W szczególności uwzględniono interesy żeglugi, wydobywania surowców i rybołówstwa. Wariant planistyczny B ukazywał perspektywę ochrony klimatu; wiele miejsca poświęcono przyszłemu wykorzystaniu morskiej energii wiatrowej. Wariant planistyczny C skoncentrował się na wielkopowierzchniowym i daleko idącym zabezpieczeniu rejonów pod ochronę środowiska morskiego.

2.2. Udział w tworzeniu koncepcji (wariantów planistycznych) i ustalaniu zakresu zadań

Wraz z opracowaniem koncepcji przygotowano projekt zakresu badań dla SOOŚ. Koncepcja i projekt zakresu badań zostały opublikowane w dniu 31 stycznia 2020 roku. Podmioty publiczne i opinia publiczna miały możliwość ustosunkować się do 4 marca 2020 roku do tych dokumentów. Na tym etapie procesu do uczestników konsultacji zostały skierowane pytania konsultacyjne na istotne tematy. Łącznie wpłynęło 41 uwag, głównie od organów władz federalnych, krajów związkowych, instytutów i placówek (naukowych), operatorów sieci przesyłowych, stowarzyszeń ochrony środowiska, energetyki wiatrowej i rybołówstwa.

Pismem z dnia 10 marca 2020 roku powiadomione zostały państwa nadbrzeżne. Miały one możliwość przedstawienia uwag do koncepcji i projektu zakresu badań do dnia 3 kwietnia 2020 roku.

W dniach 18 i 19 marca 2020 roku odbyło się spotkanie w sprawie projektu zakresu badań oraz koncepcji z krajowymi uczestnikami, a 23 kwietnia 2020 roku wczesne spotkanie konsultacyjne z uczestnikami z państw nadbrzeżnych.

Ogółem, z otrzymanych opinii wyłonił się obraz zróżnicowanych, częściowo sprzecznych postulatów i uwag, koncentrujących się na różnych tematach.

Wyniki w szczególności:

Żegluga

W odpowiedzi na zgłoszone uwagi przeanalizowano aktualny ruch na podstawie danych AIS. Analiza ruchu zasadniczo potwierdziła obraz z 2009 roku, wobec czego wyznaczone rejony, z wyjątkiem szlaku SN10, nadal istnieją lub zostały tylko nieznacznie skorygowane (SN6-9). Ponadto na Morzu Bałtyckim dokonano ustalenia SO4 w celu dostosowania do przepływu ruchu oraz do ustaleń zawartych w projekcie szwedzkiego planu zagospodarowania przestrzennego, a na Morzu Północnym dokonano ustalenia SN15 do SN17 w celu zabezpieczenia ruchu tranzytowego i ruchu w kierunku północnym.

Oprócz obszarów rozgraniczenia ruchu, w tym odpowiednich stref bezpieczeństwa, jako obszary priorytetowe ustalono główne szlaki żeglugowe o szerokości 3 mil morskich, zidentyfikowane z komunikacyjnego punktu widzenia.

Wyjątkiem jest szlak SN10. W odróżnieniu od innych głównych szlaków żeglugowych poza obszarami rozgraniczenia ruchu, szlak ten jest znacznie intensywniej wykorzystywany, a ruch jest rozłożony na dużym obszarze ze względu na napływ i odpływ ruchu. Na tym tle zdefiniowano tutaj obszary priorytetowe zgodnie z zarejestrowanym przepływem ruchu, co wymagało nieznacznego przesunięcia szlaku w kierunku północno-zachodnim. W porównaniu z poprzednimi federalnymi planami sektorowymi dotyczącymi energetyki wiatrowej, doprowadziło to do rozszerzenia rejonów pod morską energetykę wiatrową od EN9 do EN13 w kierunku północno-zachodnim. Niektóre obszary w obrębie SN10 zostały jednak ograniczone w czasie do 2035 roku, ponieważ rząd federalny uważa za konieczne zbadanie ewentualnych środków sterowania ruchem wspólnie z Danią i Holandią.

Energia wiatrowa

Postulat, aby obszary zastrzeżone od EN19 zostały ustalone jako obszary priorytetowe, nie mógł zostać spełniony ze względu na wciąż niewystarczającą dane w tych obszarach oraz niepewność co do konkretnego i ostatecznie rozważanego kształtu obszarów pod energetykę wiatrową. To samo dotyczy postulatu dokonania ustaleń wykraczających poza horyzont planowania 2040, ponieważ zgodnie z § 7 ust. 1 zd. 1 ROG zagospodarowanie przestrzenne dokonuje ustaleń na regularny średnioterminowy okres planowania (zwykle 10 do 15 lat).

Postulat wyznaczenia w projekcie planu innych obszarów pozyskiwania energii nie został zrealizowany z dwóch powodów. Z jednej strony, wyznaczenie obszarów priorytetowych i zastrzeżonych dla energii wiatrowej z perspektywy planistycznej nie wyklucza co do zasady produkcji wodoru na tych obszarach.

Z drugiej strony, wyznaczenie takich obszarów jest zadaniem planu rozwoju obszarów zgodnie z przepisami prawa, obowiązującymi w planowaniu sektorowym.

Ponadto w Planie nie zawarto regulacji dotyczących ograniczeń wysokości, gdyż nie ma potrzeby dalszych regulacji ze względu na zaawansowane wzgl. utrwaloną z planistycznego punktu widzenia zabudowę rejonów N1 - N3, w tym procedury odstępstw od celu 3.5.1 (8) planu zagospodarowania przestrzennego Morza Północnego z 2009 roku.

Postulaty doprecyzowania przepisów dotyczących przejazdu pojazdów wojskowych przez farmy wiatrowe oraz instalacji stałych urządzeń służących obronie kraju i sojuszu zostały spełnione poprzez uszczegółowienie zasad.

Ponieważ w kwestii współużytkowania zgłoszono kilka sprzecznych postulatów, w pierwszym projekcie Planu dokonano tylko kilku ustaleń w miejscach, w których formy użytkowania pokrywają się. Odstąpiono od ustalenia obszarów referencyjnych na poziomie zagospodarowania przestrzennego, ponieważ wymaga to znajomości warunków ramowych swoistych dla danego projektu.

Przewody

W pierwszym projekcie Planu uzupełniono korytarze przewodów dla Morza Północnego przewidziane w koncepcji, w szczególności dla kabli energetycznych przyjęto za podstawę ustalenia planu rozwoju obszarów oraz zabezpieczono trasy istniejących rurociągów. Na Morzu Północnym wyznaczono ponadto szeroki korytarz rurociągów Europipe 1 i Norpipe, aby zabezpieczyć miejsce na infrastrukturę związaną z rurociągiem na potrzeby przyszłego planowania. Pojedyncze istniejące kable nie zostały jednak uwzględnione ze względu na brak potrzeby zabezpieczenia, chyba że korytarz co do zasady nadaje się do przyszłego planowania poza obszarami rezerwatów przyrody. Wystarczająca głębokość instalacji powinna zminimalizować zakłócenia w innych formach użytkowania (np. rybołówstwo).

Pozyskiwanie surowców

W pierwszym projekcie Planu, zgodnie z postulatami części uczestników procesu konsultacji, wyznaczone zostały obszary zastrzeżone dla wydobywania surowców w obszarach, dla których dostępne są zezwolenia, pozwolenia lub plany operacyjne. Postulat zabezpieczenia przestrzennego również obszarów o szczególnie wysokim potencjale surowcowym nie został zrealizowany, gdyż ze względu na średniookresowy charakter planu zagospodarowania przestrzennego w Planie uwzględniono jedynie istniejące prawa górnictwa.

Zgodnie z orzeczeniem Federalnego Trybunału Konstytucyjnego zezwolenia na wydobycie są prawami majątkowymi chronionymi konstytucyjnie. Dlatego też zagospodarowanie przestrzenne nie może co do zasady wykluczać wydobycia surowców na tych terenach. W zakresie, w jakim plany operacyjne zostały już wydane, interesy środowiskowe zostały już poddane ocenie w tych ramach. Wyznaczanie obszarów zastrzeżonych dla średniookresowego zabezpieczenia przestrzennego wydobycia surowców odbywa się również na obszarach z istniejącymi planami operacyjnymi (np. OAM III), ponieważ są one zatwierdzane jednorazowo tylko na kilka lat.

Rybołówstwo i akwakultura morska

W pierwszym projekcie Planu uwzględniono obszar zastrzeżony dla połowów homarza. Dalsze specyfikacje obszarowe dla połowów nie wydają zasadne, ponieważ ryby pozostają mobilne.

Użytkowanie do celów naukowych

Ustalenia dotyczące obszarów zastrzeżonych dla badań naukowych w pierwszym projekcie Planu dla Morza Północnego pokrywają się z obszarami zastrzeżonymi dla badań naukowych z Planu Zagospodarowania Przestrzennego 2009. W odniesieniu do Morza Bałtyckiego obszary zastrzeżone zostały pod względem lokalizacji i wielkości dostosowane do wymogów badań naukowych nad rybołówstwem. W celu uwzględnienia interesów obrony narodowej i sojuszniczej w projektach naukowo-badawczych, w uzasadnieniu zawarto odniesienie do technicznych specyfikacji prawnych.

Ochrona i poprawa stanu środowiska morskiego

Wyznaczenie w pierwszym projekcie Planu prawnie wiążących rezerwatów przyrody jako obszarów priorytetowych dla ochrony przyrody było odpowiedzią na odpowiednie postulaty, w szczególności ze strony organów i stowarzyszeń ochrony przyrody. Ponadto uwzględniono obszary zastrzeżone dla nurów, morświnów i szlaku wędrówek ptaków „Fehmarn-Lolland”. Postulowane wyznaczenie korytarzy migracji ptaków „Fehmarn-Lolland” i „Rugia-Skania” jako obszarów priorytetowych nie zostało uwzględnione w pierwszym projekcie Planu z powodu braku wystarczającej wiedzy i braku koordynacji na poziomie krajowym, w szczególności z krajem związkowym Meklemburgia-Pomorze Przednie i bezpośrednio sąsiadującymi państwami nadbrzeżnymi. Dotyczy to w szczególności wspomnianego powyżej korytarza migracji ptaków „Rugia-Skania”.

Ze względów prawnych nie było możliwe spełnienie postulatu powstrzymania się od zagospodarowania przestrzennego niezgodnego z celem ochrony rezerwatów przyrody, w szczególności wydobycia surowców. Rozporządzenia o ochronie przyrody nie wykluczają per se innych form użytkowania. Niektóre formy użytkowania są dopuszczalne, pod warunkiem, że są one zgodne. Postulowane wykluczenie energii wiatrowej jako celu również nie mogło zostać z tych powodów zrealizowane.

Postulat utworzenia stref buforowych o szerokości do 10 km wokół każdego obszaru chronionego nie został spełniony w żądanym zakresie. Z jednej strony, brak jest naukowych dowodów na zasadność takiej strefy buforowej, niezależnie od celu ochrony. Z drugiej strony, tworzenie stref buforowych jest zagadnieniem obcym zagospodarowaniu przestrzennemu z jego kategoriami terytorialnymi. W obszarze EN13

w pierwszym projekcie Planu została utrzymana odległość 5,5 km od głównego obszaru koncentracji nurów, na podstawie wyników badań naukowych dotyczących zachowania nurów, polegającego na unikaniu.

Postulat stosowania najlepszej dostępnej technologii został spełniony *mutatis mutandis* (najlepsza praktyka środowiskowa) w rozdziałach 2.1, 2.2.1 i 2.3.1 dla niektórych form użytkowania.

Nie udało się zrealizować postulatu zdefiniowania działania 409 programu działań MSRL jako celu zagospodarowania przestrzennego, gdyż jest to pierwotne zadanie planowania sektorowego w zakresie ochrony przyrody (w tym planów zarządzania).

W odniesieniu do postulatu zamieszczania „ocen przydatności” w raportach środowiskowych, należy zauważyć, że raporty środowiskowe zostały przygotowane na podstawie aktualnych i dostępnych informacji i wiedzy. Zgodnie z § 8 ust. 1 zdanie 3 ROG, ocena oddziaływania na środowisko odnosi się do tego, co może być racjonalnie wymagane zgodnie z aktualnym stanem wiedzy i ogólnie przyjętymi metodami badawczymi oraz treścią i poziomem szczegółowości Planu. W tym względzie w możliwie największym stopniu spełnione zostały postulaty dotyczące naukowego studium wytrzymałości ekologicznej, która jest niezbędna jako podstawa dla scenariuszy rozbudowy.

Obrona narodowa i sojusznicza

W pierwszym projekcie Planu, zgodnie z „Rozkazem Stałym Floty nr 012” Dowództwa Marynarki Wojennej Federalnych Sił Zbrojnych - podobnie jak w planach z 2009 roku - przedstawiono w celach informacyjnych wojskowe tereny szkoleniowe. W tym czasie, w porozumieniu z Federalnym Urzędem Spraw Zagranicznych przeprowadzono analizę prawną w celu ustalenia, czy prawa państw trzecich uniemożliwiają wyznaczenie terytoriów do obrony.

W dotychczasowym rozdziale 2.5.1 w zasadzie (1) oraz w rozdziale 2.2.1 w dotychczasowej zasadzie (6) uwzględnione zostały interesy obronności i ochrony ludności w celu zapewnienia zdolności funkcjonalnej Federalnych Sił Zbrojnych do ćwiczeń i testów, szczególnie na przedstawionych w Planie terenach szkoleniowych. Cel i zasada (5.1) w rozdziale 2.2.2 odnoszą się do częściowo sprzecznych postulatów w zakresie energii wiatrowej oraz obrony narodowej i sojuszniczej w sposób równoważący.

Postulowane przeniesienie wojskowych terenów szkoleniowych na rzecz energii wiatrowej nie wydawało się możliwe, ponieważ nie można było w takim samym stopniu zapewnić, np. bezpiecznych ćwiczeń mających na celu utrzymanie obronności.

Inne kwestie, które należy wziąć pod uwagę

Podwodne dziedzictwo kulturowe

Dla wszystkich gospodarczych form użytkowania, poza żeglugą, Plan ustala zasadę, że podwodne dziedzictwo kulturowe, rozumiane tu zgodnie z definicją sformułowaną przez ekspertów, badań nad nim, jak również znanych i ewentualnie odnalezionych dóbr kultury, powinno być naruszane w jak najmniejszym stopniu.

Ocena oddziaływania na środowisko

W ramach SOOŚ oddziaływanie na środowisko poszczególnych form użytkowania sprawdzono również pod kątem oddziaływania skumulowanego na najbliższe obszary Natura 2000, biorąc pod uwagę zasady i cele planu, a także środki zapobiegawcze i ograniczające, określone w późniejszej procedurze wydawania zezwoleń. Następnie, na podstawie wyników, oceniono również możliwe pogorszenie celów ochrony innych obszarów Natura 2000 w wodach państw nadbrzeżnych. Wniosek, że można z wystarczającą pewnością wykluczyć znaczne pogorszenie celów ochrony, wynika z zasięgu oddziaływania i odległości przestrzennej obszarów.

Ustalenie zakresu badań; opracowanie pierwszego projektu Planu

W dniu 17 września 2020 roku ustalono zakres badań dla SOOŚ do celu aktualizacji planów z uwzględnieniem otrzymanych do tego momentu opinii.

Pierwszy projekt planu zagospodarowania przestrzennego oraz raporty środowiskowe zostały przygotowane z uwzględnieniem wyników konsultacji koncepcji i projektu zakresu badań.

2.3 Uczestnictwo zgodnie z § 9 ustęp 2 ROG

Podmioty publiczne i opinia publiczna miały możliwość zgłaszania uwag do pierwszego projektu planu zagospodarowania przestrzennego i raportów środowiskowych. Otrzymano łącznie 67 uwag, głównie od organów władz federalnych, władz krajowych, instytutów, operatorów sieci przesyłowych, stowarzyszeń ochrony środowiska, energii wiatrowej i rybołówstwa oraz osób prywatnych.

Dodatkowo zaproponowane wysłuchanie miało miejsce w dniach 24 i 25 listopada 2020 roku w ramach konferencji online. W ramach tego wysłuchania szczegółowo przedstawiono pierwszy projekt Planu oraz kluczowe punkty z raportów środowiskowych, a następnie omówiono je na podstawie otrzymanych uwag.

Pismem z dnia 4 grudnia 2020 roku państwa nadbrzeżne zostały włączone do uczestnictwa w pierwszym projekcie Planu i raportach środowiskowych. Miały one możliwość ustosunkować się do dokumentów konsultacyjnych do 15 stycznia 2021 roku. Otrzymano 17 uwag. W dniu 27 stycznia 2021 roku odbyło się międzynarodowe spotkanie konsultacyjne.

Szczegółowe wyniki uczestnictwa zgodnie z § 9 ustęp 2 ROG:

Deklaracja misji

W drugim projekcie Planu uwzględnione zostały postulaty dotyczące deklaracji misji. Wymienione są wszystkie sektory. Ze względu na koordynujące i równoważące zadanie zagospodarowania przestrzennego, żaden sektor nie jest szczególnie podkreślany. Ponieważ istnieje wiele podstaw prawnych dla poszczególnych sektorów, w deklaracji misji wymieniona jest jedynie Konwencja o prawie morza. Deklaracja misji ma za zadanie przedstawić w zwartej formie motywy przewodnie rozwoju przestrzennego i reguły, dlatego odstąpiono od szczegółowego opisu i doprecyzowania. Ponieważ obecnie nie ma dobrze uzasadnionych, uznanych metod oznaczania, w szczególności wartości granicznych obciążenia skumulowanego, nie spełniono postulatu doprecyzowania.

Ponadto, na podstawie niniejszej deklaracji misji podjęto się ciągłej oceny wszystkich interesów sektorowych. Średniookresowy skutek kształtujący planu zagospodarowania przestrzennego umożliwi dostosowanie ustaleń do sytuacji, jeśli okaże się to konieczne w rozumieniu wizji przewodniej zagospodarowania przestrzennego, jaką jest zrównoważony i zorientowany na przyszłość rozwój przestrzenny z gospodarczego, społecznego i ekologicznego punktu widzenia.

Żegluga

W drugim projekcie Planu uwzględnione zostały postulaty dotyczące żeglugi. Uzupełniono przy tym szlak SN18 w celu zabezpieczenia ruchu w kierunku północnym. Jest to kontynuacja odpowiednich szlaków w Danii i Holandii. Ponadto, wraz z SN19 i SO5 wprowadzone zostały tymczasowe obszary zastrzeżone dla żeglugi w rejonach, które byłyby również odpowiednie dla energetyki wiatrowej. Takie rozwiązanie terminowe zapewnia wystarczającą ilość czasu na przeanalizowanie sytuacji komunikacyjnej w danych rejonach i sprawdzenie konieczności ustalenia. Jako podstawę dowodu należy zlecić sporządzenie opinii biegłego. W kontekście negatywnego wpływu ze strony innych form użytkowania w odniesieniu do szlaku SO2 wskazuje się na priorytetowe znaczenie żeglugi w obszarze priorytetowym dla ochrony przyrody, zasadę wzajemnego uwzględniania i późniejsze procedury planowania i wydawania zezwoleń.

Inne formy użytkowania gospodarczego

W drugim projekcie Planu w rozdziale 2.2.1, w wyniku wniesionych uwag, zasady (1) i (4) do (7) zostały połączone w jedną zasadę (3), zgodnie z którą użytkowanie gospodarcze powinno w jak najmniejszym stopniu negatywnie wpływać na inne formy użytkowania. Nie ma tu wyróżnienia poszczególnych form użytkowania czy funkcji. Uwzględnienie skutków opóźnionych jest zadaniem planu rozwoju obszarów. Postulat zdefiniowania granicy całkowitego obciążenia i wartości progowych nie mógł zostać zrealizowany z powodu braku uznanych, ugruntowanych metod.

W uzasadnieniu skrócono, ale nie usunięto, odniesienia do prawa sektorowego, ponieważ służą one wyjaśnieniu i ogólnemu zrozumieniu.

Kwestia dóbr kulturowych została uwzględniona w zasadzie (3) oraz w rozdziałach 2.3 i 2.5.

Energia wiatrowa

W drugim projekcie Planu ustalono rejon EO2 na Morzu Bałtyckim jako obszar priorytetowy, ponieważ planowanie energetyki wiatrowej w korytarzu migracji ptaków zgodnie ze środkami zapobiegawczymi i ograniczającymi (zasada 2.4 (6)), z perspektywy zagospodarowania przestrzennego musi być rozpatrywane w zgodzie z interesami ochrony przyrody oraz bezpieczeństwa i swobody żeglugi. Przekształcenie obszarów zastrzeżonych EN4 i EN5 w obszary priorytetowe - z uwagi na dotychczasowe ustalenia dotyczące unikania przez nury - nie może być brane pod uwagę.

Ponadto od 01.01.2030 r. został ustalony warunkowy obszar priorytetowy EN13-Północ na Morzu Północnym oraz od 01.01.2025 r. warunkowy obszar zastrzeżony EO2-Zachód na Morzu Bałtyckim. Warunkiem zawieszającym (tj. rejonu te nie staną się obszarami priorytetowymi lub zastrzeżonymi dla energii wiatrowej) jest udowodnienie przez federalne ministerstwo odpowiedzialne za żeglugę, że rejonu te są nadal niezbędne dla ruchu statków z istotnych powodów związanych z bezpieczeństwem i swobodą żeglugi. Rejon EN20 został od 01.01.2027 r. ustalony jako obszar zastrzeżony, chyba że federalne ministerstwo odpowiedzialne za badania nad rybołówstwem udowodni, że utrzymanie tego rejonu w stanie wolnym od zabudowy przez turbiny wiatrowe jest niezbędne dla badań nad rybołówstwem. Ustalenia te zapewniają wystarczającą ilość czasu na sprawdzenie niezbędności wykorzystania tych rejonów do celów żeglugi lub badań nad rybołówstwem. W celu ochrony interesów badań nad rybołówstwem w rejonach EO2-Zachód i EN20, pokrywających się z obszarami zastrzeżonymi FoN3 i FoO3, badania nad rybołówstwem powinny być nadal możliwe w dotychczasowym zakresie.

Postulaty dotyczące energii wiatrowej i rybołówstwa zostały uwzględnione w ramach zasady (4). Dodano zapis, że przejazd i regulacje dotyczące rybołówstwa biernego obowiązują, o ile budowa, eksploatacja i konserwacja farm wiatrowych będą naruszane w jak najmniejszym stopniu, oraz z zastrzeżeniem sprzecznych regulacji prawnych.

W odpowiedzi na postulaty uwzględnienia interesów deweloperów farm wiatrowych w odniesieniu do przejazdu pojazdów wojskowych, zasadę (5.1) uzupełniono o zapis, że przejazd pojazdów Federalnych Sił Zbrojnych nie może wpływać lub może wpływać nieznacznie na eksploatację i konserwację farm wiatrowych. W zasadzie (5.2) dodano zastrzeżenie, że funkcjonowanie instalacji wojskowych w zakładach produkcji energii jest konieczne z wojskowego punktu widzenia dla obrony narodowej i sojuszniczej oraz że funkcjonowanie zakładów produkcji energii będzie w ten sposób zakłócanie w możliwie najmniejszym stopniu.

Ustalenie zasady (6) jako celu nie było brane pod uwagę, ponieważ nie jest możliwa regulacja, która spełniałaby wymogi definicji obiektywnej w zakresie określoności i ostatecznej równowagi.

Plan nie zawiera żadnych wymagań dotyczących ograniczenia wysokości z powodów, o których była już mowa przy pierwszym projekcie Planu. Regulacja ruchu żeglugowego związanego z projektem na morzu terytorialnym nie wchodzi w rachubę ze względu na brak kompetencji.

W wyniku przeglądu wojskowego terenu szkoleniowego Bravo 2 stwierdzono, że rejon ten jest nadal potrzebny dla celów obrony narodowej i sojuszniczej. W przeszłości dochodziło już do ograniczania obszarów działań okrętów podwodnych na rzecz energii wiatrowej.

Przewody

Uwzględniono korytarz graniczny GN7 do morza terytorialnego Szlezwiku-Holsztynu, jak również korytarze graniczne do krajów sąsiednich. Dokonano jedynie niewielkich korekt w korytarzach przewodów oraz wskazano, że poszczególne istniejące kable energetyczne i telekomunikacyjne nie będą przedstawiane, gdyż zabezpieczenie przestrzenne nie jest konieczne, a szczegółowe planowanie zostanie przeprowadzone w ramach planowania sektorowego. W miarę możliwości unika się prowadzenia przewodów przez obszary chronione; w zakresie aspektów technicznych należy odwołać się do planowania sektorowego. Działalność gospodarcza, do której należy infrastruktura przewodów, powinna mieć jak najmniejszy wpływ na obronę narodową i sojuszniczą; w uzasadnieniu jest mowa o konkretyzacji w prawie sektorowym.

Pozyskiwanie surowców

Postulat ustalenia obszaru zastrzeżonego dla węglowodorów na polu o szczególnie wysokim potencjale gazu ziemnego w obrębie rejonów N-6 i N-7 (FEP) został zrealizowany w drugim projekcie Planu poprzez wyznaczenie obszaru zastrzeżonego dla węglowodorów pomiędzy obszarami zastrzeżonymi dla energii wiatrowej EN6 i EN7. Ustalenie dotyczące węglowodorów na stanowisku Nördlich Borkum zostało usunięte, ponieważ jest ono zbyt oddalone od terenów o szczególnie wysokim potencjale.

Na podstawie danych z monitoringu, wydobywanie surowców w OAMIII/SKN1 nie wykazuje znaczącego negatywnego wpływu na pierwotne substraty i prawnie chronione biotopy. Wyznaczenie obszaru zastrzeżonego SKO1 odbywa się z uwzględnieniem doświadczeń z Morza Północnego i jest dostosowane do lokalnych, bardzo niejednorodnych warunków osadowych w rejonie Adlergrund Nordost. Uwzględniono również ustalenia z oceny oddziaływania na środowisko dotyczące wydobycia piasku na Rönnebank w sąsiadującym duńskim obszarze morskim.

Rybołówstwo i akwakultura morska

W porównaniu z pierwszym projektem Planu usunięto zapis o zrównoważonym gospodarowaniu, gdyż jest on ujęty w 2.2.1 (1). Należy naukowo zbadać i przeanalizować, czy i w jakim zakresie możliwe jest szersze współużytkowanie obszarów przez morską energetykę wiatrową i rybołówstwo, przy uwzględnieniu kwestii bezpieczeństwa.

Użytkowanie do celów naukowych

Ustalenie 2.2.2 (3) reguluje współużytkowanie przez energetykę wiatrową (EO2-Zachód i EN20) w istniejących obszarach badawczych FoN3 i FoO3, tak aby te badania pozostały możliwe w takim rodzaju i zakresie, w jakim były dotychczas prowadzone.

Ochrona i poprawa stanu środowiska morskiego

Wyznaczenie postulowanych obszarów o zerowym użytkowaniu jest sprzeczne ze zleceniem koordynacyjnym zagospodarowania przestrzennego. W tym względzie należy podkreślić ustalenie 2.4 (3) dotyczącą współużytkowania w obszarze priorytetowym dla nurów. Zasada ta, poprzez porozumienie Federalnych Sił Zbrojnych i organów ds. ochrony przyrody, jak również przez ograniczenia czasowe dotyczące wydobycia piasku i żwiru na obszarach zastrzeżonych i priorytetowych dla nurów, przyczynia się do ochrony środowiska morskiego.

Zasada dotycząca korytarzy migracji ptaków zapewnia ukierunkowaną ochronę migracji ptaków poprzez odpowiednie rozwiązanie konfliktu dotyczącego użytkowania przez energetykę wiatrową. Nie można wyznaczyć obszaru priorytetowego ze względu na brak ostatecznej równowagi. Ustalenia naukowe są niewystarczające dla wyznaczenia głównego obszaru migracji ptaków na Morzu Północnym.

Ustalenie dotyczące nurów zostało przekształcone wielkopowierzchniowo, w oparciu o uwagi do pierwszego projektu Planu, z obszaru zastrzeżonego w obszar priorytetowy. Połączone stosowanie obszarów priorytetowych i zastrzeżonych dla nurów zapewnia priorytetową ochronę nurów na dużych obszarach rejonu, zabezpiecza szczególnie znaczenie głównego obszaru koncentracji nurów i jednocześnie uwzględnia zrównoważone wykorzystanie obszarów zastrzeżonych EN4 i EN5.

Ustalenie rejonu jako obszaru głównej koncentracji lub rezerwatu przyrody oznacza również przestrzenną granicę dla wsparcia tej formy użytkowania. Przy rozważaniu oddziaływań projektów farm wiatrowych, zwłaszcza w odniesieniu do zachowań unikających przez nury, nad negatywnymi oddziaływaniami przeważają ogółem pozytywne oddziaływania na rzecz nurów i wkład w ochronę klimatu.

W odniesieniu do innych postulowanych obszarów zastrzeżonych nie ma wystarczająco wiarygodnych ustaleń, aby je wyznaczyć, lub w dużym stopniu pokrywają się one z innymi, częściowo podobnymi ustaleniami.

Obszar wymieniony w ustaleniu 2.4 (5) służy realizacji środków spójności (Natura 2000) w odniesieniu do szkód spowodowanych przez istniejące turbiny wiatrowe w obszarze zastrzeżonym dla nurów.

Łączność ekologiczna jest uwzględniona i chroniona w szczególności poprzez ustalenie 2.4 (8) dotyczące obszarów migracji; nie ma wystarczająco solidnych ustaleń dla dalszych definicji przestrzennych.

Obrona narodowa i sojusznicza

Przedstawione w planie wojskowe tereny szkoleniowe zostały wyznaczone jako obszary zastrzeżone zgodnie z ich przeznaczeniem wojskowym, ponieważ w wyniku przeprowadzonego w międzyczasie przeglądu prawnego stwierdzono, że wyznaczenie obszarów zastrzeżonych dla obrony narodowej i sojuszniczej jest zgodne z UNCLOS.

Według właściwych podmiotów publicznych, postulowane przeniesienie wojskowych terenów szkoleniowych na obszary oddalone od wybrzeża nie jest możliwe. Duże powierzchnie terenów szkoleniowych położone są w obszarach priorytetowych dla ochrony przyrody.

Nowo uwzględniono zasadę, że obronę i ochronę ludności cywilnej należy prowadzić z uwzględnieniem aspektów zrównoważonego rozwoju, i w jak najmniejszym stopniu wpływając na dziedzictwo kulturowe.

Opracowanie drugiego projektu Planu; koordynacja resortowa

Po przeprowadzeniu działań związanych z uczestnictwem dotyczącym pierwszego projektu Planu i raportów środowiskowych zgodnie z § 9 ustęp 2 ROG, w pierwszym kwartale 2021 roku BMI i BSH zaktualizowały projekt planu zagospodarowania przestrzennego i raportów środowiskowych. W okresie od marca do maja 2021 roku odbyła się koordynacja resortowa zgodnie z § 45 i n. GGO. Uzgodniony przez resorty drugi projekt Planu i poprawione raporty środowiskowe zostały opublikowane w dniu 2 czerwca 2021 roku.

2.4 Uczestnictwo zgodnie z § 9 ustęp 3 ROG; wysłuchanie zgodnie z § 47 GGO, weryfikacja końcowa zgodnie z § 50 GGO

Zgodnie z § 9 ustęp 3 ROG opinia publiczna i podmioty publiczne miały do 25 czerwca 2021 roku możliwość ustosunkować się do zmian, powodujących pierwsze lub większe skutki, jak również do odpowiednich zmian w raportach środowiskowych. Równocześnie, zgodnie z § 47 GGO, odbyło się wysłuchanie krajów związkowych i stowarzyszeń w sprawie rozporządzenia i projektu Planu. Otrzymano łącznie 32 uwagi, głównie od organów władz federalnych, instytutów, operatorów sieci przesyłowych, stowarzyszeń ochrony środowiska, energii wiatrowej i rybołówstwa.

Ponadto na 11 czerwca 2021 roku wyznaczono termin składania zapytań i wymiany informacji w formie konferencji online.

Pismem z dnia 4 czerwca 2021 roku państwa nadbrzeżne zostały włączone do uczestnictwa w drugim projekcie Planu i poprawionych raportach środowiskowych. Miały one możliwość ustosunkować się do zmian do 30 czerwca 2021 roku. Otrzymano dziewięć uwag. W dniu 15 czerwca 2021 roku odbyło się międzynarodowe spotkanie informacyjne.

Po rozpatrzeniu uwag, zgodnie z § 50 GGO, w lipcu 2021 roku odbyła się ostateczna koordynacja resortowa w sprawie rozporządzenia i planu zagospodarowania przestrzennego.

W wyniku tych kroków proceduralnych drugi projekt Planu został zmieniony w sposób następujący:

W deklaracji misji uwzględniono wsparcie na rzecz osiągnięcia dobrego stanu wód morskich. Podczas gdy w ustaleniach nie wprowadzono żadnych zmian, w poszczególnych uzasadnieniach naniesiono zmiany i uzupełnienia, w większości o charakterze redakcyjnym.

Poza tym nie wprowadzono żadnych nowych postulatów, które nie byłyby już rozważane w procesie lub nie zostały przyjęte z wyżej wymienionych powodów.

3. Uzasadnienie wybranego planu po rozważeniu innych, analizowanych wariantów planistycznych

Dla projektu planu zagospodarowania przestrzennego co do zasady przeprowadzono stopniowane badanie rozwiązań alternatywnych. Ogółem, ważną rolę odegrały przede wszystkim koncepcyjna/strategiczna organizacja planowania oraz możliwe alternatywy przestrzenne.

Jak wyjaśniono powyżej, na wczesnym etapie procesu planowania opracowano trzy warianty planistyczne. Wstępna ocena wybranych aspektów środowiskowych trzech wariantów planistycznych została przeprowadzona przed właściwą oceną oddziaływania na środowisko i skupiła się na tych wpływach, które dotyczyły ustaleń przestrzennych i różnic między trzema wariantami.

Z punktu widzenia ochrony środowiska nie udało się określić wyraźnej preferencji wobec jednego z trzech wariantów planistycznych. Najwyraźniejsze różnice między wariantami planistycznymi wystąpiły w odniesieniu do morskiej energetyki wiatrowej, ponieważ zakres zdefiniowanych obszarów znacznie się różnił, co doprowadziło do różnych poziomów potencjału oszczędności CO₂ z punktu widzenia ochrony klimatu.

Sporządzenie pierwszego projektu Planu odbyło się na podstawie trzech wariantów planistycznych, otrzymanych do nich uwag oraz dalszych ustaleń i postulatów, wynikających z późniejszych nieformalnych dyskusji technicznych i resortowych. Projekt ten został zrewidowany w trakcie procesu planowania na podstawie otrzymanych uwag i uzgodniony w dyskusjach resortowych, aż do uzyskania obecnego kształtu Planu. Wymagające sprawdzenia alternatywy zostały w toku rewizji projektu Planu ograniczone i stały się coraz bardziej konkretne (przestrzennie).

Plan jest wynikiem ustawicznego rozważania przestrzennych i tekstowych alternatyw, które w trakcie opracowania badane były pod kątem ich wpływu na środowisko i dostosowywane lub odrzucane.

W odniesieniu do ustaleń projektu Planu (cele i zasady), dokonywanych dla poszczególnych form użytkowania, rozważano możliwe koncepcyjne/strategiczne alternatywy. Należało przy tym pamiętać, że inne lokalizacje nie zawsze są możliwe lub racjonalne na ograniczonym obszarze WSE. Choćby wydobycie surowców, które jest związane ze stałymi obszarami/lokalizacjami.

Sposób użytkowania został na tyle szczegółowo określony przestrzennie, aby ograniczyć skalę oddziaływania. Ta zasada ostrożności w zakresie ochrony środowiska ma zastosowanie zarówno do żeglugi, użytkowania gospodarczego, naukowego, jak i wojskowego. Obejmuje ona, np. sezonowe ograniczenie działalności w celu ochrony wrażliwych gatunków ptaków i ssaków morskich, lub odniesienie do środków ograniczających i najlepszych praktyk środowiskowych.

W porównaniu z wariantem zerowym, tj. brakiem aktualizacji planów z 2009 r., w SOOŚ stwierdza się, że planowanie na wyższym poziomie i perspektywiczne, uwzględniające różne roszczenia przestrzenne, prawdopodobnie doprowadzi do mniejszego ogólnego wykorzystania powierzchni, a tym samym do mniejszego oddziaływania na środowisko niż w przypadku braku realizacji Planu.

4. Działania monitorujące zgodnie z § 8 ustęp 4 zdanie 1 ROG

Planowane działania w zakresie monitorowania istotnych skutków realizacji Planu można podsumować w następujący sposób:

- zestawienie danych i informacji, które mogą być wykorzystane do opisu i oceny stanu i dóbr chronionych,
- dalszy rozwój istniejących sieci informacyjnych w celu oceny możliwych oddziaływań wskutek rozwoju poszczególnych przedsięwzięć oraz oddziaływań skumulowanych na ekosystem morski,
  - MarinEARS (Marine Explorer and Registry of Sound) i Krajowy Rejestr Dźwięków,
  - MARLIN (Marine Life Investigator),
- opracowanie i stosowanie metod i kryteriów dla ewaluacji Planu i dostosowanie lub ewentualnie optymalizacja w ramach aktualizacji,
- ewaluacja działań zapobiegawczych i ograniczających istotny wpływ na środowisko morskie z uwzględnieniem możliwych skutków skumulowanych.

Poniższe dane i informacje są wymagane dla oceny możliwych skutków planu:

1. dane i informacje dostępne dla BSH w ramach jego zakresu odpowiedzialności,
2. dane z projektów badawczych BSH oraz z projektów badawczych innych podmiotów publicznych,
3. dane i informacje od innych organów federalnych i krajowych (w oparciu o zasadę 2.2.1 (4.2) oraz na żądanie),
4. dane i informacje z analiz w ramach międzynarodowych komitetów i konwencji.

BSH – ze względów praktycznych i w celu właściwej realizacji wytycznych SOOŚ – w trakcie monitorowania możliwych skutków Planu będzie stosował jak najbardziej zorientowane na ekosystem podejście, bazujące na interdyscyplinarnym zestawieniu informacji o środowisku morskim. Aby móc ocenić przyczyny związanych z Planem zmian części danego ekosystemu, należy przeanalizować parametry antropogeniczne z obserwacji przestrzennej (np. specjalistyczne informacje o żegludze z zasobów danych AIS) oraz uwzględnić je w ocenie.

W ramach podsumowania i analizy wyników z monitorowania na poziomie projektu oraz z innych krajowych i międzynarodowych programów monitorowania, a także z towarzyszących badań, należy przeprowadzić weryfikację wymienionych w raporcie środowiskowym braków wiedzy lub prognoz obciążonych niepewnością. Dotyczy to w szczególności prognoz oceny istotnego oddziaływania ustaleń Planu na środowisko morskie. Efekty skumulowane ustaleń powinny zostać przy tym ocenione na poziomie regionalnym i ponadregionalnym.